

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO

PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2018-2021

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Marie König

**Práce asistenta pedagoga u žáků s lehkým mentálním
postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí
v Základní škole Benešov, okres Blansko**

Praha 2021

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Milan Fleischmann

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2018 – 2021

BACHELOR THESIS

Marie König

**Work of a teacher's assistant for pupils with mild
mental disabilities from socially disadvantaged
backgrounds in Benešov Primary School, Blansko District**

Prague 2021

The Bachelor Thesis Supervisor:

Mgr. Milan Fleischmann

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 3. května 2021

Marie König

Poděkování

Děkuji Mgr. Milanu Fleischmannovi za vedení mé bakalářské práce, za jeho cenné připomínky a rady, které mi během vypracování této práce vždy ochotně poskytl. Děkuji též za čas, který mi při konzultacích věnoval.

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku práce asistenta pedagoga se žáky s lehkým mentálním postižením v Základní škole Benešov, okres Blansko.

V teoretické části práce je definován pojem asistent pedagoga. Dále se teoretická část zaměřuje na problematiku inkluzivního vzdělávání, mentálního postižení, sociálního znevýhodnění a rozvoj sociálních dovedností.

Cílem praktické části práce je mapování a zhodnocení práce asistentů pedagoga v Základní škole Benešov, okres Blansko, kteří asistují vyučujícím ve třídách školy, v nichž se vzdělávají žáci s lehkým mentálním postižením, navíc ze sociálně znevýhodněného prostředí. Součástí praktické části jsou kazuistiky jednotlivých žáků a jejich individuální vzdělávací plány, dotazníky pro asistenty pedagoga a vyučující, strukturované rozhovory s asistenty. Záměrem je zjištění náročnosti práce asistenta pedagoga za daných podmínek.

Klíčová slova

Asistent pedagoga, individuální vzdělávací plán, inkluze, integrace, kazuistika, mentální postižení, sociální dovednosti, sociální znevýhodnění.

Annotation

The bachelor's thesis is focused on the issue of the work of a teaching assistant with pupils with mild mental disabilities in Benešov Primary School, Blansko District.

The theoretical part of the thesis defines the term teaching assistant. Furthermore, the theoretical part focuses on the issues of inclusive education, mental disabilities, social disadvantage and the development of social skills.

The aim of the practical part of the work is to map and evaluate the work of teaching assistants in Benešov Primary School, Blansko District, who assist teachers in school classes where students with mild mental disabilities are educated, in addition from socially disadvantaged backgrounds. The practical part includes case studies of individual pupils and their individual educational plans, questionnaires for teaching assistants and teachers, structured interviews with assistants. The intention is to determine the complexity of the work of a teaching assistant under given conditions.

Keywords

Case study, inclusion, individual educational plan, integration, mental disability, social skills, social disadvantage, teaching assistant.

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
2 INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	14
2.1 Odborná podpora	14
2.1.1 Školské poradenské zařízení	14
2.1.2 Školní poradenské pracoviště	15
2.2 Systém podpůrných opatření	16
2.2.1 Podpůrná opatření prvního stupně – PO1	17
2.2.2 podpůrná opatření druhého až pátého stupně – Po2-5	17
3 ASISTENT PEDAGOGA	19
3.1 Osobnost asistenta pedagoga	19
3.2 Legislativa, odborná kvalifikace a způsobilost asistenta pedagoga	19
3.3 Pracovní náplň asistenta pedagoga	20
4 MENTÁLNÍ POSTIŽENÍ / MENTÁLNÍ RETARDACE.....	21
4.1 Definice mentální retardace	21
4.2 Mentální retardace dle hloubky postižení	22
4.2.1 Lehká mentální retardace	22
4.2.2 Středně těžká mentální retardace	22
4.2.3 Těžká mentální retardace	23
4.2.4 Hluboká mentální retardace	23
4.3 Mezinárodní klasifikace mentální retardace dle číselníku mkn-10.....	23
4.4 Narušení osobnosti jedince s mentální retardací	24
5 SOCIÁLNÍ ZNEVÝHODNĚNÍ A SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ.....	26
5.1 Sociální znevýhodnění	26
5.2 Sociální vyloučení	27
5.3 Sociálně vyloučené lokality.....	29
5.4 Sociální vyloučení Romů	30
PRAKTICKÁ ČÁST.....	31
6 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU	31
6.1 Metody výzkumu.....	31

6.2	Cíl výzkumu	31
6.3	Hypotéza.....	31
6.4	Výzkumné otázky.....	31
6.5	Výzkumný vzorek	32
7	CHARAKTERISTIKA PRACOVÍŠTĚ.....	33
8	ANALÝZA MATERIÁLŮ ŽÁKŮ.....	35
8.1	Rodinná anamnéza žáků	35
8.2	Adaptace ve školním prostředí	36
8.3	Případové studie jednotlivých žáků.....	36
8.3.1	Lucie	36
8.3.2	Andrea.....	37
8.3.3	Kevin.....	38
8.3.4	Petra	39
8.3.5	Ladislav.....	40
9	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍHOVÉHO ŠETŘENÍ U ASISTENTŮ PEDAGOGA.....	42
10	ANALÝZA ROZHOVORŮ S ASISTENTY PEDAGOGA.....	48
	ZÁVĚR.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	61
	SEZNAM ZKRATEK.....	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	66
	SEZNAM PŘÍLOH	67

ÚVOD

V soudobé společnosti je velmi často řešena otázka integrace a inkluze žáků, protože vycházíme ze všeobecného paradigmatu pedagogiky, a to toho, že každý jedinec bez rozdílu pohlaví, barvy pleti či zdravotního stavu má nárok na přístup ke vzdělání. Asistent pedagoga je bezesporu klíčovou postavou v této problematice.

V případě osob s mentálním postižením je nutno vzít v potaz, že edukativní proces zaměřený na jejich výchovu a vzdělávání je takzvaným během na dlouhou trať. Zejména z toho důvodu, že jejich kognitivní funkce jsou většinou výrazně zpomaleny, jejich paměť je krátkodobá a již naučené pak velmi záhy zapominají. Z tohoto důvodu je v případě edukativního procesu osob s mentálním postižením velmi důležitým a stěžejním bodem soustavně opakování a prohlubování již nabytých vědomostí a dovedností. Je to tedy nikdy nekončící celoživotní proces, na jehož základě by mělo dojít k maximálnímu možnému rozvoji osobnosti daného jedince. Navíc je důležité zmínit, že výsledky výchovně-vzdělávacího procesu se dostávají jen velmi pozvolna.

Jedinci s mentálním postižením by také mělo být umožněno a měl by být v co nejvyšší možné míře veden a podporován k dosažení takového stupně vzdělání, které je adekvátní jeho hendikepu.

Teoretická část bakalářské práce je rozdělena do pěti kapitol. V první kapitole jsou vymezeny základní pojmy. Druhá kapitola řeší problematiku inkluzivního vzdělávání. Třetí kapitola pak pojednává o pojmu asistent pedagoga, jeho osobnosti, legislativnímu ukotvení, odborné kvalifikaci a pracovní náplni. Ve čtvrté kapitole je rozebráno téma mentálního postižení a v páté potom sociální znevýhodnění a rozvoj sociálních dovedností.

Praktická část práce si klade výzkumné otázky, které se zabývají náročností práce asistenta pedagoga v Základní škole Benešov, okres Blansko. Výzkum byl pojat kvalitativně, protože probíhal pouze v prostředí jedné konkrétní školy a toto pojetí výzkumu se jeví jako vhodnější. Z výzkumných metod byly zvoleny analýza osobních materiálů žáků, zpráv z SPP a SPC a vypracování kazuistiky, dále rozhovor s asistenty

pedagoga a dotazníky pro asistenty pedagoga. Na základě provedeného výzkumu, který proběhl mezi asistenty pedagoga v základní škole Benešov, okres Blansko, bylo možno odpovědět na výzkumné otázky týkající se náročnosti práce asistenta pedagoga v dané škole.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Speciální pedagogika

Speciální pedagogika je pedagogická věda, která se z obecné pedagogiky začala postupně vyčleňovat v druhé polovině 19. století. Toto období bývá někdy označováno jako počátek speciálně pedagogického myšlení. Tato vědní disciplína se zabývá možnostmi edukace jedinců s postižením nebo znevýhodněním. Pro speciální pedagogiku je typický holistický přístup, na jedince se pohlíží jako na komplexní celek. Stejný komplexní přístup je k jedinci během edukačního procesu, kdy se klade důraz na rozvoj všech složek osobnosti daného jedince.

Odborníci definují speciální pedagogiku různými způsoby:

„Speciální pedagogika je velmi významný a rozvinutý obor pedagogiky. Její poslání a význam spočívá ve speciální edukaci a rozvoji jedinců, kteří mají oproti většině ostatních speciální edukační potřeby a kteří pro svůj rozvoj potřebují speciální přístup a péči.“ (Fischer, Škoda, 2008, s. 13)

Integrace

Integrací se nazývá společné soužití jedinců s postižením nebo znevýhodněním s běžnou zdravou populací osob, kdy je snaha o to, aby takové soužití bylo nekonfliktní nebo se konflikty minimalizovaly. Během integrovaného vzdělávání se prostředí přizpůsobuje jedincům s postižením nebo znevýhodněním.

Inkluze

Za inkluzi lze považovat jakési „vplynutí“ jedinců s postižením nebo znevýhodněním do běžné zdravé populace, kdy se v ideálním případě jedná komplexní zapojení jedince s postižením nebo znevýhodněním do kolektivu během inkluzivního vzdělávání.

Tannenbergerová (2016, s. 35) považuje inkluzi za takový systém vzdělávání, v němž je dítěti umožněno být žákem standardní základní školy. V nejlepším možném případě pak má žák možnost tuto školu navštěvovat v místě bydliště. Tím se samozřejmě nenarušují jeho sociální kontakty s vrstevníky v místě bydliště.

Edukace

Pojem edukace se užívá pro souborný název pro výchovu a vzdělávání. Výchovný a vzdělávací proces se zpravidla spolu prolíná, tedy je vhodné užívat název edukační proces.

Reedukace

Reedukace v pedagogice považována za jedno ze základních opatření, pomocí kterého je možné zkvalitnit výsledky edukačního procesu. V průběhu reedukace se u jedince s postižením nebo znevýhodněním rozvíjí takové funkce, schopnosti či dovednosti, které jsou nutné k dosažení požadovaných výchovně vzdělávacích cílů. Mezi metody reedukace nepatří doučování. Za typický příklad reedukace lze uvést cvičení zaměřená na rozvoj grafomotoriky a jemné motoriky u jedince s dysgrafií.

Kompenzace

Kompenzací se v pedagogice rozumí zaměření se na takové složky osobnosti jedince s postižením nebo znevýhodněním a jejich maximální možný rozvoj, které jsou plně funkční, a s jejich pomocí kompenzovat oblasti, v nichž se vyskytují nedostatky či deficity.

Socializace

Socializací se rozumí nikdy nekončící celoživotní proces, kdy dochází k začlenění jedince do společnosti. Jedinec se seznamuje s tím, co je v dané společnosti či kultuře žádoucí a obvyklé a je veden k přijetí společenských norem a ztotožnění se s nimi.

Důležitou součástí socializace je výchova, která má jedinci zprostředkovat setkání se sociálním prostředím a naučit jej, jak v tomto prostředí fungovat.

Resocializace

V okamžiku, kdy v praxi selže proces socializace, je pro společnost žádoucí, aby se jedinec resocializoval. Jedná se tedy o jakýsi proces nápravy v oblasti opětovného začlenění jedince do společnosti.

Individuální vzdělávací plán

Ředitel školy schvaluje individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami na základě žádosti rodičů a doporučení školského poradenského zařízení. Legislativní rámec pro individuální vzdělávací plán poskytuje § 16 Zákona 561/2004 Sb. a § 3 Vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pomocí individuálního vzdělávacího plánu se upravuje průběh a organizace vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, obsah jeho vzdělávání, metody a formy výuky a hodnocení v předmětech dotčených v individuálním vzdělávacím plánu.

Je vhodné, aby byl IVP v případě potřeby upraven či aktualizován s ohledem na aktuální stav či potřeby žáka.

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je dle novely zákona č. 561/2004 Sb. č. 82/2015 Sb. „osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo 9 studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.“

2 INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Inkluze se přímo dotýká všech účastníků vzdělávacího procesu a vyžaduje úzkou spolupráci a zapojení všech zúčastněných. Inkluzivní vzdělávání si klade za cíl potlačení duality ve školství, tedy eliminovat dva vedle sebe fungující školské systémy – běžný a speciální a vytvořit ve školách takové podmínky, které by umožnili přijetí všech žáků do běžného typu školy.

Školský zákon (zákon č. 561/2004 Sb.) stanovuje v úvodních ustanoveních § 2 následující: *„vzdělávání je v České republice založeno mimo jiné na zásadě rovného přístupu ke vzdělání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana a na zásadě zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce.“*

V případě realizace inkluzivního vzdělávání je velmi důležité, aby škola a její pracovníci zaujali vůči inkluzi vstřícný a otevřený postoj.

2.1 ODBORNÁ PODPORA

Odbornou podporu při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují odborná pracoviště, která jsou součástí poradenského systému. Jedná se o tzv. školská poradenská zařízení. Mezi tato zařízení patří pedagogicko-psychologické poradny (PPP) a speciálně pedagogická centra (SPC). Odbornou podporu na půdě školy pak poskytuje školní poradenské pracoviště.

2.1.1 ŠKOLSKÉ PORADENSKÉ ZAŘÍZENÍ

Školská poradenská zařízení poskytují své služby na základě písemného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka nebo písemného souhlasu zletilého žáka. V případě PPP i SPC se jedná o služby poskytované ambulantně.

Pedagogicko-psychologická poradna

Pedagogicko-psychologické poradny vznikly v České republice v 70. letech 20. století. Z pohledu legislativy se jejich činnost řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb. O

poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Klientem PPP se stávají žáci, u kterých jsou vysledovány obtíže během vzdělávacího procesu nebo žáci nadaní.

PPP vykonávají činnost diagnostickou, intervenční, metodickou a informační. Součástí týmu PPP jsou speciální pedagog, psycholog, případně metodik prevence.

Speciálně pedagogické centrum

Činnost speciálně pedagogických center definuje § 6 vyhlášky č. 72/2005 Sb. Speciálně pedagogická centra se ve své činnosti zaměřují většinou na určitý konkrétní druh postižení, respektive na kombinované postižení. V SPC pracuje speciální pedagog, psycholog a sociální pracovník. Dle potřeby je pak odborný tým doplněn o další specialisty. SPC se zaměřuje na děti a žáky ve věku 3 – 19 let.

SPC poskytují komplexní poradenskou činnost, zajišťují depistáž, na základě odborných podkladů řeší nastavení podpůrných opatření žáků a jejich integraci do škol či zařazení žáka do systému speciálního školství. Podílejí se též na návrhu IVP pro žáka a doporučují vhodné pomůcky a materiály pro práci se žákem.

Podle Michalíka (2011) jsou speciálně pedagogická centra zaměřena následovně:

- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s tělesným postižením
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s PAS – poruchami autistického spektra
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s mentálním postižením
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky se sluchovým postižením
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s vícečetným postižením
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky se zrakovým postižením
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s vadami řeči

2.1.2 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ

Škola má za povinnost poskytovat poradenskou činnost dle vyhlášky č. 197/2016 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních. Na základě uvedené vyhlášky škola vypracovává program poradenských služeb ve škole

Školní poradenské pracoviště se standardně sestává z výchovného poradce, speciálního pedagoga, metodika prevence. Některé školy také disponují školním psychologem.

Kromě zaměření se na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a realizaci podpůrných opatření se školní poradenské pracoviště zaměřuje také na kariérové poradenství, prevenci sociálně patologického chování, školní úspěšnost a řešení případně školní neúspěšnosti a jiné.

2.2 SYSTÉM PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Zákon 561/2004 Sb. v §6 definuje podpůrná opatření tak, že se jedná o „nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí, nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta.“

System podpůrných opatření je z hlediska legislativy ukotven ve vyhlášce 27/2016 Sb. O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Dle tohoto legislativního rámce se podpůrná opatření člení do pěti skupin – stupňů dle nutné míry podpory daného jedince. Cílem podpůrných opatření je především kompenzace vzdělávacích potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, aby došlo k eliminaci vzdělávacích obtíží daných žáků. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají nárok na poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje škola a školské poradenské zařízení. Součástí podpůrných opatření je také poradenská činnost, a to jak ze strany školy, tak ze strany školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření dále řeší například úpravu metod a forem práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jako součást podpůrných opatření může být žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami zabezpečena výuka předmětů speciálně pedagogické péče nebo poskytnuty pomůcky pro vzdělávání. Dále podpůrná opatření řeší možnosti, jak personálně posílit výuku ve třídě, kde se vzdělává žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Personálním posílením výuky se rozumí asistent pedagoga nebo další pedagogický pracovník.

Nastavení podpůrného opatření prvního stupně jsou v kompetenci školy. V případě podpůrného opatření druhého až pátého stupně musí být toto doporučeno školským poradenským zařízením dle vyhlášky 27/20016 Sb.

2.2.1 PODPŮRNÁ OPATŘENÍ PRVNÍHO STUPNĚ – PO1

Pomocí podpůrného opatření prvního stupně se u žáků kompenzují mírné vzdělávací obtíže. Za takové můžeme považovat pomalejší pracovní tempo, zapomínání pomůcek, potíže s koncentrací a udržením pozornosti, případně mírné obtíže v oblasti čtení, psaní a počítání. Dochází k úpravě režimu školní výuky s ohledem na individuální potřeby žáka, klade se důraz na domácí přípravu. Pomocí podpůrného opatření prvního stupně může být přímo podpořen také žák, který se jeví jako nadaný a jeho školní dovednosti dosahují vyšší úrovně.

Podpůrná opatření prvního stupně a jejich včasné zavedení mohou být významným faktorem v prevenci vzniku a rozvoje specifických poruch učení.

Pro žáky zařazené do kategorie žáků, kteří vyžadují podpůrná opatření prvního stupně, je typické, že se u nich objevují pouze mírné odchylky v průběhu a výsledcích vzdělávání. Tyto mírné odchylky jsou pak kompenzovány nejčastěji metodou přímé podpory ze strany vyučujícího. Velký význam zde má spolupráce školy a rodiny. Škola v tomto případě vypracuje plán pedagogické podpory pro daného žáka, který pravidelně v intervalu maximálně tří měsíců škola ve spolupráci s žákem a jeho zákonnými zástupci vyhodnocuje a řeší, zda jsou nastavená opatření pro podporu a rozvoj vzdělávání daného žáka dostačující. V případě nastavení podpůrného opatření prvního stupně není nutné vyšetření žáky v PPP, je ale považováno za vhodné.

2.2.2 PODPŮRNÁ OPATŘENÍ DRUHÉHO AŽ PÁTÉHO STUPNĚ – PO2-5

V případě, že se u žáka zavádí podpůrné opatření druhého až pátého stupně, je nutné doporučení školského poradenského zařízení, kde se stanoví stupeň podpory žáka. Nedílnou součástí uvedeného doporučení je zpráva z vyšetření ve školském poradenském zřízení s doporučením, jak s daným žákem pracovat ve školním prostředí. Žáci s doporučením podpůrných opatření druhého až pátého stupně jsou zpravidla vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který na základě vydaného

doporučení školského poradenského zařízení vypracuje škola. Pozice asistenta pedagoga se zřizuje jako součást podpůrných opatření od třetího stupně.

3 ASISTENT PEDAGOGA

Již více než patnáct let je legislativními normami České republiky umožněno oficiální působení asistentů pedagoga ve školách. Za tuto dobu lze zhodnotit jejich pozitivní přínos při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.1 OSOBNOST ASISTENTA PEDAGOGA

Základními předpoklady osobnosti asistenta pedagoga jsou občanská a trestní bezúhonnost, ochota aktivně se podílet na tvorbě a realizaci vzdělávacího procesu žáků, schopnost týmové spolupráce, pozitivní vztah k lidem, prosociální přístup, empatie. Vzhledem k tomu, že pozice asistent pedagoga patří mezi tzv. pomáhající profese, k základním vlastnostem AP můžeme zařadit též ochotu pomáhat druhým.

Dále by asistent pedagoga měl mít kompetence, schopnosti a dovednosti, které jsou pro jeho práci důležité. Jmenovitě lze uvést sebeovládání, vnitřní klid a vyrovnanost, kreativita, odhodlání, schopnost dosahovat dílčích cílů, emoční stabilita a v neposlední řadě inteligence. Dále je důležitá jistá organizovanost, tedy schopnost umět si práci zorganizovat a vhodným způsobem rozvrhnout. Protože práce asistenta pedagoga se řadí mezi psychicky náročné profese, AP by měl být schopen sebehigiény a umět odolávat stresu.

Chováním by asistent pedagoga měl působit nenásilně a přirozeně. Pro žáky je důležité pocítit „opravdovost“.

3.2 LEGISLATIVA, ODBORNÁ KVALIFIKACE A ZPŮSOBILOST ASISTENTA PEDAGOGA

Asistent pedagoga je dle zákona 563/2004 Sb., § 2, písm. g) pedagogický pracovník, který vykovává přímou i nepřímou pedagogickou činnost. Dále dle § 3 uvedeného zákona musí splnit předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka, které tento ukládá.

Kvalifikační požadavky pro výkon práce na pozici asistenta pedagoga jsou pak upraveny v § 20 zákona 563/2004 Sb.

Zřízení funkce AP řeší zákon 561/2004 Sb. v § 16 – Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.3 PRACOVNÍ NÁPLŇ ASISTENTA PEDAGOGA

Činnost asistenta pedagoga je z hlediska legislativy definována v § 5 vyhlášky 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných:

„(1) Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáka či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření nebo podle § 18 odst. 1. Asistent pedagoga pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb.

(2) Asistent pedagoga pracuje podle potřeby se žákem nebo s ostatními žáky třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle pokynů jiného pedagogického pracovníka a ve spolupráci s ním.“

Asistent pedagoga je chápán jako podpůrný pedagogický pracovník ve třídě, který úzce spolupracuje s vyučujícími dané třídy. Mezi jeho základní úkoly patří pomoc a podpora během vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále může vést komunikaci se zákonnými zástupci žáků či tvořit, připravovat, vyhledávat učební pomůcky žákům. V neposlední řadě funguje jako podpora učitele, zejména v oblasti organizace práce se žáky. Přesto, že asistent pedagoga je zpravidla přidělen jednomu konkrétnímu žákovi třídy, je vhodné práci ve třídě zorganizovat tak, aby se AP v případě potřeby mohl věnovat i ostatním žákům třídy.

4 MENTÁLNÍ POSTIŽENÍ / MENTÁLNÍ RETARDACE

Termín mentální retardace, který lze v odborné terminologii chápat jako synonymum termínu mentální postižení, chápeme jako jisté opoždění duševního (mentálního) vývoje jedince. Termín mentální retardace byl v odborné terminologii zaveden po konferenci Světové zdravotnické organizace (WHO), která se konala roku 1959 v italském Miláně.

V dřívější odborné terminologii se využívalo označení oligofrenie, duševní úchylka, duševní opoždění nebo mentální deficience.

4.1 DEFINICE MENTÁLNÍ RETARDACE

Mezi odbornou veřejností existuje mnoho různě definovaných vysvětlení pojmu mentální retardace. Všechny se však v odborné rovině shodují v základní definici mentální retardace, za kterou se považuje snížená úroveň rozumových schopností. Pokud hovoříme o mentální retardaci, pak se vždy jedná o duševní poruchu, která je vrozená nebo získaná do dvou let věku. Příčiny vzniku mentální retardace tedy nastávají v prenatalním, perinatálním nebo postnatálním vývoji jedince.

Pokud se mentální postižení rozvine například vlivem nemoci, úrazu, poškození mozku epileptickými záchvaty, alkoholismu či toxického poškození jedince až po druhém roce života jedince, pak toto postižení v odborné terminologii nazýváme demence.

Pro jedince s mentální retardací se považuje za charakteristické celkové snížení jeho intelektových schopností. Inteligenční kvocient daného jedince je pak nižší než 70.

Pro představu jsou uvedeny dvě přesné definice mentální retardace:

„Mentální retardaci lze definovat jako vývojovou duševní poruchu se sníženou inteligencí demonstrující se především snížením kognitivních, řečových, pohybových a

sociálních schopností s prenatalní, perinatální i postnatální etiologií.“ (Valenta, Müller, 2007, s. 14).

„Nejčastěji je mentální retardace definována jako neschopnost dosáhnout odpovídajícího stupně intelektového vývoje (méně než 70% normy), přestože byl takový jedinec přijatelným způsobem výchovně stimulován. Nízká úroveň inteligence bývá spojena se snížením či změnou dalších schopností a odlišností ve struktuře osobnosti. Hlavními znaky jsou:

→ *Nízká úroveň rozumových schopností, která se projevuje především nedostatečným rozvojem myšlení, omezenou schopností učení a následkem toho i obtížnější adaptací na běžné životní podmínky.*

→ *Postižení je vrozené.*

→ *Postižení je trvalé, přestože je v závislosti na etiologii možné určité zlepšení. Horní hranice dosažitelného rozvoje takového člověka je dána jak závažností a příčinou defektu, tak individuálně specifikovanou přijatelností působení prostředí, tj. výchovných a terapeutických vlivů.“ (Vágnerová in Bartoňová, Bazalová, Pipeková, 2007, s. 13).*

4.2 MENTÁLNÍ RETARDACE DLE HLOUBKY POSTIŽENÍ

4.2.1 LEHKÁ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ = 50 – 69
- mentální věk dospělého jedince odpovídá věku 9 - 12 let
- typickým znakem je opožděný vývoj řeči, později v mladším školním věku potíže ve čtení a psaní, emoční labilita
- plná soběstačnost v sebeobsluze, schopnost orientovat se v sociálním prostředí i vykonávat přiměřené náročné zaměstnání
- často problematické navazování sociálních kontaktů

4.2.2 STŘEDNĚ TĚŽKÁ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ = 35 – 49
- mentální věk dospělého jedince odpovídá věku 6 – 9 let

- omezené užívání řeči, v řeči se vyskytují agramatismy a vyznačuje se nedostatečností po obsahové stránce a omezenou slovní zásobou
- jedinci potřebují v běžném životě dopomoc, ideální formou péče o tyto jedince, které podporují jejich samostatnost jsou chráněná dílna, kde mohou vykonávat lehké zaměstnání a chráněné bydlení, jehož prostřednictvím jsou podporováni a vedeni ke zvládnutí běžného každodenního života

4.2.3 TĚŽKÁ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ = 20 – 34
- mentální věk dospělého jedince odpovídá věku 3 – 6 let
- častý výskyt souběžného kombinovaného postižení, pohybové poruchy a poruchy smyslového vnímání
- typické jsou také poruchy chování jako agrese, sebepoškozování, Pika syndrom, stereotypní činnosti
- možnosti edukace a rozvoje takového jedince jsou do značné míry omezeny, toto omezení je trvalé a nezvratné
- edukační proces se zaměřuje na základní hygienické a sebeobslužné návyky

4.2.4 HLUBOKÁ MENTÁLNÍ RETARDACE

- IQ je menší než 20
- mentální věk dospělého jedince odpovídá věku max. 3 roky
- typická je imobilita a výrazné omezení motorických dovedností
- neschopnost verbální komunikace, komunikace zpravidla jen na úrovni porozumění x neporozumění, souhlasu x nesouhlasu pomocí gest nebo výkřiků
- chybí rozmnožovací schopnost

4.3 MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACE MENTÁLNÍ RETARDACE DLE ČÍSELNÍKU MKN-10

F 70 – Lehká mentální retardace

F 71 – Středně těžká mentální retardace

F72 – Těžká mentální retardace

F 73 – Hluboká mentální retardace

F 78 – Jiná mentální retardace

4.4 NARUŠENÍ OSOBNOSTI JEDINCE S MENTÁLNÍ RETARDACÍ

Jedinci, kterým je diagnostikována mentální retardace se vyznačují narušením v následujících oblastech:

Percepce

- pomalé pracovní tempo, schopnost vnímat jen značně omezený rozsah podnětů
- omezená schopnost vnímání detailů
- chybí zájem

Pozornost

- nestálá, snadno unavitelná, nutno se koncentrovat vždy na jednu činnost
- během edukačního procesu se využívá metoda krokování

Myšlení

- omezená schopnost analýzy a syntézy informací
- často problematická oblast abstrakce, generalizace, klasifikace a strukturalizace a chápání obecných pojmů
- problémy v chápání logických souvislostí

Řeč

- řečové dovednosti jsou narušeny po stránce obsahové i formální
- obsah sdělení bývá stručný, často omezená slovní zásoba
- objevují se poruchy artikulace, dyslalie, palatolalie i poruchy plynulosti řeči

Paměť

- často se vyskytuje krátkodobá paměť, nabyté znalosti a dovednosti je třeba neustále opakovat
- vyskytují se také obtíže v celém procesu zapamatování si informací

Emoce

- osobnost jedince je často emočně labilní

- časté jsou nepřiměřené neadekvátní reakce, pudové jednání, výrazný sexuální pud

Volní vlastnosti

- často snížené, u některých jedinců dokonce chybějící
- nemají takzvaný vnitřní hnací motor

Vztah k sobě samému

- časté je zvýšené sebevědomí
- dochází k přeceňování sebe sama, jedinci si nedokáží stanovit limity

5 SOCIÁLNÍ ZNEVÝHODNĚNÍ A SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ

5.1 SOCIÁLNÍ ZNEVÝHODNĚNÍ

Na sociální znevýhodnění dítěte či žáka může upozornit například jeho zanedbaný zevnějšek, kdy dítě dochází do školy neupravené či špinavé. Za další ukazatel lze považovat jazykovou odlišnost. Z pohledu rodiny se pak může jednat o zanedbávání péče o dítě, nevhodný životní styl rodiny, závislost rodičů na návykových látkách, chudobu a neschopnost rodinu materiálně zabezpečit a zajistit dítěti vhodné materiální zázemí, pochybný životní styl rodiny, kulturní či náboženskou odlišnost. V nejhorší variantě se pak může jednat o týrání nebo zneužívání dítěte.

Průcha (1998, s. 226) charakterizuje sociálně znevýhodněného jedince následovně: *„jedinec, který má v důsledku svého sociálního postavení omezen přístup k některým společenským či materiálním statkům, např. vlivem původu, náboženství, aj.“*

Průcha (2009, s. 454) za sociálně znevýhodněné studenty a žáky považuje ty, kterým se v souvislosti toho, v jakých sociokulturních podmínkách žijí, nenaskytují rovnocenné podmínky a příležitosti ke vzdělávání tak, jak je tomu u majoritní populace.

Školská legislativa procuje s pojmem žák se sociálním znevýhodněním od roku 2004. Aktuální legislativa pak uvádí pojem žák s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění. Sociální znevýhodnění je zde chápáno jako možná příčina školní neúspěšnosti, která má svůj původ právě v prostředí, v němž dané dítě vyrůstá.

Bořkovec (in Kolektiv autorů, 2013, s. 7) uvádí, že z pedagogického hlediska je během vzdělávacího procesu nezbytné usilovat o *„nalezení takové formy podpory, aby dítě dosáhlo co nejlepšího vzdělání.“*

Dle § 16 Zákona 561/2004 Sb. (Školský zákon) nadále pracujeme s pojmem žák se speciálními vzdělávacími potřebami, který je zde definován takto: *„Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění*

svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.“

Habrová (In Felcmanová, Habrová a kol., 2015, s. 9) definuje žáka se sociálním znevýhodněním následovně: „v obecné rovině se žákem se sociálním znevýhodněním rozumí zejména žák:

a) žijící v prostředí, kde není dlouhodobě dostatečně podporován ke vzdělávání či přípravě na vzdělávání (například z důvodů nedostatečného materiálního zázemí, nevyhovujících bytových podmínek, časové náročnosti dopravy do školy, nezájmu ze strany zákonných zástupců, konfliktů v rodině);

b) jehož zákonní zástupci se školou dlouhodobě nespolupracují a je to na újmu oprávněných zájmů žáka;

c) žijící v prostředí sociálně vyloučených lokalit nebo lokalit sociálním vyloučením ohrožených;

d) který je znevýhodněn při svém vzdělávání z důvodu příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině či specifickému sociálnímu prostředí, zejména je-li znevýhodnění spojeno s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka ve srovnání s ostatními žáky třídy, z důvodu používání odlišného jazyka nebo specifické formy vyučovacího jazyka v domácím prostředí žáka.“

5.2 SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ

Za sociální vyloučení lze označit stav, v němž dojde k tomu, že se určitá minoritní část obyvatelstva ocitne na okraji společnosti. Tato část obyvatelstva pak nemá dostatečný přístup ke vzdělání a trhu práce.

Sociální vyloučení lze definovat jako „proces, při kterém jsou lidé postupně zbavováni přístupu ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti. Může se jednat o jednotlivce, domácnost, širší rodinu nebo o celou subpopulaci“ (Sedláčková, In Nikolaj, 2007, s. 10).

Dle § 3 Zákona 108/2006 Sb. (Zákon o sociálních službách) se sociálním vyloučením rozumí „vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace“.

U Touška (2007, s. 12, 13) se dočteme, že pojem sociální vyloučení byl zpočátku užíván zejména v politické rétorice. Tento pojem poprvé zavedl ve Francii v 70. letech 20. století René Lenoir.

Dle Touška (2005, s. 64, 65) američtí sociologové pracují s termíny jako kultura segregace nebo sociální izolace.

Na rozvoji problematiky sociálního vyloučení se podílí také nízká dosažená úroveň vzdělání, nezaměstnanost, mentální či zdravotní postižení, závislostní chování. Dále bereme v potaz, zda je jedinec osaměle žijící, imigrant či zda patří mezi příslušníky národnostních menšin. Jedinci, kterých se problematika sociálního vyloučení týká, jsou často osoby, u nichž nedošlo v dětství a dospívání k rozvoji sociálních kompetencí a osvojení potřebných vzorců chování důležitých pro běžný život. Na základě tohoto se u dítěte, které vyrůstá v sociálně znevýhodněném prostředí, aktivují mechanismy sociálního vyloučení, čímž se jako v začarovaném kruhu opětovně další generace vytěsňuje do života na okraji společnosti.

Organizace člověk v tísní popisuje hlavní znaky je sociálního vyloučení, za které považuje nezaměstnanost, závislost na sociálních dávkách, nízký nebo žádný příjem, obtíže při kontaktu s institucemi a malou sociální mobilitu.

Sociální vyloučení bývá ve společnosti velmi často spojováno s celou řadou dalších problémů. Mezi tyto problémy můžeme zařadit chudobu plynoucí ze zpravidla nízkého příjmu, častý výskyt nezaměstnanosti. Osoby ohrožené fenoménem sociálního

vyloučení také často nemají dostatečnou kvalifikaci k získání atraktivního a dobře placeného zaměstnání. V mnoha případech pak končí na sociálních dávkách, což celý problém jen prohlubuje. Velmi často se hovoří o tom, že tyto osoby pak končí v jakémisi „začarovaném kruhu“. Vystoupit z něj pak je velmi obtížné a nezdá se, že se tento problém přenáší i na další generaci. Další problémy, které se pojí s výše uvedeným, jsou potom navázané zejména na problematiku chudoby a nízkého příjmu. Lze sem zařadit nízkou kvalitu bydlení, například na ubytovnách či v sociálně vyloučených lokalitách, a zhoršený zdravotní stav. Opomenout nelze ani různé podoby diskriminace osob sociálně vyloučených.

Sociální vyloučení je problematika, kterou by se společnost měla zabývat a snažit se ji eliminovat. Následky plynoucí ze sociální exkluze se nedotýkají pouze dané společenské minority, ale mají prokazatelný vliv také na společnost většinovou.

5.3 SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY

Za sociálně vyloučenou lokalitu lze zpravidla považovat určitý prostor obývaný většinou obyvateli nebo skupinami obyvatel sociálně vyloučenými. Není dáno, že v takovém prostoru musí žít výhradně osoby sociálně vyloučené. Tím, že zde dochází ke kumulaci obyvatelstva sociálně vyloučeného, pak často dochází v těchto lokalitách často k dalšímu prohlubování problematiky sociálního vyloučení, protože osoby, které lokálnímu trendu nepodlehly a snaží z dané lokality uniknout. Taková lokalita se pak vyznačuje vysokou mírou nezaměstnanosti a je celkově neproduktivní a neperspektivní. V sociálně vyloučených lokalitách pak dochází k dalšímu nárůstu izolace vůči majoritní společnosti.

Pro sociálně vyloučené lokality jsou typické nevyhovující životní podmínky jejich obyvatel, nedostupnost služeb a často také nedostupnost základní infrastruktury. Problematické bývají také životní podmínky z hlediska hygienického, kdy jsou obyvateli např. využívána společná sociální zařízení. Mnohdy jsou tyto lokality také odpojeny od dodávek vody, elektřiny a tepla. Typická je také vyšší míra kriminality.

Život v sociálně vyloučené lokalitě má značně negativní vliv na vývoj dítěte, které v takovéto lokalitě vyrůstá. Takové dítě je ovlivněno svým nejbližším okolím, kdy dospělí často nemají fixováno vhodné sociální chování a sociální postoje. Dítě pak přejímá tyto negativní postoje dospělých, kterými je obklopeno

Situaci dětí, které vyrůstají v prostředí sociálně vyloučených lokalit, velmi negativně ovlivňuje fakt, že jejich komplexní sociální vývoj probíhá právě v daném prostředí sociálně vyloučené lokality. Podmínky pro jejich vývoj nejsou uzpůsobeny podmínkám běžného života mimo dané lokality. Tyto děti pak samozřejmě přejímají vzorce chování osob, s nimiž jsou v každodenním kontaktu. Také se od raného věku pasují do pozice té části společnosti, která bývá většinovou společností často stigmatizována. (Zíková a kol., 2011, s. 42).

5.4 SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ ROMŮ

Romové tvoří v České republice poměrně početnou skupinu obyvatel – sociální minoritu. Často žijí v sociálně vyloučených lokalitách, což jejich problematiku začlenění se do majoritní společnosti nadále prohlubuje. Jsou typickým příkladem života v takzvaném začarovaném kruhu. V romské populaci je také typický mezigenerační přenos celé problematiky sociálního vyloučení. Ve svém prostředí jsou velmi často do určité míry izolováni a uzavřeni. Nejsou schopni zapojení do běžného života či zúčastnit se aktivit běžných v majoritní společnosti. Případná integrace do prostředí většinové společnosti je pak velmi obtížná a spojená s řadou dalších problémů a diskriminací.

Romové jsou také výrazně dotčeni problematikou vzdělávání a následného získání kvalifikace pro výkon povolání.

PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU

„Výzkum je systematický způsob řešení problémů, kterým se rozšiřují hranice vědomostí lidstva. Výzkumem se potvrzují či vyvracejí dosavadní poznatky, anebo se získávají nové poznatky“ (Gavora, 2000, s. 11).

6.1 METODY VÝZKUMU

Výzkum jako takový je pojmut spíše kvalitativně, vzhledem k tomu, že bude výzkum probíhat pouze v prostředí jedné konkrétní školy, je toto pojetí výzkumu vhodnější. Jako výzkumné metody jsou zvoleny analýza osobních materiálů žáků, zprávy z SPP a SPC a vypracování kazuistiky jednotlivých žáků, dále rozhovory s asistenty pedagoga a dotazník pro asistenty pedagoga pro získání základních informací.

6.2 CÍL VÝZKUMU

Cílem výzkumu této bakalářské práce je na základě výzkumu odpovědět na výzkumné otázky týkající se náročnosti práce asistenta pedagoga v Základní škole Benešov, okres Blansko.

6.3 HYPOTÉZA

Práce asistenta pedagoga u žáků s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí v základní škole Benešov, okres Blansko je psychicky náročná a demotivující.

6.4 VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Je práce asistenta pedagoga se žáky s lehkou mentální retardací a ze sociálně znevýhodněného prostředí v Základní škole Benešov, okres Blansko velmi psychicky náročná?

Jaké faktory ovlivňují u asistentů pedagoga náročnost práce?

Je práce asistenta pedagoga se žáky s lehkou mentální retardací a ze sociálně znevýhodněného prostředí v Základní škole Benešov, okres Blansko demotivující?

Jaké faktory vedou u asistentů pedagoga k demotivaci?

6.5 VÝZKUMNÝ VZOREK

Jako výzkumný vzorek byli zvoleni:

- a) žáci s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí navštěvující Základní školu a mateřskou školu Benešov, okres Blansko
- b) asistenti pedagoga, kteří pracují se žáky s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí v Základní škole a mateřské škole Benešov, okres Blansko

Výzkumu se zúčastnilo celkem pět žáků a pět asistentů pedagoga.

7 CHARAKTERISTIKA PRACOVISŤE

Pro vykonání praktické části bakalářské práce jsem zvolila Základní školu a mateřskou školu Benešov, okres Blansko, příspěvkovou organizaci. Základní škola a mateřská škola Benešov, která se nachází v malebné vesnici, obklopené přírodou Dražanské vrchoviny, je malou školou s rodinnou a přátelskou atmosférou. Na škole jsou žáci vzděláváni ve všech devíti postupných ročnících. Celkově se zde ve školním roce 2020/2021 vzdělává 165 žáků základní školy a 23 žáků v jednotřídní mateřské škole. Kromě místních dětí jsou v základní škole taktéž vzděláváni žáci z přilehlých obcí Kořenec, Okrouhlá, Buková. Škola je materiálně dobře zabezpečena, v současnosti probíhá další modernizace zařízení, zejména v oblasti moderních technologií. Vzhledem k nižšímu počtu žáků ve třídách je zde ve zvýšené míře aplikován individuální přístup k žákům, zejména potom k těm se speciálními vzdělávacími potřebami.

Koordinaci práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na pracovišti zajišťuje školní poradenské pracoviště – pedagogický pracovník s kvalifikací výchovného poradce a kvalifikovaný metodik prevence. Obě pracovnice absolvovaly pro tyto funkce kvalifikační doplňkové studium. Součástí školního poradenského pracoviště je také speciální pedagog, se speciálně pedagogickým vzděláním, který funguje jako určená osoba pro styk a komunikaci s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry. V aktuálním školním roce škola eviduje devatenáct žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci byli diagnostikováni v pedagogicko-psychologické poradně a ve speciálně pedagogickém centru Brno, Sekaninova. Škola spolupracuje se speciálně pedagogickými poradnami v Blansku a Boskovicích. Všichni tito žáci mají dle zprávy ze speciálně-pedagogické poradny nebo ze speciálně-pedagogického centra stanovena podpůrná opatření a to v rozsahu PO1 – PO3 (osm žáků PO1, pět žáků PO2, šest žáků PO3). Z uvedeného výčtu podpůrných opatření tvoří šest žáků sourozenci pocházející ze sociálně znevýhodněného rodinného prostředí, u nichž je vysoké riziko ohrožení školním neúspěchem.

Práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je na základní škole Benešov, dle mého názoru, velmi dobře organizována, vyučující a asistenti pedagoga i další pedagogičtí pracovníci ve třídě, kteří s danými žáky pracují, jsou pravidelně

informování, k čemuž přispívá, mimo jiné, propracovaný interní systém elektronické evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na pracovišti, k němuž mají všichni zainteresovaní pracovníci přístup a mohou tedy kdykoli získat aktuální informace. Všichni žáci s podpůrnými opatřeními jsou plně integrováni v jednotlivých kmenových třídách základní školy a vzdělávají se v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, u žáků s PO1 jsou aplikovány metody přímé podpory ve výuce, s níž jsou obeznámeni všichni příslušní vyučující. Většina žáků s PO2 a vyšším se vzdělávají na základě individuálního vzdělávacího plánu, který je vypracován třídní učitelkou ve spolupráci s ostatními pedagogy předmětů dotčených v individuálním vzdělávacím plánu. Vyučující ostatních předmětů u žáků s PO2 a vyšším aplikují během svých vyučovacích hodin metodu přímé podpory. Žáci s PO2 pravidelně docházejí jedenkrát v týdnu na hodinu speciálně-pedagogické intervence, kde jsou s nimi individuálně konzultovány jejich aktuální potřeby ve vzdělávání. U žáků s PO2 probíhá výše zmíněná speciálně-pedagogická intervence po vyučování, jedná se zejména o jakousi formu „doučování“ problematických předmětů, během něhož se aplikuje individuální přístup, vyučující reaguje na aktuální výchovně vzdělávací potřeby a stav žáka a zaměřuje se především na problematické učivo, případně aplikuje metodu reedukace. Žáci s PO3 pracují ve vyučování s asistentem pedagoga nebo ve třídě současně funguje druhý učitel. Některé vyučovací hodiny žáci absolvují v kmenové třídě, jiné, zejména tam, kde je třeba více individuální práce, v samostatných učebnách. Všichni pracují dle individuálního vzdělávacího plánu ve většině předmětů a v jejich individuálních vzdělávacích plánech jsou stanoveny minimální výstupy z učení dle RVP ZV. Dále v rámci vyučování i po vyučování absolvují hodiny speciálně-pedagogické intervence a speciálně-pedagogické podpory, kterou u daných žáků zajišťují vyučující s kvalifikací speciálního pedagoga a dále pak školní speciální pedagog. Škola je také vybavena širokou škálou pomůcek, učebnic a materiálů pro podporu a edukaci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Tyto pomůcky jsou ve škole evidovány a velmi vhodně umístěny ve sborovně školy, kde jsou volně přístupné všem pedagogickým pracovníkům.

8 ANALÝZA MATERIÁLŮ ŽÁKŮ

Výzkum byl zaměřen na práci asistentů pedagoga u žáků s lehkým mentálním postižením, jejich pomoc žákům s lehkým mentálním postižením, využití speciálních vzdělávacích materiálů a pomůcek. Všichni žáci, na něž byl výzkum zaměřen, byli diagnostikováni ve Speciálně pedagogickém centru při Základní škole Brno, Sekaninova. Pracovníci uvedeného speciálně pedagogického centra spolupracují se Základní školou Benešov, opakovaná kontrolní vyšetření žáků a konzultace probíhají přímo v prostorách školy. Tito žáci jsou sourozenci a pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jedná se o romské děti, které základní školu na Benešově navštěvují třetím školním rokem. Právě z důvodu sociálního znevýhodnění žáků tito žáci nedojíždí k vyšetření do speciálně pedagogického centra, ale jeho pracovníci v případě potřeby přijíždí za žáky přímo do školy. U uvedených žáků byla diagnostikována lehká forma mentálního postižení a stanoveno podpůrné opatření PO 3, jejich vzdělávání probíhá dle individuálního vzdělávacího plánu, výstupy z učení jsou dle RVP ZV nastaveny na úrovni minimálních výstupů, všichni pracují s asistentem pedagoga, v prvním ročníku je navíc přidělen i další pedagogický pracovník. Tito žáci mají ve škole ještě další dva sourozence, kteří dle vyšetření SPC nesplňují kritéria mentálního postižení a jejich podpůrná opatření byla stanovena na PO 2.

8.1 RODINNÁ ANAMNÉZA ŽÁKŮ

Žáci, u nichž proběhl výzkum, jsou sourozenci pocházející ze sociálně znevýhodněného prostředí. Do Benešova se přistěhovali v létě 2018 z Brna. Jejich adaptace v obci není příliš úspěšná, pro svou nepřizpůsobivost nebyli občany obce přijati a jejich přítomnost v malé, poklidné obci je zejména pro starousedlíky rušivá až nežádoucí. Zejména negativně je pak hodnoceno neustále potulování dětí – i těch nejmladších po obci a bez dozoru, hluk ozývající se z domu, žadonění v obchodě s potravinami, vstupování do zahrad místních občanů apod. Rodiče jsou poměrně mladého věku, otec 34 let, matka 31 let. Rodiče mají již dvanáct dětí, přičemž nejstaršímu je 14 let a 7 měsíců, nejmladšímu pak jeden rok. V už tak početné rodině se často pohybují další osoby. Rodiče nemají ukončené základní vzdělání, matka je pak víceméně negramotná, umí se pouze podepsat. Komunikace s rodiči je velmi obtížná,

není téměř možné se s nimi spojit telefonicky. V případě problému je nutné, aby žáky domů odvedl asistent pedagoga, protože není způsobu, jak informovat rodiče o nutnosti vyzvednutí ve škole. V rodinném prostředí žáků se hovoří romsky a slovensky. Problémem v rodině je také hygiena. U žáků se velmi často a opakovaně objevují vši. Podezření bylo dokonce i na štěnice. Žádný z rodičů nepracuje, jejich jediným příjmem jsou sociální dávky.

8.2 ADAPTACE VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ

Žáci začali školu na Benešově navštěvovat od září školního roku 2018/2019. Jejich nástup do školy a adaptace na školní prostředí byla poměrně náročná, přesto lze říci, že po prvním pololetí daného školního roku si zvykli na pravidla a systém práce. Jako nejproblematictější bylo hodnoceno pořizování a nošení pomůcek a samozřejmě úplná absence domácí přípravy. Chyběly zejména výtvarné potřeby, výkresy a pomůcky jako pravítko či kružítko. Spolužáci žákům nejprve pomůcky rádi půjčovali, v dlouhodobějším horizontu již ale byly z důvodu jejich neustálé nepřipravenosti spíše otrávené a méně ochotné. Z počátku měli žáci také problém s porozumění vyučujícím, neboť neuměli příliš dobře česky. Viz rodinná anamnéza. Opakovaně se také stalo, že zejména starší žáci vyučujícím opakovaně vulgárně nadávali v romském jazyce.

8.3 PŘÍPADOVÉ STUDIE JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ

8.3.1 LUCIE

Osobní anamnéza

Lucie navštěvuje první ročník základní školy. Třídní učitelka dívky je zároveň speciální pedagožka. Taktéž asistentka pedagoga, která s Lucií pracuje má magisterské VŠ vzdělání v oblasti speciální pedagogiky. Dívka bylo doporučeno vzdělávání na základě PO3. Na základě p vyšetření stanovena diagnóza lehké mentální retardace. Ve školním roce dívka navštěvovala MŠ. Andrea se vzdělává na základě IVP s minimálními výstupy a po celou dobu vyučování pracuje s asistentkou pedagoga, střídavě ve třídě nebo mimo třídu. Individuálně se dívce věnuje i speciální pedagožka.

Ze speciálně-pedagogického vyšetření dívky ze dne 18. 9. 2020

- dívka ve věku 6 let, 3 měsíce, 4 dny
- dobře adaptovaná ve školním prostředí, spolupracující
- nevyrovnanost v oblasti dílčích kognitivních funkcí
- lehké mentální postižení
- výkon nerovnoměrně rozložen, dívka projevila během vyšetření schopnost učení se
- řeč dyslalická, dívka pochází z nestabilního jazykového prostředí, česky rozumí, v češtině má někdy problém pojmenovat
- úroveň kresby neodpovídá věku
- osobnost dívky je nezralá, snaží se, je motivovaná
- nedostatečná stimulace v domácím prostředí
- obsah vzdělávání dle RVP ZV na úrovni minimálních výstupů z učení v běžné ZŠ
- nutno dále rozvíjet kognitivní schopnosti, využívat názorné pomůcky

8.3.2 ANDREA

Osobní anamnéza

Andrea je žákyní druhého ročníku. Vzhledem k faktu, že je dívka vzdělávána s PO 3, je ve třídě k dispozici asistentka pedagoga, která je ve třídě přítomna 20 vyučovacích hodin z 22, tj. téměř po celou dobu vyučování. Asistentka pedagoga pracuje s dívkou ve třídě druhým rokem. Třídní učitelka Andrey má kvalifikaci učitelství pro první stupeň ZŠ. Vzdělávací proces dívky probíhá dle individuálního vzdělávacího plánu. Andrea se vzdělává dle RVP ZV s doporučenými minimálními výstupy z učení. Během vyučování jí pomáhá asistentka pedagoga a v případě potřeby jí věnuje individuální péči. Dvakrát v týdnu dívka absolvuje předmět speciálně pedagogické péče se speciální pedagožkou. Zaměřují se zejména na nácvik základních dovedností a znalostí, které dívce chybí, formou reedukace. Pozornost je věnována také nácviku sociálních dovedností. Dívka velice pěkně píše.

Ze speciálně-pedagogického vyšetření dívky ze dne 16. 5. 2019

- dívka ve věku 6 let a 10 měsíců
- zjištěná globální intelektová úroveň ve středním pásmu lehké mentální retardace s doprovodem poruchy percepce
- řeč je dyslalická, místy snížená úroveň porozumění, snížená pojmová vybavenost - pozornost a koncentrace významně kolísají – nutnost opakované aktivace, psychomotorický neklid lehký, pracovní tempo spíše průměrné, schopnost samostatné práce po zácviku založena, ale nedokončena, průběžný dohled a motivace i vedení nezbytné
- číselná řada do 12 jen mechanicky bez ujasnění pojmu množství, velikosti a pořadí, tyto dosud nevytvořeny
- barvy nepojmenuje a nevybere ani základní, tvary – označí „kulaté“ a nejistě čtverec - orientace v ploše a prostoru včetně pravo – levé orientace dosud nevytvořeno - doporučen individuální vzdělávací plán, asistent pedagoga a další pedagogický pracovník ve třídě, zařazení předmětu speciálně pedagogické péče v rozsahu 2 hodiny týdně
- obsah vzdělávání dle RVP ZV na úrovni minimálních výstupů z učení - nepřetěžovat, respektovat individuální tempo žákyně a její snadnou unavitelnost

8.3.3 KEVIN

Osobní anamnéza

Kevin navštěvuje čtvrtý ročník ZŠ. Do školy v Benešově chodí od první třídy a po celou dobu školní docházky pracuje se stejnou vyučující i asistentkou pedagoga. Asistentka pracuje s Kevinem 20 hodin týdně, současně je také v péči speciální pedagožky. Žák se vzdělává podle IVP vycházejícího ze ŠVP zpracovaného na podkladě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zahrnující minimální výstupy. Pokud oblast minimálních výstupů žák zvládá je možno, bez přetížení a při respektování jeho specifických vzdělávacích potřeb, obsah výuky dále navýšit.

Žák je hodnocen dle IVP tak, aby hodnocení odráželo jak složku motivační, tak evaluační. Hodnocení dílčí je realizováno formou ústní, symbolem či známkou. Celkové hodnocení je prováděno známkou.

Ze speciálně-pedagogického vyšetření dívky ze dne 16. 5. 2019

- chlapec ve věku 8,10 let s aktuálně zjištěnou úrovní globálních mentálních schopností v horním pásmu lehkého mentálního postižení
- chlapce ve školním výkonu značně omezuje snížená úroveň koncentrace pozornosti a nízká pojmová vybavenost a výbavnost
- školní výkon celkově splňuje minimální výstupy, přičemž je v jednotlivých oblastech nevyrovnaný, nejslabších výsledků dosahuje v prvouce
- chlapec potřebuje pevnější vedení, věnovat neustálou pozornost
- projevuje se tenze cílená směrem ke svému výkonu – pesimismus, nejistota, v běžném sociálním kontaktu se tato tenze neprojevuje
- potíže ve výkonu dělá zejména snížená úroveň koncentrace pozornosti spojená se snahou o únik z testové situace
- sklon k zbrklosti a nižší úrovni verbální paměti je potřeba dohledu ve správnosti řešení u samostatné práce

8.3.4 PETRA

Osobní anamnéza

Petra je žákyní šestého ročníku základní školy. Petra má diagnostikováno lehkého mentální postižení a nastaveným podpurným opatřením PO 3. Vzdělává se dle RVP ZV, výstupy minimální. Dále je ve třídě bratr dívky, pracuje s nastaveným PO 2. Ve třídě k dispozici asistent pedagoga po dobu osmnácti vyučovacích hodin týdně. Asistent pedagoga se většinou věnuje individuální práci s dívkou, pomáhá jí ke zvládnutí aktivit během vyučovací hodiny. Na některé vyučované předměty pak asistent pedagoga s dívkou odchází do jiné učebny, kde jí věnuje individuální péči dle pokynů vyučujících. Petra navštěvuje hodiny přímé speciálně pedagogické intervence se školní speciální pedagožkou.

Dívka relativně dobře čte, obtížná slova slabikuje, nerozlišuje měkčení a téměř neintonuje. Přečtenému textu však nerozumí. Co se psaní týče, dívka nezvládá ani základní pravopis – di, ti, ni / dy, ty, ny, velká písmena apod. V matematice stále počítá na prstech, výrazně chybuje, plete si znaménka plus mínus. V matematice neumí řešit praktické slovní úlohy.

Ze speciálně-pedagogického vyšetření dívky ze dne 23. 5. 2019

- dívka ve věku 11 let, 7 měsíců
- intelektově aktuálně ve středním pásmu lehkého mentálního postižení se symptomatickou vadou řeči, která je agravována výchovou ve vícejazyčném prostředí a susp. vadou sluchu (odborné vyšetření sluchu nutné)
- školní výkon zejména v českém jazyce splňuje minimální výstupy při jejich dolní hranici, v matematice pak dosahuje výsledků lepších
- myšlení vázané na názor, neschopnost tvořit vlastní úsudky, nepochopení abstraktních pojmů
- v řeči se objevují dysgramatismy, špatně užívá pojmy, artikulační neobratnost
- kvalitní pozornost a ochota spolupracovat - doporučen individuální vzdělávací plán, asistent pedagoga, využívat názorné pomůcky, předmět speciálně-pedagogické péče v rozsahu dvě hodiny týdně
- obsah vzdělávání dle RVP ZV na úrovni minimálních výstupů z učení

8.3.5 LADISLAV

Osobní anamnéza

Ladislav je žákem sedmého ročníku ZŠ. Žákem školy v Benešově je od pátého ročníku. Chování je nejproblematičtější ze všech sourozenců, zejména z důvodu záškoláctví a útěků z domova. Z těchto důvodů chlapci byl nařízen internátní pobyt ve středisku výchovné péče v období září až prosinec 2020. Třída, jejímž je Ladislav žákem, má v letech 2018-2021 pokaždé jinou třídní učitelku. Taktéž asistenti pedagoga se u chlapce každoročně střídají. Vzděláván dle IVP – vychází z RVP ZV – minimální výstupy (v případě zvládnutí minimálních výstupů je možné bez přetížení a při respektování jeho specifických vzdělávacích potřeb obsah výuky navýšit). Žák je vzděláván v kmenové třídě s podporou asistenta, s asistentem odchází mimo kmenovou třídu tehdy, když je třeba zajistit naprostý klid např. při procvičování nové látky nebo tehdy, když je chlapec přetížený. Doporučené je PO3. Využívá školních pomůcek podporujících výklad učiva, speciálních učebnic a dalších zakoupených pomůcek.

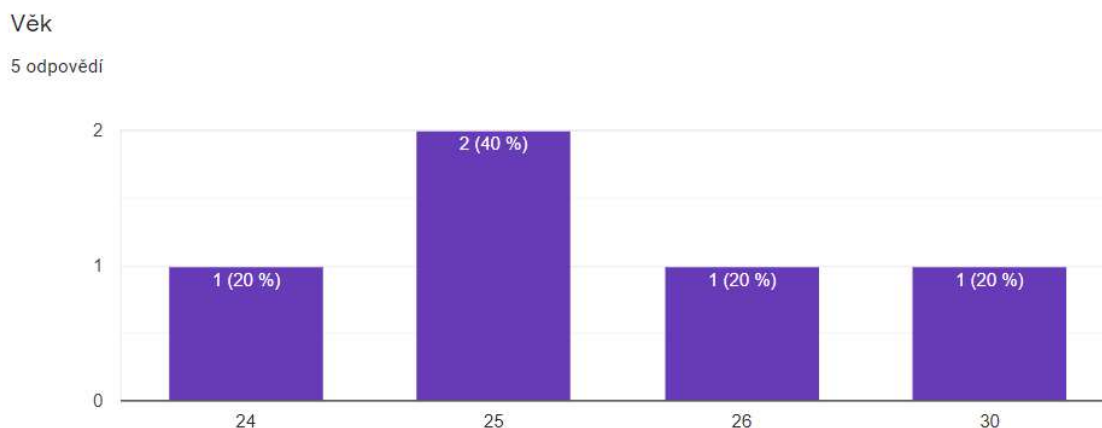
Ze speciálně-pedagogického vyšetření chlapce ze dne 16. 5. 2019

- chlapec ve věku 12,5 let
- globální intelektové schopnosti v horním pásmu lehkého mentálního postižení
- porucha řeči (receptivní i perceptivní složka)
- ve školním výkonu splňuje minimální výstupy
- neustále se omlouvá, je nejistý
- v řeči se vyskytuje překotnost, neobratnost, dysgramatismy
- občas problémy v porozumění řeči, instrukce nutno modifikovat
- potíže v oblasti sluchové paměti
- zbrkllost chlapce vede ke zbytečnému chybování
- deficit v oblasti pozornosti

9 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍHOVÉHO ŠETŘENÍ U ASISTENTŮ PEDAGOGA

Všichni asistenti pedagoga, kteří v základní škole Benešov, okres Blansko pracují se žáky s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí, se zúčastnili dotazníkového šetření za účelem získání základních informací.

Na pozici asistenta pedagoga v základní škole Benešov, okres Blansko pracují osoby ve věku 24-30 let. Věková skladba je blíže specifikována v grafu č. 1.

Graf 1 – věk respondentů

Všichni asistenti pedagoga mají vysokoškolské vzdělání. Stupeň vysokoškolského vzdělání je uveden v grafu č. 2.

Nejvyšší dosažené vzdělání

5 odpovědí

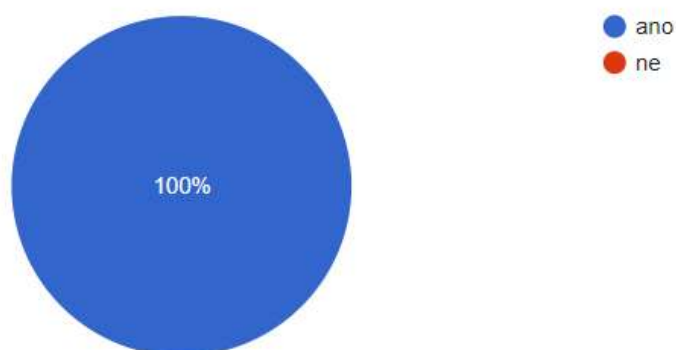

Graf 2 – nejvyšší dosažené vzdělání

Všichni respondenti uvedli, že mají pedagogické vzdělání a že neabsolvovali kurz asistenta pedagoga (viz graf č. 3 a graf č. 4).

Máte pedagogické vzdělání?

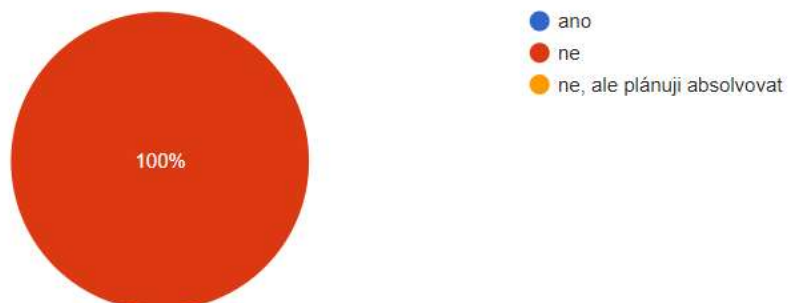
5 odpovědí

Graf 3 – pedagogické vzdělání AP

Absolvoval jste kurz pro AP?

5 odpovědí

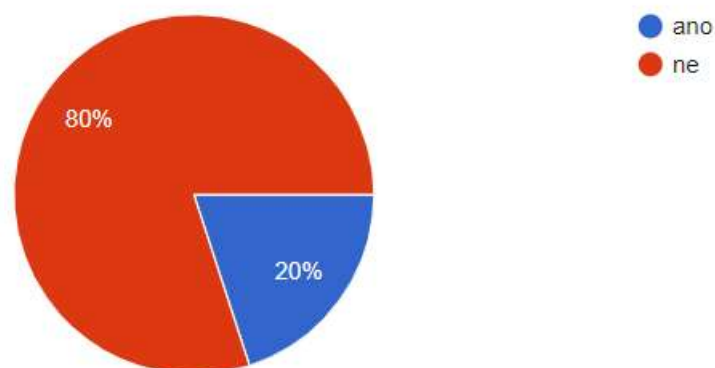

Graf 4 – kurz pro AP

Jak ukazuje graf č. 5, předchozí zkušenost na pracovní pozici asistenta pedagoga uvádí pouze jeden z dotázaných. Pro ostatní respondenty je tato pracovní zkušenost nová.

Máte již předchozí pracovní zkušenost jako AP?

5 odpovědí

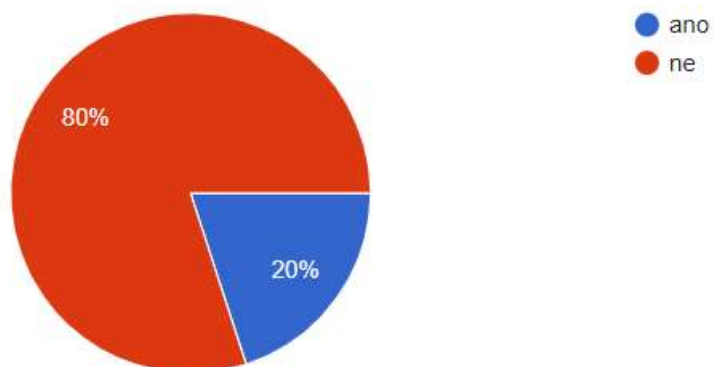

Graf 5 – předchozí zkušenosti AP

Dle grafu č. 6 většina dotázaných neplánuje dlouhodobé setrvání na současné pracovní pozici.

Plánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici?

5 odpovědí

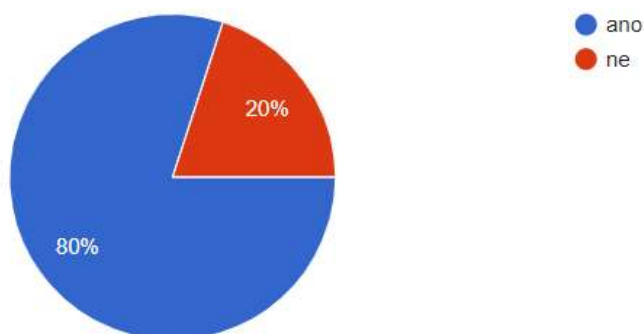

Graf 6 – setrvání na pracovní pozici AP

V otázce osobního setkání respondentů s rodiči žáka uvádí 80% respondentů, že se s rodiči žáka osobně setkali (graf č. 7).

Setkal/a jste se osobně s rodiči žáka, u kterého pracujete / pracoval jste jako AP?

5 odpovědí

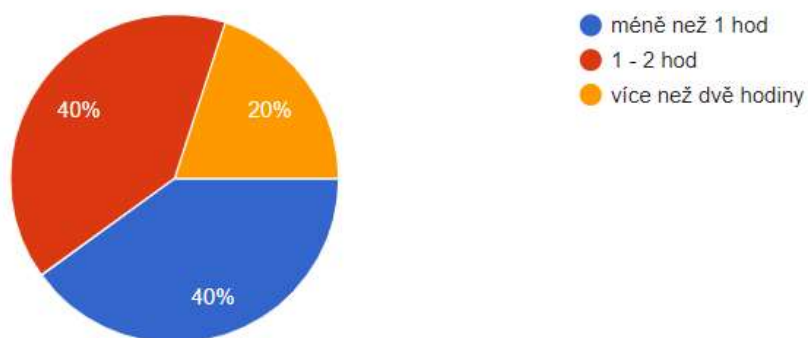

Graf 7 – osobní setkání s rodiči žáka

Graf č. 8 zobrazuje, jak dlouho trvá respondentům každodenní příprava na vyučování.

Kolik času vám zabere každodenní příprava na vyučování?

5 odpovědí

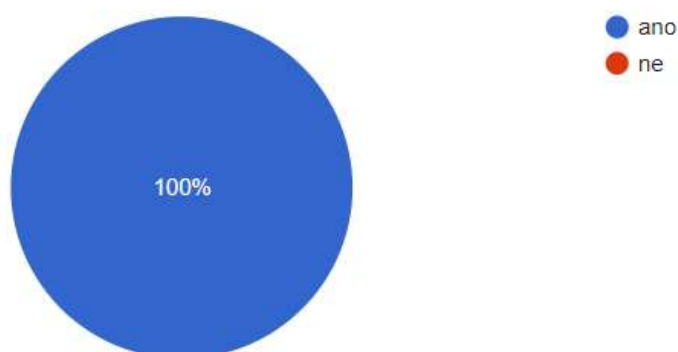

Graf 8 – časová náročnost přípravy na vyučování

Všichni dotázaní mají možnost konzultací se školním speciálním pedagogem, jak je znázorněno v grafu č. 9.

Máte možnost konzultací se školním speciálním pedagogem?

5 odpovědí

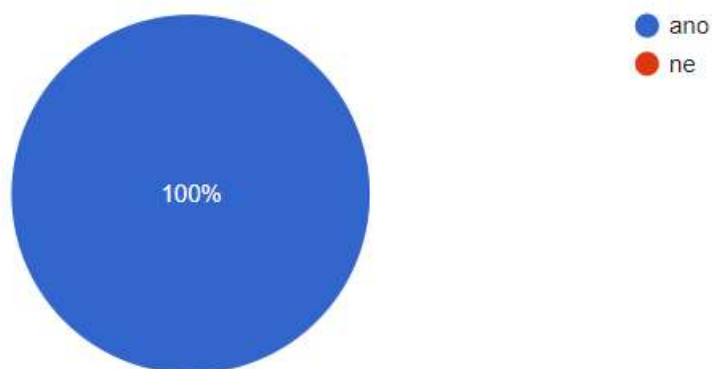

Graf 9 – možnost konzultace se školním speciálním pedagogem

V otázce finančního ohodnocení (graf č. 10) se všichni, kteří otázku zodpověděli, vyjádřili, že je považují za adekvátní. Jeden respondent na otázku neodpověděl.

Cítíte se za svou práci adekvátně finančně ohodnocen/a?

4 odpovědi

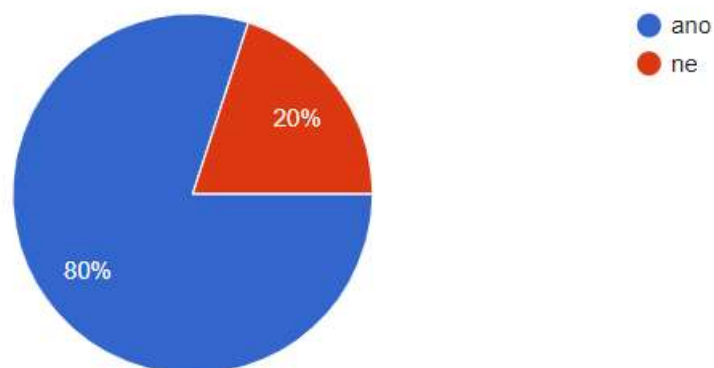

Graf 10 – finanční ohodnocení za práci AP

Naprostá většina dotázaných asistentů pedagoga uvádí dle grafu č. 11, že se po pracovním dni cítí psychicky unaveni.

Cítíte se po pracovním dni psychicky unaven/a?

5 odpovědí

Graf 11 – psychická únava po pracovním dni

10 ANALÝZA ROZHovorŮ S ASISTENTY PEDAGOGA

Cílem analýzy rozhovorů s asistenty pedagoga je získat informace vedoucí ke zodpovězení výzkumných otázek a k potvrzení či vyvrácení hypotézy.

Jak dlouho pracujete jako AP u daného žáka?

Respondenti uvádějí, že jejich pracovní zkušenost u daného žáka trvá v rozmezí dvou měsíců až dvou a půl roku. Dvouměsíční pracovní zkušenost uvádí respondent E, který u žáka pracuje od doby, kdy se daný žák do školy vrátil po nařízeném pobytu ve středisku výchovné péče v Brně z důvodu častých útěků z domova v předchozím školním roce 2019/2020.

Uveďte, prosím, důvod, proč plánujete či neplánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici.

V předchozím dotazníkovém šetření se většina respondentů vyjádřila, že neplánuje dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici. Svou odpověď zdůvodňují respondenti následovně:

Respondent A: „*Chtěla jsem po škole "něco na rozjezd". Práce jako AP mě baví a je rozmanitá, ale ráda bych pracovala v mém vystudovaném oboru - speciální pedagogika - spíše zaměřeném na osoby s tělesným postižením či etopedickými problémy.*“

Respondent B: „*Práce mě nenaplňuje.*“

Respondent C plánuje na dané pozici setrvat dlouhodobě, protože tímto pracovním úvazkem si doplňuje částečný úvazek vychovatelky ve školní družině.

Respondent D uvádí, že by rád dokončil magisterské vzdělání a pracoval jako učitel základní školy.

Respondent E vykonává ve škole zároveň funkci speciálního pedagoga. Funkce asistenta pedagoga se jako doplňující činnosti ujal z důvodu aktuální potřeby školy tuto pozici personálně zajistit po návratu žáka do školy ze střediska výchovné péče.

K případné možnosti setrvání na pozici AP uvádí respondent následující: „často na mě padá pocit nesmyslnosti a beznaděje, ale zase na druhou stranu, člověk pak může být překvapen i naopak.“

Pracujete jako AP u žáka s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaké osobnostní předpoklady jsou z vašeho pohledu stěžejní pro danou pracovní pozici?

Všichni respondenti se shodli, že stěžejními vlastnosti, kterými by měl asistent pedagoga na dané pracovní pozici disponovat, jsou empatie a trpělivost.

Respondent A: „Nejvíce asi trpělivost a klid, empatie k žákům, tolerance a vnitřní motivace; a hlavně neodsuzující názor na etnikum, ze kterého dítě pochází. Také vytrvalost, důvtip a občasná neústupnost/neúplatnost.“

Respondent B: „Empatie, emoční a morální inteligence.“

Respondent C: „Trpělivost, vytrvalost, empatičnost, samostatnost, kreativita, důslednost.“

Respondent D: „Trpělivost, schopnost motivovat žáka a probudit v něm snahu o spolupráci.“

Respondent E: „Určitě empatie a zároveň zvládnout si držet odstup. Nevnímat nezájem dětí o některé učivo jako vlastní selhání (což je důležité i pro klasického pedagoga). Trpělivost!! Schopnost naslouchat, ale zároveň přísnost.“

Můžete popsat, jak proběhlo případné setkání s rodiči žáka? Zhodnoťte váš osobní dojem ze setkání.

Čtyři z pěti respondentů v dotazníkovém šetření uvedli, že se setkali s rodiči žáka, u něhož vykonávají práci asistenta pedagoga. K průběhu setkání se vyjádřili následovně:

Respondent A: „Matka se pokaždé snaží být milá a vstřícná, ale je zřejmé, že se mnou nechce mluvit déle, než je nezbytně nutné. Při podzimním lockdownu mi dokonce

sdělila, že si myslí, že je zbytečné, abych pro její dceru vytvářela tolik pracovních listů a úkolů, že si toho neváží a stejně je nedělá.“

Respondent B: „Rodiče moc dobře nerozumí česky (spíš vůbec nerozumí tomu, co jsem jim vysvětlovala). Jen odkývali, co jsem jim řekla. Nikdy se mě na nic neptaly. Můj osobní dojem je velmi negativní.“

Respondent D: „Negativní dojem - většinu věcí mi maminka sice odkývala, ale nejsem si jistý, jestli všemu patřičně rozuměla.“

Respondent E: „Jednou ve škole. Maminka měla u sebe spoustu mladších dětí a upozornila mě na to, že když budou některé z jejich dětí zlobit, ať se nebojím fyzických trestů, což je samozřejmě nepřijatelné. Dále u nich doma, často se tam objevuje křik a maminka z našich návštěv ze školy z důvodu např. podpisu, není úplně nadšená.“

Dva z respondentů se v oblasti komunikace se zákonnými zástupci žáka shodli, že si nejsou jisti, zdali rodiče plně rozumí obsahu sdělených informací. Dále uvádějí ze setkání spíše negativní dojem. Také lze vyhodnotit, že rodiče dle zjištěných informací o komunikaci nejeví příliš zájem, což zhoršuje spolupráci školy s rodinou žáků.

Komunikujete pravidelně s rodiči daného žáka? V jakých intervalech?

Tři respondenti uvedli, že s rodiči žáka komunikují pouze v nezbytně nutných případech, zejména z toho důvodu, že komunikace s nimi je značně obtížná a mnohdy se jeví jako zbytečná. Komunikují se zákonnými zástupci hlavně v případě, kdy žáci neplní zadané úkoly, nyní v době lockdownu a uzavření škol nosí úkoly a pracovní listy žákům přímo domů, ale jejich plnění je těžko vymahatelné. Online výuky se žáci z důvodu nedostatečného technického vybavení neúčastní. Jeden respondent uvádí pouze minimální komunikaci, nikoli v pravidelných intervalech.

Jak celkově hodnotíte úroveň komunikace s rodiči daného žáka?

Celkovou úroveň komunikace respondenti shodně označují jako negativní a náročnou, nedostatečnou a nevyhovující. Rodiče dle odpovědí často reagují impulzivně a zmateně, nedodržují dohody. Všichni se shodli, že částečná domluva a porozumění ze

strany rodičů je možné v případě osobního setkání a komunikace z očí do očí. Rodiče se většinou snaží komunikaci neprotahovat a rychle ukončit.

Jak hodnotíte spolupráci s vyučujícími?

Většina respondentů je spokojena se vzájemnou komunikací asistenta pedagoga a vyučujících. Pouze jeden respondent komunikaci uvádí jako spíše nefunkční, ale v poslední době sleduje zlepšení. Pozitivní komunikace asistenta pedagoga a vyučujících je bezesporu významným ukazatelem a je velmi pozitivní, že většina respondentů je v této oblasti spokojena. Dva respondenti dokonce uvádějí velmi kladné hodnocení komunikace s vyučujícími.

Respondent A: *„Spolupráce s třídní učitelkou bývá občas náročná, zpětná vazba ze strany učitelky moc nefunguje. Během prvního pololetí se učitelka o žákyni příliš nezajímala a vše jsem si v podstatě řídila sama. Moc mi práci neulehčila, i když jsem se ptala a říkala, že si nejsem jistá. Ted' během druhého pololetí je to lepší, učitelka se o žákyni zajímá a pravidelně ji zkouší ze čtení a počítání (což dříve nedělala).“*

Respondent B hodnotí spolupráci velmi kladně a doplňuje: *„Můžu se plně věnovat žákyni, vyučující vždy rád poradí, na co se v práci zaměřit.“*

Respondent C: *„Spolupráci hodnotím velmi pozitivně. Neustále mezi sebou komunikujeme a řešíme aktuální situace, problémy, učivo.“*

Respondent D uvádí, že nevnímá v rámci komunikace s vyučujícími žádné závažné komplikace.

Respondent E chápe, že někteří vyučující jsou na poli komunikace s asistentem aktivnější, jiní méně, ale jako podstatné hodnotí, že si vždy vzájemně vycházejí vstříc.

Jak hodnotíte vaši spolupráci se školním speciálním pedagogem?

V oblasti komunikace se speciálním pedagogem se všichni respondenti shodli, že tato spolupráce probíhá bezproblémově, respondenti konzultace se speciálním pedagogem většinou aktivně využívají ať už v menší či větší míře.

Dále respondenti uvádějí, že jim speciální pedagog vhodně doporučuje didaktické pomůcky a výukové materiály, kterými je škola nadstandardně vybavena. Velmi pozitivně všichni respondenti hodnotí ochotu speciálního pedagoga.

Respondenti A a D jsou se spoluprací spokojeni a oceňují, že se v případě potřeby mají kam obrátit s žádostí o odbornou radu.

Respondent C dodává: „Řekla bych, že k sobě postupně hledáme cestu a učíme se spolupracovat. Vyvíjí se to správným směrem a snažíme si vzájemně pomáhat.“

Setkáváte se u daného žáka s výskytem parazitů (vši, blechy, štěnice, svrab)? Uved'te jakými a jak často.

Všichni respondenti zde shodně uvádějí, že poměrně často a opakovaně se u žáků setkávají s výskytem vši. Čestnost výskytu respondenti uvádějí různou. Ve většině případů ale uvádějí, že se vši objevují často. Respondent C říká, že v současné době je výskyt méně častý a situace se zlepšuje. Respondenti B a C dokonce odpověděli, že v jednom případě bylo u žáků podezření na výskyt štěnic.

Jak vás případný výskyt parazitů ovlivní ve vaší práci (i z osobního hlediska)?

Pouze jeden respondent uvedl, že jej výskyt parazitů u žáků nijak neovlivní. Ostatní popisují situaci různě. Opakuje se informace, že respondenti pociťují lítost vůči žákům a celkové nepříjemné pocity.

Respondent A řeší hlavně negativní dopad následné absence žáka při výskytu vši a nutné dohánění učiva z důvodu absence.

Respondent B bere ohled na žáka, protože ví, že tyto situace jej trápí. Zároveň si ale udržuje odstup z důvodu ochrany sebe sama. Podobně to vnímá, co se ochrany týče i respondent E, který dále pokračuje: „Je to těžká situace, člověk se jim to snaží nějak empaticky vysvětlit. Jsou žáci, kteří jsou vlastně rádi, že kvůli těmto parazitům musejí jít domů, ale pak žáci, kteří cítí nespravedlnost a chtějí se vzdělávat (Andrejka, David, Petr), člověku je to líto.“

Respondentovi C vadí, že v okamžiku zjištění výskytu vší musí zanechat práce a žáka osobně odvést domů a dodává: „*Když se tato situace opakuje často, tak je to obtěžující, nehledě na to, že to zpozorují ostatní děti ve třídě a člověk se pak setkává s dotazy, kterým by se nejrady vyhnul. Samozřejmě to vyvolává i nepříjemné osobní pocity, kdy má člověk neustálé tendence se prohledávat a přemýšlet nad tím, jestli také nebyl poctěn návštěvou nevídaného parazita.*“

Co vás při vaší práci motivuje / demotivuje?

Respondenti shodně jako zásadní motivační faktor pro jejich práci uvádějí zájem žáků o učivo a celkovou školní práci. Nezájem žáků o vzdělávání a neplnění žákovských povinností ze strany žáků naopak vnímají jako demotivující. Jeden respondent se cítí demotivován přístupem vyučující. V jednom případě se též objevuje u respondenta pocit ztráty času a vlastní neužitečnosti. Dva respondenti přiznávají jako motivace finanční stránku a jistotu pravidelného výdělku.

Respondent A: „*Motivuje mě snaha a radost žákyně, když se jí něco povede. Také mě motivuje pochvala od učitelky. A spíše než demotivuje bych použila slovní spojení 'občas irituje' - občas mě dost irituje povaha žákyně, kdy dokáže být opravdu velmi drzá, ráda se povyšuje a trucovitě odmítá pracovat. Mezi demotivační prvky bych také občas zařadila osobnost a individuální přístup učitelky.*“

Respondent B: „*Motivuje mě finanční ohodnocení (je to práce), někdy i zábava. Demotivuje mě zbytečnost mé práce. Beru to z části jako ztrátu svého času, kdy bych mohla být například v jiné profesi mnohem užitečnější a skutečně pomáhat lidem.*“

Respondent C: „*Když v této době vidím situaci okolo sebe, tak mě momentálně motivuje vidina jistého platu a bezva kolektiv lidí, který v práci je. Demotivační je neplnění povinností a docházky ze strany žáka.*“

Respondent E: „*Ve finále mě potěší a motivuje i taková banalita jako, když si vezmou pomůcky nebo dodrží, co slíbili. Vždycky jim říkám, že jim věřím nebo, že jim dám šanci a že si tu šanci zaslouží. Motivující je pro mě, když vidím, že si nějakým způsobem vzali k srdci, to co jsem řekla nebo právě naopak. Když do něčeho vložím*

hodně úsilí a z jejich strany vidím absolutní nezájem nebo opakované selhání, tak mě to kolikrát demotivuje.“

Co by pomohlo vaší vyšší motivaci pro danou pracovní pozici?

Respondent A by ocenil zkvalitnění vztahu s třídní učitelkou, zatímco pro respondenta D by byl motivující větší zájem ze strany žáka. Respondenti B a C se v této věci nevyjádřili.

Pouze respondent E věc blíže specifikoval: *„Kdyby se naučil napsat smysluplně jednu souvislou větu a pamatoval si, jak se píšou všechny písmenka. To je ten problém. Člověk ho musí učit hodně věci (rody, pády, časování, přírodopis, zeměpis, dějepis) a on prostě, když dělá popis, nezvládne napsat jednu souvislou větu. Za mě by měl jet trivium (čtení, psaní, počítání) + nějaký základ o světě s rozšiřováním slovní zásoby. Mám sice radost, když se naučí něco těžšího, ale vím, že z hlediska aplikace a udržitelnosti této vědomosti, je to jako hrách na stěnu házet. Zároveň samotný Lad'a se cítí frustrovaný, má pocit, že dostává jen lehké úkoly, když dostane těžší, tak je zase nezvládne.“*

Popište vaše pocity z pracovního dne.

V otázce pocitů z pracovního dne se u respondentů opakovaně objevují pocity únavy, vyčerpání, zbytečnosti, marnosti, ztráty času apod. Na druhou stranu některým z nich činí radost, pokud žák zrovna ten daný den spolupracoval, byl připravený, zvládl úkol.

Respondent A: *„Jsou dny, které jsou dobré, rychle utečou a mám dobrý pocit. Potom jsou dny, kdy se tak úplně nedaří, jsem vyčerpaná z práce s žákyní, která nechce spolupracovat a ze spolupráce s učitelkou. Prostě jsou dobré a špatné dny, nedokážu odpovědět přímo.“*

Respondent B hovoří přímo o ztrátě času.

Respondent D popisuje své pocity jako smíšené. Záleží na tom, zdali má pocit, že odvedl se žákem práci, která žáka někam posunula nebo ne.

Preferujete individuální práci se žákem nebo práci v rámci třídy? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte?

Respondenti se ve většině shodli, že preferují individuální práci se žákem, a to zejména z důvodu, že žák s mentální retardací probírá jiné učivo, než zbytek třídy. Pouze jeden respondent upřednostňuje práci s žákem ve třídě, protože zde má zároveň možnost věnovat se i ostatním žákům, kteří v danou chvíli potřebují dopomoc. Další respondent potom uvádí nechuť žáka se do kolektivu třídy zapojit.

Respondent A: *„Daná žákyně je hodně pozadu oproti spolužákům a opravdu potřebuje, aby u ní někdo seděl a vysvětloval jí, co má dělat a vracel jí pozornost k práci. Pracuji s žákyní ve třídě, což mi občas přijde spíše kontraproduktivní, jelikož se s třídou rušíme navzájem (např. ostatní žáci píšou a žákyně do toho čte - ve finále nikdo není spokojený). Ale při individuální práci mimo třídu je žákyně zase neposedná a ráda si dovoluje. Dle mého názoru je produktivnější práce individuální mimo třídu, ale také hodně záleží na rozpoložení žákyně.“*

Respondent B: *„Preferuji individuální práci, jelikož s danou žákyní jsme úplně na jiné úrovni než ostatní její spolužáci. Tudíž máme dost prostoru pouze na její potřeby, nikoho nerušíme a nikdo neruší nás.“*

Respondent E: *„Myslím si, že úplně ideální je individuální práce se žákem, ačkoli v takovém případě už moc nehovoříme o inkluzi.“*

Dostávají se při vaší práci pozitivní výsledky ve vzdělávání daného žáka? Popište jaké, co vás během práce s daným žákem potěší nebo naopak zklame.

I přes výše uvedené, všichni respondenti připouštějí, že se při jejich práci dostávají ve vzdělávání žáků také pozitivní výsledky. Zejména pozitivně pak většinou hodnotí situaci, kdy žák dodrží dohodu, připraví se na vyučování, projeví snahu o vyučování, připraví si řádně pomůcky.

Právě opačný efekt pak má celkový nezájem žáků o výuku, nezapojení se do výuky, nechuť ke školní práci, které v důsledku u respondentů vzbuzují pocit zklamání.

Respondent C situaci popisuje takto: „*Velmi mě potěší, když si žák donese vůbec nějaké psací potřeby a uráčí se do školy vůbec přijít. Potěší mě pak samozřejmě, i když vidím nějakou snahu ze strany žáka, pochopení učiva. Zklamání přichází, když se žák dostaví bez pomůcek a vyplněných úkolů, když nemá chuť pracovat a říká to přímo do očí, bez nějakých zábran a hanby.*“

Respondent B také upozorňuje na to, že v případě žáka se úspěch dostavuje jen velmi pomalu.

Pokud byste měl/a možnost volby, volil/a byste raději práci AP u žáka bez mentálního postižení se standardního sociálního prostředí? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte.

Pouze respondent C se vyslovil v této otázce kladným způsobem: „*Tuto možnost bych určitě uvítala. I když nemůžeme házet všechny do jednoho pytle. Ale vzhledem k tomu, že už mám nějaké srovnání z předchozích zkušeností, tak vím, že byla alespoň komunikace a přístup nejen dítěte, ale celé rodiny určitě o něčem jiném.*“

Respondent D pak za stěžejní nepovažuje typ postižení či znevýhodnění, ale zájem žáka o učivo, podobně se vyjadřuje i respondent A, který dále komentuje situaci takto: „*Každá práce mi dává zkušenosti, které jsou nenahraditelné a formují mě. S každým dítětem to bývá občas složité a je jedno, jestli má nebo nemá mentální postižení a z jakého sociálního prostředí je. Každé dítě je individuální a má své slabé a silné stránky. Cílem práce s dětmi je přece to, aby se posouvaly jak po stránce rozumové a edukační, tak i po stránce psychické a sociální. Každé dítě mě učí něčemu novému, takže opravdu nerozlišuji, s jakým žákem pracuji.*“

Respondent E: „*Já za sebe si myslím, že by žáci s mentálním postižením neměli být na klasických ZŠ. Je problém, aby zažili úspěch, je problém, aby se zařadili do kolektivu, a sociální znevýhodnění to celé podtrhuje. Z mého pohledu by bylo mnohem smysluplnější, aby asistenty měli žáci bez mentálního postižení s poruchami pozornosti či pomalým pracovním tempem a tím by se vyřešilo i mnoho problémů, ve finále i rodiče by byli spokojeni, protože je často problém ve třídě, kde některé děti potřebují pouze nahodit, nařknout, aby tam někdo takový byl. Asistent pedagoga je*

většinou plně zaujat dítětem s mentálním postižením a není to chyba ani toho dítěte a ani toho asistenta. Prostě to tak je a nelze hovořit u mentálního postižení o inkluzi jako takové.“

Respondent B by pak raději volil zcela jinou profesi.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zmapování a zhodnocení práce asistentů pedagoga v Základní škole Benešov, okres Blansko, kteří asistují vyučujícím ve třídách školy, v nichž se vzdělávají žáci s lehkým mentálním postižením, navíc ze sociálně znevýhodněného prostředí.

V teoretické části práce byla věnována pozornost kapitolám, které se dané problematice bezprostředně týkají a samozřejmě také legislativě. V první kapitole byly objasněny základní pojmy. Druhá kapitola byla věnována tématu inkluzivního vzdělávání a třetí pak pozici asistenta pedagoga. Protože praktická část práce se zabývá žáky s mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí, byly poslední dvě kapitoly teoretické části bakalářské práce zaměřeny na téma mentální postižení a sociální znevýhodnění a vyloučení.

Za stěžejní část práce lze považovat část praktickou, která se přímo věnovala cíli této bakalářské práce.

Samotná praktická část práce pak byla rozčleněna do dalších pěti kapitol. Kapitola šestá charakterizuje samotný výzkum bakalářské práce, v sedmé kapitole je charakterizováno pracoviště, kde byl výzkum proveden. V osmé kapitole byly analyzovány materiály jednotlivých žáků a popsán průběh jejich adaptace na prostředí dané školy. Devátá kapitola obsahuje vyhodnocení kvantitativního dotazníkového šetření, které bylo provedeno mezi zúčastněnými asistenty pedagoga a desátá pak analyzuje kvalitativní rozhovory s danými asistenty.

Praktická část práce se pokusila potvrdit či vyvrátit danou hypotézu:

Práce asistenta pedagoga u žáků s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí v základní škole Benešov, okres Blansko je psychicky náročná a demotivující.

Na základě dotazníkového šetření se hypotéza spíše potvrzuje, protože většina respondentů neplánuje dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici, přestože mají při práci oporu v osobě speciálního pedagoga a cítí se za odvedenou práci řádně finančně

ohodnoceni. Všichni respondenti se na vyučování musí předem připravovat a v 80% se po pracovním dni cítí psychicky unaveni.

Byly také položeny výzkumné otázky, na které byly hledány odpovědi:

Je práce asistenta pedagoga se žáky s lehkou mentální retardací a ze sociálně znevýhodněného prostředí v Základní škole Benešov, okres Blansko velmi psychicky náročná?

Zde nebyla nalezena jasná odpověď. Jeden z respondentů práci označil jako nenaplňující. Celkové pocity z pracovního dne jsou ovlivněny aktuálním přístupem žáků k výuce v daném dni. Psychickou náročnost práce lze částečně potvrdit výčtem vlastností, které jsou pro danou pozici stěžejní. Respondenti uvedli zejména empatii, trpělivost, důslednost, vytrvalost.

Jaké faktory ovlivňují u asistentů pedagoga náročnost práce?

Zde lze uvést například motivaci žáků ke vzdělání, případně jejich nechuť ke vzdělávacímu procesu a nezájem o učivo. Většina respondentů také zmínila náročnou a nevyhovující komunikaci s rodiči žáků.

Je práce asistenta pedagoga se žáky s lehkou mentální retardací a ze sociálně znevýhodněného prostředí v Základní škole Benešov, okres Blansko demotivující? Jaké faktory vedou u asistentů pedagoga k demotivaci?

Jeden z respondentů se cítí demotivován zejména přístupem třídní učitelky. Dva dotázaní jako motivující uvádějí finanční stránku věci. V oblasti demotivace pak shodně uvádějí zejména přístup žáků ke školním povinnostem, jejich nezájem, opakované selhání a nedodržení dohod a neplnění povinností ze strany žáků. Jeden respondent dokonce uvedl, že jej demotivuje celková zbytečnost práce. 80% respondentů v rozhovoru uvedlo, že se během pracovního procesu cítí negativně ovlivněni případným výskytem parazitů u žáků, zejména pak vši.

Bakalářská práce poodhalila pozitiva i negativa plynoucí z integrace žáků s mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí v Základní škole

Benešov, okres Blansko a umožnila reflektovat pocity a postoje asistentů pedagoga, kteří s danými žáky pracují.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

GAVORA, P. Úvod do pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6.

FISCHER, S. ŠKODA, J. Speciální pedagogika. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7387-014-0. 205 s.

FELCMANOVÁ, Lenka a Martina HABROVÁ et al. Katalog podpůrných opatření. Dílčí část. Pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4655-4.

HRUBEŠ, J. 2014. Práce s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách. Praha: Úřad vlády ČR.

CHRÁSKA, M. Metody pedagogického výzkumu – Základy kvantitativního výzkumu. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

JINDRÁKOVÁ, L., VANKOVÁ, K. a kol. 2003. Spolupráce s vychovatelem – asistentem učitele, aneb jak ve škole vytvořit tandem. 1. vyd. Praha: Nová škola. ISBN 80-239-6342-2.

KEITH, M.K.. 2008. Základy kvantitativního šetření, Praktická příručka pro studenty. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-381-9

KREBS, V. 2015. Sociální politika. Praha: WoltersKluwer. ISBN 9788074789212

LISÁ, H. 1999. Romové v České republice. Praha: Socioklub. ISBN 80-902260-7-8.

MICHALÍK, J. Zdravotní postižení a pomáhající profese. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-367-859-3. 511 s.

MÜLLER, O. a kol. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0231-9.

MORÁVKOVÁ VEJROCHOVÁ, M. Standard práce asistenta pedagoga. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-20-244-4722-3. 90 s.

KOLEKTIV AUTORŮ. Bedekr sociálním znevýhodněním pro učitele mateřské školy. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0052-2.

PIPEKOVÁ, J. (ed.) Kapitoly ze speciální pedagogiky. 2. vyd. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-120-0.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. 2. přepracované a aktualizované vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4.

PRŮCHA, Jan (ed.). Pedagogická encyklopedie. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.

PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. Pedagogický slovník. 2. vyd. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-252-1.

SLOWÍK, J. Speciální pedagogika. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1733-3

ŠKODA, J. 2014. Speciální pedagogika. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-792-7.

ŠVARŤÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. 2014. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0644-6.

TANNENBERGEROVÁ, M. Průvodce školní inkluzí aneb jak vypadá kvalitní základní škola současnosti?. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-008-1.

VALENTA, M. a kol. Přehled speciální pedagogiky a školská integrace. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2003. ISBN 80-244-0698-5

VÍTKOVÁ, M. a kol. 1998. Integrativní speciální pedagogika. Brno: Paido. ISBN 80-85931-51-6.

ZELINKOVÁ, O. Poruchy učení. 10., zcela přepracované a rozšířené vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-8000-7.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

HOWARTH, C. 1999. Monitoring poverty and social exclusion. New York: Policy Press. ISBN 1859350534

PERCY, S.J. 2000. Policy Responses to Social Exclusion. Buckingham: Open University Press. ISBN 0-335-20473-2

ROOM, Graham. 1995. Beyond the threshold. The measurement and analysis of social exclusion. Bristol: Policy Press. ISBN 1861340036.

Seznam použitých internetových zdrojů

ČESKO. Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2004. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

ČESKO. Zákon č. 563 ze dne 24. září 2004 o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2004. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563>

ČESKO. Zákon č. 108 ze dne 14. března 2006 o sociálních službách. In: Sbírka zákonů České republiky. 2006. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

ČESKO. Vyhláška č. 27 ze dne 21. ledna 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. In: Sbírka zákonů České republiky. 2016. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-27>

ČESKO. Vyhláška č. 72 ze dne 17. února 2005 o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. In: Sbírka zákonů České republiky. 2005. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-72>

ČESKO. Vyhláška č. 197 ze dne 17. 6. 2016, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky. In: Sbírka zákonů České republiky. 2016. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-197>

ČLOVĚK V TÍSNI ČESKÁ REPUBLIKA, 2016. Terénní sociální práce In: Člověk v tísní Česká republika [online]. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/cs/clanky/terenni-socialni-prace?src=157>

GAC, s.r.o. Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR. Praha, 2015. Dostupné z: http://www.gac.cz/userfiles/File/nase_prace_vystupy/Analyza_socialne_vyloucenych_lokalit_GAC.pdf

KOLEKTIV AUTORŮ. Mají na to! Jak podpořit sociálně znevýhodněné děti na ZŠ. Praha: Člověk v tísní, o. p. s., 2013. Dostupné z: http://www.majinato.cz/majinato_web.pdf

LEVITAS, R., 2006. „The concept and measurement of social exclusion.“ Pp. 123 - 160 in Christina Pantazis, David Gordon, Ruth Levitas. Poverty and social exclusion in Britain: The Millennium Survey. Bristol: The Policy Press. Dostupné z: http://www.poverty.ac.uk/system/files/poverty-and-social-exclusion_chap5.pdf

LEWIS, O. 1966. The Culture of Poverty. Dostupné z: [https://www.ssc.wisc.edu/~gwallace/Papers/Lewis%20\(1966\).pdf](https://www.ssc.wisc.edu/~gwallace/Papers/Lewis%20(1966).pdf)

NIKOLAI, T. Příběhy ze špatné čtvrti aneb jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství. Praha: Člověk v tísní, o. p. s., 2007. ISBN 978-80-86961-45-3. Dostupné z: https://www.varianty.cz/download/docs/145_pr-i-be-hy-ze-s-patne-c-tvrti.pdf.

TOUŠEK, L., 2005. Kultura chudoby. AntropoW E B Z I N [online]. ISSN 1801-8807. Dostupné z: http://www.antropoweb.cz/media/webzin/webzin_01_2005/09_tousek.pdf

TOUŠEK, L., 2007. Sociální vyloučení a prostorová segregace. AntropoW E B Z I N [online]. roč. 2007, č. 2–3, s. 12–26 ISSN 1801-8807. Dostupné z: http://www.antropoweb.cz/media/webzin/AntropoWEBZIN%202-3_2007.pdf

ZÍKOVÁ, T., a kol., 2011. Bedekr sociálním znevýhodněním pro učitele mateřské školy In: CEROP [online]. Dostupné z: <http://www.cerop.cz/docs/2011-bedekrms.pdf>

SEZNAM ZKRATEK

AP	asistent pedagoga
IVP	individuální vzdělávací plán
MR	mentální retardace
MŠ	mateřská škola
PO	podpůrné opatření
SPC	speciálně pedagogické centrum
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
VŠ	vysoká škola / vysokoškolský
ZŠ	základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam grafů

Graf 1:	42
Graf 2:	43
Graf 3:	43
Graf 4:	44
Graf 5:	44
Graf 6:	45
Graf 7:	45
Graf 8:	46
Graf 9:	46
Graf 10:	47
Graf 11:	47

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník pro asistenty pedagoga.....	I
Příloha B – Rozhovor s asistenty pedagoga.....	IV
Příloha C – Přepis rozhovorů s asistenty pedagoga.....	VIII
Příloha D – Zprávy z vyšetření žáků.....	XXII

Příloha A – Dotazník pro asistenty pedagoga

Dotazník pro asistenty pedagoga

Vyplněním dáváte souhlas se svou účastí ve výzkumu :-). Děkuji! :-). Všechny vámi uvedené informace samozřejmě považuji za diskrétní, děkuji za váš čas a za upřímné odpovědi. MK

1. Věk

2. Nejvyšší dosažené vzdělání

Označte jen jednu elipsu.

- středoškolské
- vyšší odborné
- vysokoškolské Bc.
- vysokoškolské Mgr.

3. Máte pedagogické vzdělání?

Označte jen jednu elipsu.

- ano
- ne

4. Absolvoval jste kurz pro AP?

Označte jen jednu elipsu.

- ano
- ne
- ne, ale plánuji absolvovat

5. Máte již předchozí pracovní zkušenost jako AP?

Označte jen jednu elipsu.

ano

ne

6. Plánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici?

Označte jen jednu elipsu.

ano

ne

7. Setkal/a jste se osobně s rodiči žáka, u kterého pracujete / pracoval jste jako AP?

Označte jen jednu elipsu.

ano

ne

8. Kolik času vám zabere každodenní příprava na vyučování?

Označte jen jednu elipsu.

méně než 1 hod

1 - 2 hod

více než dvě hodiny

9. Máte možnost konzultací se školním speciálním pedagogem?

Označte jen jednu elipsu.

ano

ne

10. Cítíte se za svou práci adekvátně finančně ohodnocen/a?

Označte jen jednu elipsu.

ano

ne

11. Cítíte se po pracovním dni psychicky unaven/a?

Označte jen jednu elipsu.

ano

ne

Příloha B – Rozhovor s asistenty pedagoga – otázky

Rozhovor s asistenty pedagoga - otázky

Vyplněním dáváte souhlas se svou účastí ve výzkumu. Všechny vámi uvedené informace samozřejmě považuji za diskrétní, děkuji za váš čas a za upřímné odpovědi.

1. Jak dlouho pracujete jako AP u daného žáka?

2. Uveďte, prosím, důvod, proč plánujete či neplánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici.

3. Pracujete jako AP u žáka s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaké osobnostní předpoklady jsou z vašeho pohledu stěžejní pro danou pracovní pozici?

4. Můžete popsat, jak proběhlo případné setkání s rodiči žáka? Zhodnoťte váš osobní dojem ze setkání.

5. Komunikujete pravidelně s rodiči daného žáka? V jakých intervalech?

6. Jak celkově hodnotíte úroveň komunikace s rodiči daného žáka?

7. Jak hodnotíte spolupráci s vyučujícími?

8. Jak hodnotíte vaši spolupráci se školním speciálním pedagogem?

9. Setkáváte se u daného žáka s výskytem parazitů (vši, blechy, štěnice, svrab...)
Uveďte jakými a jak často.

10. Jak vás případný výskyt parazitů ovlivní ve vaší práci (i z osobního hlediska)?

11. Co vás při vaší práci motivuje / demotivuje?

12. Co by pomohlo vaší vyšší motivaci pro danou pracovní pozici?

13. Popište vaše pocity z pracovního dne.

14. Preferujete individuální práci se žákem nebo práci v rámci třídy? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte?

15. Dostavuji se při vaší práci pozitivní výsledky ve vzdělávání daného žáka? Popište jaké, co vás během práce s daným žákem potěší nebo naopak zklame.

16. Pokud byste měl/a možnost volby, volil/a byste raději práci AP u žáka bez mentálního postižení se standartního sociálního prostředí? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte.

Příloha C – Rozhovor s asistenty pedagoga – přepis

RESPONDENT A

Jak dlouho pracujete jako AP u daného žáka?

Je to 6 měsíců.

Uved'te, prosím, důvod, proč plánujete či neplánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici.

Chtěla jsem po škole "něco na rozjezd". Práce jako AP mě baví a je rozmanitá, ale ráda bych pracovala v mém vystudovaném oboru - speciální pedagogika - spíše zaměřeném na osoby s tělesným postižením či etopedickými problémy.

Pracujete jako AP u žáka s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaké osobnostní předpoklady jsou z vašeho pohledu stěžejní pro danou pracovní pozici?

Nejvíce asi trpělivost a klid, empatie k žákům, tolerance a vnitřní motivace; a hlavně neodsuzující názor na etnikum, ze kterého dítě pochází. Také vytrvalost, důvtip a občasná neústupnost/neúplatnost.

Můžete popsat, jak proběhlo případné setkání s rodiči žáka? Zhodnot'te váš osobní dojem ze setkání.

Matka se pokaždé snaží být milá a vstřícná, ale je zřejmé, že se mnou nechce mluvit déle, než je nezbytně nutné. Při podzimním lockdownu mi dokonce sdělila, že si myslí, že je zbytečné, abych pro její dceru vytvářela tolik pracovních listů a úkolů, že si toho neváží a stejně je nedělá.

Komunikujete pravidelně s rodiči daného žáka? V jakých intervalech?

Komunikuji s matkou, když žákyni nesu domácí úkoly - když je dlouho nemocná nebo během podzimního a teď březnového lockdownu. Také s rodiči komunikuji skrze mobilní telefon, ale to jen když potřebují něco vysvětlit nebo mi něco sdělit.

Jak celkově hodnotíte úroveň komunikace s rodiči daného žáka?

Těžko se s nimi domlouvá 'na dálku' přes úkolníček - komunikují zmateně a impulzivně. Lepší je komunikace z očí do očí, když přijdu až k nim před dům - to se více snaží, ale i přes to mě rychle odbydou.

Jak hodnotíte spolupráci s vyučujícími?

Spolupráce s třídní učitelkou bývá občas náročná, zpětná vazba ze strany učitelky moc nefunguje. Během prvního pololetí se učitelka o žákyni příliš nezajímala a vše jsem si v podstatě řídila sama. Moc mi práci neulehčila, i když jsem se ptala a říkala, že si nejsem jistá. Teď během druhého pololetí je to lepší, učitelka se o žákyni zajímá a pravidelně ji zkouší ze čtení a počítání (což dříve nedělala).

Jak hodnotíte vaši spolupráci se školním speciálním pedagogem?

Velmi kladně. Vždy mi vhodně poradí, poskytne objektivní názor, doporučí spoustu pomůcek, webových portálů nebo mi i zapůjčí své osobní pomůcky a knihy.

Setkáváte se u daného žáka s výskytem parazitů (vši, blechy, štěnice, svrab)? Uved'te jakými a jak často.

Vši a poměrně často.

Jak vás případný výskyt parazitů ovlivní ve vaší práci (i z osobního hlediska)?

Mě osobně to zas tak nevadí, nejsem na to tak háklivá. Ale vzhledem k tomu, že žákyně poté co je poslána domů, zůstane doma klidně i týden nebo dva, je to dost nepříjemné. Hodně zamešká a začínáme opět od znova.

Co vás při vaší práci motivuje / demotivuje?

Motivuje mě snaha a radost žákyně, když se jí něco povede. Také mě motivuje pochvala od učitelky. A spíše než demotivuje, bych použila slovní spojení 'občas irituje' - občas mě dost irituje povaha žákyně, kdy dokáže být opravdu velmi drzá, ráda se povyšuje a trucovitě odmítá pracovat. Mezi demotivační prvky bych také občas zařadila osobnost a individuální přístup třídní učitelky.

Co by pomohlo vaší vyšší motivaci pro danou pracovní pozici?

Lepší vztah s třídní učitelkou.

Popište vaše pocity z pracovního dne.

Jsou dny, které jsou dobré, rychle utečou a mám dobrý pocit. Potom jsou dny, kdy se tak úplně nedaří, jsem vyčerpaná z práce s žákyní, která nechce spolupracovat a ze spolupráce s učitelkou. Prostě jsou dobré a špatné dny, nedokážu odpovědět přímo.

Preferujete individuální práci se žákem nebo práci v rámci třídy? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte?

Daná žákyně je hodně pozadu oproti spolužákům a opravdu potřebuje, aby u ní někdo seděl a vysvětloval jí, co má dělat a vracel jí pozornost k práci. Pracuji s žákyní ve třídě, což mi občas přijde spíše kontraproduktivní, jelikož se s třídou rušíme navzájem (např. ostatní žáci píší a žákyně do toho čte - ve finále nikdo není spokojený). Ale při individuální práci mimo třídu je žákyně zase neposedná a ráda si dovoluje. Dle mého názoru je produktivnější práce individuální mimo třídu, ale také hodně záleží na rozpoložení žákyně.

Dostavují se při vaší práci pozitivní výsledky ve vzdělávání daného žáka? Popište jaké, co vás během práce s daným žákem potěší nebo naopak zklame.

Ano, dostavují. Zlepšila se ve čtení - s tím jsme dříve hodně bojovaly. I psaní je, dle mě, lepší - potíže je však v neléčené oční vadě, která komplikuje správnost psaní. Potěší mě, když překoná svůj strach a odpor ze čtení a zjistí, že jí to vlastně jde. Naopak mě dokáže zklamat její nechuť k samostatné práci v matematice, kdy není schopná vypočítat jednoduchý příklad za pomoci počítadla, i když zná správný postup.

Pokud byste měl/a možnost volby, volil/a byste raději práci AP u žáka bez mentálního postižení se standardního sociálního prostředí? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte.

Každá práce mi dává zkušenosti, které jsou nenahraditelné a formují mě. S každým dítětem to bývá občas složité a je jedno, jestli má nebo nemá mentální postižení a z jakého sociálního prostředí je. Každé dítě je individuální a má své slabé a silné stránky. Cílem práce s dětmi je přece to, aby se posouvaly jak po stránce rozumové a edukační, tak i po

stránce psychické a sociální. Každé dítě mě učí něčemu novému, takže opravdu nerozlišuji, s jakým žákem pracuji.

RESPONDENT B

Jak dlouho pracujete jako AP u daného žáka?

1, 5 roku.

Uveďte, prosím, důvod, proč plánujete či neplánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici.

Práce mě nenaplňuje.

Pracujete jako AP u žáka s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaké osobnostní předpoklady jsou z vašeho pohledu stěžejní pro danou pracovní pozici?

Empatie, emoční a morální inteligence.

Můžete popsat, jak proběhlo případné setkání s rodiči žáka? Zhodnoťte váš osobní dojem ze setkání.

Rodiče moc dobře nerozumí česky (spíš vůbec nerozumí tomu, co jsem jim vysvětlovala). Jen odkývali, co jsem jim řekla. Nikdy se mě na nic neptaly. Můj osobní dojem je velmi negativní.

Komunikujete pravidelně s rodiči daného žáka? V jakých intervalech?

Ne.

Jak celkově hodnotíte úroveň komunikace s rodiči daného žáka?

Nedostatečná a nevyhovující.

Jak hodnotíte spolupráci s vyučujícími?

Velmi kladně. Můžu se plně věnovat žákyni, vyučující vždy rád poradí, čemu se věnovat.

Jak hodnotíte vaši spolupráci se školním speciálním pedagogem?

Velmi kladně. Můžu se plně věnovat žákyni, vyučující vždy rád poradí, čemu se věnovat.

Setkáváte se u daného žáka s výskytem parazitů (vši, blechy, štěnice, svrab)? Uved'te jakými a jak často.

Ano. Vši (několikrát ročně). Jedenkrát jsme měli podezření na výskyt štěnic.

Jak vás případný výskyt parazitů ovlivní ve vaší práci (i z osobního hlediska)?

Moc tomu nevěnuji pozornost, intenzivněji dodržuji hygienické zásady a určitý odstup. Samozřejmě není to nic příjemného, ale nechci žákyni moc trápit, protože ona za tyhle situace nemůže a pokaždé ji to trápí.

Co vás při vaší práci motivuje / demotivuje?

Motivuje mě finanční ohodnocení (je to práce), někdy i zábava. Demotivuje mě zbytečnost mé práce. Beru to z části jako ztrátu svého času, kdy bych mohla být například v jiné profesi mnohem užitečnější a skutečně pomáhat lidem.

Co by pomohlo vaší vyšší motivaci pro danou pracovní pozici?

Asi nic.

Popište vaše pocity z pracovního dne.

Otrávenost, pocit zbytečnosti a ztraceného času.

Preferujete individuální práci se žákem nebo práci v rámci třídy? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte?

Preferuji individuální práci, jelikož s danou žákyní jsme úplně na jiné úrovni než ostatní její spolužáci. Tudíž máme dost prostoru pouze na její potřeby, nikoho nerušíme a nikdo neruší nás.

Dostávají se při vaší práci pozitivní výsledky ve vzdělávání daného žáka? Popište jaké, co vás během práce s daným žákem potěší nebo naopak zklame.

Ano, ale velmi pomalu. Za pozitivní výsledky považuji celkové postupné zlepšení a to, že z ničeho se naučila základní dovednosti jako je číst, psát, počítat + další potřebné znalosti a základy správného chování a komunikace. Někdy mě zklamou občasné výpadky získaných znalostí, ale to se dá s její diagnózou a také rodinným zázemím a sociálním zázemím předpokládat. Nevěnuji tomu velkou pozornost, lepší posuzovat pokroky z většího časového úseku.

Pokud byste měl/a možnost volby, volil/a byste raději práci AP u žáka bez mentálního postižení se standardního sociálního prostředí? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte.

Netuším, těžko říct. Potřebovala bych více zkušeností. Nejraději bych volila úplně jinou profesi (práci).

RESPONDENT C

Jak dlouho pracujete jako AP u daného žáka?

2,5 roku.

Uveďte, prosím, důvod, proč plánujete či neplánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici.

Protože úvazkem AP si doplňuji úvazek vychovatelky ve školní družině.

Pracujete jako AP u žáka s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaké osobnostní předpoklady jsou z vašeho pohledu stěžejní pro danou pracovní pozici?

Trpělivost, vytrvalost, empatičnost, samostatnost, kreativita, důslednost.

Můžete popsat, jak proběhlo případné setkání s rodiči žáka? Zhodnoťte váš osobní dojem ze setkání.

Komunikujete pravidelně s rodiči daného žáka? V jakých intervalech?

Jak celkově hodnotíte úroveň komunikace s rodiči daného žáka?

Jak hodnotíte spolupráci s vyučujícími?

Spolupráci hodnotím velmi pozitivně. Neustále mezi sebou komunikujeme a řešíme aktuální situace, problémy, učivo.

Jak hodnotíte vaši spolupráci se školním speciálním pedagogem?

Řekla bych, že k sobě postupně hledáme cestu a učíme se spolupracovat. Vytváří se to správným směrem a snažíme si vzájemně pomáhat.

**Setkáváte se u daného žáka s výskytem parazitů (vši, blechy, štěnice, svrab)?
Uveďte jakými a jak často.**

Většinou vši. Teď je výskyt méně častý, ale v předešlé době byl výskyt téměř neustále, každý měsíc.

Jak vás případný výskyt parazitů ovlivní ve vaší práci (i z osobního hlediska)?

Mou práci to ovlivní tak, že v moment, kdy něco zpozoruji, musím veškerou práci zanechat, ukončit s dítětem výuku a odvést ho domů. Když se tato situace opakuje často, tak je to obtěžující, nehledě na to, že to zpozorují ostatní děti ve třídě a člověk se pak setkává s dotazy, kterým by se nejrady vyhnul. Samozřejmě to vyvolává i nepříjemné osobní pocity, kdy má člověk neustálé tendence se prohledávat a přemýšlet nad tím, jestli také nebyl poctěn návštěvou nevídaného parazita.

Co vás při vaší práci motivuje / demotivuje?

Když v této době vidím situaci okolo sebe, tak mě momentálně motivuje vidina jistého platu a bezva kolektiv lidí, který v práci je. Demotivační je neplnění povinností a docházky ze strany žáka.

Co by pomohlo vaší vyšší motivaci pro danou pracovní pozici?

Popište vaše pocity z pracovního dne.

Mnohdy bezradnost, znechucenost, vyčerpání. Výjimečně se objevuje radost, spokojenost, pocit dobře odvedené práce.

Preferujete individuální práci se žákem nebo práci v rámci třídy? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte?

Preferuji práci v rámci třídy, kde se mohu věnovat více žákům a vidím, že to má smysl. Mnohdy moji pomoc ocení ty děti, které ji třeba vůbec nepotřebují, ale ví, že se na mě mohou s čímkoli obrátit a že jsem tam pro ně.

Dostavují se při vaší práci pozitivní výsledky ve vzdělávání daného žáka? Popište jaké, co vás během práce s daným žákem potěší nebo naopak zklame.

Velmi mě potěší, když si žák donese vůbec nějaké psací potřeby a uráčí se do školy vůbec přijít. Potěší mě pak, samozřejmě, i když vidím nějakou snahu ze strany žáka, pochopení učiva. Zklamání přichází, když se žák dostaví bez pomůcek a vyplněných úkolů, když nemá chuť pracovat a říká to přímo do očí, bez nějakých zábran a hanby.

Pokud byste měl/a možnost volby, volil/a byste raději práci AP u žáka bez mentálního postižení se standardního sociálního prostředí? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte.

Tuto možnost bych určitě uvítala. I když nemůžeme házet všechny do jednoho pytle. Ale vzhledem k tomu, že už mám nějaké srovnání z předchozích zkušeností, tak vím, že byla alespoň komunikace a přístup nejen dítěte, ale celé rodiny určitě o něčem jiném.

RESPONDENT D

Jak dlouho pracujete jako AP u daného žáka?

6 měsíců.

Uved'te, prosím, důvod, proč plánujete či neplánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici.

Rád bych si dodělat dálkově magisterský titul a dělal učitele.

Pracujete jako AP u žáka s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaké osobnostní předpoklady jsou z vašeho pohledu stěžejní pro danou pracovní pozici?

Trpělivost, schopnost motivovat žáka a probudit v něm snahu o spolupráci.

Můžete popsat, jak proběhlo případné setkání s rodiči žáka? Zhodnoťte váš osobní dojem ze setkání.

Negativní dojem - většinu věcí mi maminka sice odkývala, ale nejsem si jistý, jestli všemu patřičně rozuměla.

Komunikujete pravidelně s rodiči daného žáka? V jakých intervalech?

Moc ne, jen pokud neplní úkoly.

Jak celkově hodnotíte úroveň komunikace s rodiči daného žáka?

Špatně. Většina věcí, na kterých se s rodiči domluvíme, moc dlouho nevydrží.

Jak hodnotíte spolupráci s vyučujícími?

Bez větších komplikací.

Jak hodnotíte vaši spolupráci se školním speciálním pedagogem?

Vždy rád poradí. Jsem rád, že je zde někdo, na koho se mohu obrátit. Také oceňuji nabídku pomůcek pro výuku, které jsou u speciálního pedagoga k dispozici.

Setkáváte se u daného žáka s výskytem parazitů (vši, blechy, štěnice, svrab)? Uved'te jakými a jak často.

Ano, vši. 2 x za půl roku.

Jak vás případný výskyt parazitů ovlivní ve vaší práci (i z osobního hlediska)?

Neovlivnil.

Co vás při vaší práci motivuje / demotivuje?

Motivuje – probuzení zájmu o učivo. Demotivuje – nezájem o učivo.

Co by pomohlo vaší vyšší motivaci pro danou pracovní pozici?

Větší zápal ze strany žáka.

Popište vaše pocity z pracovního dne.

Smíšené – někdy mám dobrý pocit z toho, že jsme udělali kus práce, která k něčemu byla. Někdy mě zase mrzí, že dané učivo žáka nezajímá a velká část mé přípravy se občas zdá zbytečná.

Preferujete individuální práci se žákem nebo práci v rámci třídy? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte?

Spíše individuální práci se žákem - žák se nechce moc zapojovat do kolektivu.

Dostávají se při vaší práci pozitivní výsledky ve vzdělávání daného žáka? Popište jaké, co vás během práce s daným žákem potěší nebo naopak zklame.

Určitě ano. Jen je škoda, že se žák doma více neučí. Hodně věcí, které se společně ve škole naučíme, časem zapomene.

Pokud byste měl/a možnost volby, volil/a byste raději práci AP u žáka bez mentálního postižení se standardního sociálního prostředí? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte.

Ne, ale spíše bych si zvolil či preferoval žáka, který jeví zájem o učivo.

RESPONDENT E

Jak dlouho pracujete jako AP u daného žáka?

Dva měsíce.

Uved'te, prosím, důvod, proč plánujete či neplánujete dlouhodobé setrvání na dané pracovní pozici.

Vykonávám také pozici speciálního pedagoga a tahle ta pracovní pozice mě baví a naplňuje více. Jsem v kontaktu a zajišťuji úspěšné vzdělávání více dětem, takže si myslím, že mám menší sklony k frustraci. V současné době, kdy je distanční výuka a pomáhám se vzděláváním i druhému asistentovi s Petrou, často na mě padá pocit nesmyslnosti a beznaděje, ale zase na druhou stranu, člověk pak může být překvapen i naopak.

Pracujete jako AP u žáka s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaké osobnostní předpoklady jsou z vašeho pohledu stěžejní pro danou pracovní pozici?

Určitě empatie a zároveň zvládnout si držet odstup. Nevnímat nezájem dětí o některé učivo jako vlastní selhání (což je důležité i pro klasického pedagoga). Trpělivost!! Schopnost naslouchat, ale zároveň přísnost.

Můžete popsat, jak proběhlo případné setkání s rodiči žáka? Zhodno'te váš osobní dojem ze setkání.

Jednou ve škole. Maminka měla u sebe spoustu mladších dětí a upozornila mě na to, že když budou některé z jejich dětí zlobit, ať se nebojím fyzických trestů, což je samozřejmě nepřijatelné. Dále u nich doma, často se tam objevuje křik a maminka z našich návštěv ze školy z důvodu např. podpisu, není úplně nadšená.

Komunikujete pravidelně s rodiči daného žáka? V jakých intervalech?

Spíš, když je problém nebo je třeba podepsat.

Jak celkově hodnotíte úroveň komunikace s rodiči daného žáka?

Když přijdu až ke dveřím domu, tak se i domluví.

Jak hodnotíte spolupráci s vyučujícími?

Někteří více aktivní, někteří méně (absolutně to chápu), ale vzájemně si vycházíme vstřícně, což je pro mne podstatné.

Jak hodnotíte vaši spolupráci se školním speciálním pedagogem?

Myslím si, že sama se sebou spolupracuji na jedničku, ale někdy se k té spolupráci taky musím přemlouvat.

Setkáváte se u daného žáka s výskytem parazitů (vši, blechy, štěnice, svrab)? Uved'te jakými a jak často.

Ano, někdy to sleduji více, někdy méně. Tipla bych si, že jednou do měsíce není problém něco ve vlasech žáků najít.

Jak vás případný výskyt parazitů ovlivní ve vaší práci (i z osobního hlediska)?

Je to těžká situace.. člověk se jim to snaží nějak empaticky vysvětlit. Jsou žáci, kteří jsou vlastně rádi, že kvůli těmto parazitům musejí jít domů, ale pak žáci, kteří cítí nespravedlnost a chtějí se vzdělávat (Andrejka, David, Petr)..člověku je to líto.. zároveň, ale myslím i na sebe. Při případném výskytu, informuji vyučující, případně vedení a udržuji si odstup, který žákům zdůvodním.

Co vás při vaší práci motivuje / demotivuje?

Ze začátku jsem byla strašně motivovaná. Víím, že tento dotazník vyplňuji za jednoho žáka, ale já rodinu vnímám hodně globálně. Za ten rok a půl mi přirostli k srdci a snažím se je nejen vzdělávat, ale také vychovávat. Ve finále mě potěší a motivuje i taková banalita, když si vezmou pomůcky nebo dodrží, co slíbili. Vždycky jim říkám, že jim věřím nebo, že jim dám šanci a že si tu šanci zaslouží. Motivující je pro mě, když vidím, že si nějakým způsobem vzali k srdci, to co jsem řekla nebo právě naopak. Když do něčeho vložím hodně úsilí a z jejich strany vidím absolutní nezájem nebo opakované selhání, tak mě to kolikrát demotivuje. Ale pořád je o co bojovat. :)

Co by pomohlo vaší vyšší motivaci pro danou pracovní pozici?

Kdyby se naučil napsat smysluplně jednu souvislou větu a pamatoval si, jak se píšou všechny písmenka. To je ten problém. Člověk ho musí učit hodně věcí (rody, pády, časování, přírodopis, zeměpis, dějepis) a on prostě když dělá popis, nezvládne napsat jednu souvislou větu. Za mě by měl jet trivium (čtení, psaní, počítání) + nějaký základ o světě s rozšiřováním slovní zásoby. Mám sice radost, když se naučí něco těžšího, ale vím, že z hlediska aplikace a udržitelnosti této vědomosti, je to jako hrách na stěnu házet. Zároveň samotný Lada se cítí frustrovaný, má pocit, že dostává jen lehké úkoly, když dostane těžší, tak je zase nezvládne.

Popište vaše pocity z pracovního dne.

Moje dny celkově bývají hodně hektické. Vzhledem k tomu, že často v ten den nemám jen jednoho žáka, tak moje pocity nesouvisí pouze s ním. Ale musím říci, že Lad'a má dny, kdy se opravdu snaží. Člověk i vidí.

Preferujete individuální práci se žákem nebo práci v rámci třídy? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte?

Myslím si, že úplně ideální je individuální práce se žákem, ačkoli v takovém případě už moc nehovoříme o inkluzi.

Dostavují se při vaší práci pozitivní výsledky ve vzdělávání daného žáka? Popište jaké, co vás během práce s daným žákem potěší nebo naopak zklame.

Potěší mě, když si donesou pomůcky a když dodrží slovo, že se naučí, jak jsem se domluvili a já vidím, že se v probrané látce orientují a že projevují zájem. Naopak mě dokáže vytočit, když se v pondělí domluvíme na testu z dějepisu na čtvrtek, projdeme si to od a do z a pak žáci přijdou a tvrdí, že o ničem nevěděli. To je pak těžká spolupráce.

Pokud byste měl/a možnost volby, volil/a byste raději práci AP u žáka bez mentálního postižení se standardního sociálního prostředí? Svou odpověď, prosím, zdůvodněte.

Já za sebe si myslím, že by žáci s mentálním postižením neměli být na klasických ZŠ. Je problém, aby zažili úspěch, je problém, aby se zařadili do kolektivu, a sociální

znevýhodnění to celé podtrhuje. Z mého pohledu by bylo mnohem smysluplnější, aby asistenty měli žáci bez mentálního postižení s poruchami pozornosti či pomalým pracovním tempem a tím by se vyřešilo i mnoho problémů, ve finále i rodiče by byli spokojeni, protože je často problém ve třídě, kde některé děti potřebují pouze nahodit, nauknout, aby tam někdo takový byl. Asistent pedagoga je většinou plně zaujat dítětem s mentálním postižením a není to chyba ani toho dítěte a ani toho asistenta. Prostě to tak je a nelze hovořit u mentálního postižení o inkluzi jako takové.

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Žižkova 27

Blansko

678 01

Telefon: 516411868

Naše Zn. (č.j.): SPC/218/2020/HLAV,MAR

Datum: 21.9.2020

Vyřizuje: Mgr. Eva Hlaváčková

Evid. č. spisu: 1150

IZO ŠPZ: 110021967

ZŠ a MŠ Benešov, okres Blansko, p.o.

Benešov 155

67953 Benešov

DOPORUČENÍ ŠKOLSKÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ
PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE ŠKOLE

Dítě/žák/student

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Věk v den vyšetření: 6 let 3 měsíce 4 dny

Bydliště:

Škola: ZŠ a MS Benešov, okres Blansko, p.o. Benešov 155, 67953 Benešov

Ročník: 1.

Třída:

Souhrnné údaje k vyšetření a stanoveným PO

Převažující stupeň PO: **3**

Identifikátor znevýhodnění: **01M0000**

Změna stupně: ne

Další znevýhodnění: **000000**

Návrh organizační formy vzdělávání:

bez IVP

třída, oddělení, studijní skupina v běžné škole podle §16, odst. 9 ŠZ

s IVP

zařazení do školy zřízené pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ

Datum přijetí žádosti o poskytnutí por. pomoci: 3.9.2020

Data vyšetření v ŠPZ: 18.9.2020

Datum konzultace se školou: 18.9.2020

Platnost doporučení do: 21.9.2021

Termín nového posouzení SVP⁵⁾: 6.2021

Návrh poskytování pod. opat. (od-do): 21.9.2020 - 21.9.2021

I. Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole

Jedná se o žákyni s nevyrovnaným profilem dílčích kognitivních funkcí. Dobrá adaptace na prostředí, bez separační úzkosti, ochotně spolupracuje v rámci svých možností. Koncentrace pozornosti přiměřená zjištěnému. Aktuálně zjištěná úroveň nadání odpovídá pásmu lehkého mentálního postižení, výkony v jednotlivých složkách nerovnoměrně rozloženy. Schopnost učení se novému a přenos na obdobnou situaci v průběhu vyšetření prokázána. Schopna souběžného posouzení více kritérií.

Řeč – mluvené řeči a základním pokynům rozumí, řeč dyslalická, výkon snižuje nestabilní jazykové prostředí, význam věcí zná, problémy s pojmenováním v češtině. Jemná motorika, grafomotorika-drobné předměty uchopí, kresba neodpovídá věku, tužku uchopuje do pravé ruky, sleduje stopu.

Osobnostně nezralá, motivovaná, potřeba upevnit pracovní návyky, při vysvětlení a zácvičení je schopna osvojení nových dovedností a způsobů řešení. Většina zjištěných neznalostí a nedostatků je způsobena nízkou stimulací v domácím prostředí, proto je nutná pravidelná docházka do školy. Při systematickém, správném vedení lze předpokládat pozitivní vývojový trend.

Žákyně v letošním školním roce zahájila plnění PŠD v běžné ZŠ, je žákyní 1.ročníku. Vzhledem ke zjištěnému doporučujeme realizovat výuku dle IVP, který bude vycházet ze ŠVP zpracovaného dle RVP ZV a v něm uvedených minimálních výstupů. Náročnější učivo by nebyla schopna zvládat. Nejpozději před koncem školního roku doporučujeme vyhodnotit nastavená PO. V případě potřeby je možné naše SPC kontaktovat kdykoliv.

Vzdělávání doporučujeme po konzultaci s matkou a školou realizovat v běžné ZŠ. Po dohodě se školou doporučujeme realizovat výuku za podpory AP ve třídě. Při výuce je nezbytné využívat speciálních učebnic a pracovních sešitů pro žáky s LMP. Nezbytné je také používání názorných pomůcek na rozvoj dílčích funkcí a didaktický materiál (zvýšená potřeba využívat při výuce názor). Dle zjištěného se jedná o žákyni se SVP takového charakteru, že ji opravňují ke stanovení převažujícího 3.stupně PO.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

III. Podpůrná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpůrných opatření, které mají být aplikovány)

Metody výuky	3:
<p>Doporučujeme volit takové formy práce a metody výuky, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby, respektování pracovního tempa a schopností žákyně.</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuku realizovat s využitím všech dostupných názorných pomůcek, tabulek a přehledů učiva a didaktického materiálu s respektováním individuálních zvláštností a potřebné míry dopomoci - respektování pracovního tempa - častěji střídát různé metody a formy práce k podpoře koncentrace pozornosti - zařazovat časté opakování dosavadních znalostí, ověřovat pochopení zadávaných úkolů - posilovat sebejistotu a soběstačnost při plnění zadávaných úkolů pochvalou a povzbuzováním 	
Úpravy obsahu vzdělávání	3:
Bez úprav obsahu vzdělávání.	
Forma vzdělávání ¹⁾	3:
denní	
Každodenní docházka do školy dle týdenní časové dotace vyučovacích hodin, vycházející se vzdělávacího programu daného ročníku.	
Úprava očekávaných výstupů vzdělávání ²⁾	3:
Výuku žákyně doporučujeme nadále realizovat dle IVP, který bude vycházet ze ŠVP a učiva sníženého až na úroveň minimálních výstupů uvedených v RVP ZV.	
Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě případně i mimo ni; požadavky na práci pedagogů; podpora žáků, u kterých nelze zajistit domácí přípravu; požadavky na specifika domácí přípravy)	3:
Doporučujeme výuku realizovat v kmenové třídě běžné ZŠ s plným počtem žáků za přítomnosti asistenta pedagoga. V odůvodněných případech je možné na docvičování konkrétního učiva a případného dovysvětlení učiva využít klidnějšího prostředí než je třída. V případě, že bude k procvičování učiva pověřen AP, vždy musí pracovat pod metodickým vedením TU.	
Personální podpora ve škole	
Dle §5 odst. 3 - Asistent pedagoga zajišťuje zejména:	
a) přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků a práce související s touto přímou pedagogickou činností, b) podporu žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přítom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti.	
Konkrétně bude AP realizovat následující :	
<ul style="list-style-type: none"> - poskytuje pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti ve třídě - vykonává činnosti přesně dle stanovených postupů a pokynů učitele včetně přípravy speciálních pomůcek a materiálů na výuku - pomáhá žákyni zvládnout celý proces vyučování - pracuje v případě nezbytné potřeby s žákyní individuálně - podporuje navazování kontaktů a rozvíjení interakcí a komunikace s žáky a pedagogy, pomáhá při zapojování do činností ve skupině - dohlíží na bezpečnost žákyní během výchovné a vzdělávací činnosti a při akcích pořádaných školou - spolupracuje s pedagogy a zákonnými zástupci žákyně - AP dle pokynů učitele současně pracuje i s ostatními žáky ve třídě, dle jejich aktuálních výchovně-vzdělávacích potřeb <p>Rozsah a obsah přímé a nepřímé práce AP je plně v kompetenci ŘŠ, který bude vycházet z místních podmínek školy, z aktuálních potřeb žákyně a z návrhu našeho doporučení.</p>	

Personální podpora - pedagogická	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financov. 3)	Kód NFN 3)	Od-do
☒ Asistent pedagoga	3	25,5	PNFN	P2x0,6389 03B501A25	21.9.2020 21.9.2021
☐ Další pedagogický pracovník					
☐ Školní speciální pedagog Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					
☐ Školní psycholog Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					

Hodnocení žáka (kritéria hodnocení, specifika forem hodnocení dle charakteru obtíží) 3

Klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. Ve výuce doporučujeme klasifikaci doplnit slovním komentářem a sebehodnocením.

Speciální učebnice a pomůcky (uveďte také období užívání pomůcky)	Stupeň	Souborů /ks	Forma pořízení 4)	Kód NFN 3)	Od-do
Speciální učebnice pro výuku žáků s mentálním postižením [B.III.2.8]	3	1	PNFN	2500 B3C208A01	21.9.2020 21.9.2021
Základní materiální a didaktické vybavení pro žáka se SVP (vč. spotřebního materiálu) [U.III.2.1]	3	1	PNFN	1250 U3C201A01	21.9.2020 21.9.2021
Pomůcky pro rozvoj dílčích funkcí [U.III.2.2]	3	1	PNFN	1250 U3C202A01	21.9.2020 21.9.2021

IV. Podpůrná opatření jiného druhu (dle zdravotního stavu, zátěžové situace v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

V. Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání (stupeň podpůrného opatření) 3

Další doplňující informace

V dne 21.9.2020

Zpracoval(a):

Mgr. Eva Hlaváčková
speciální pedagog

Mgr. Libuše Marková
psycholog

Mgr. Jana Kolářová
vedoucí SPC

SPC Blansko
Žižkova 27
67801 Blansko

SPECIÁLNÉ PEDAGOGICKÉ
CENTRUM
Blansko 678 01, Žižkova ul. 27
(2)

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, SEKANINOVA,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Speciálně pedagogické centrum

pracoviště Brno, Husovická 14, 614 00

Telefon: 545 241 414, 545 212 334

e-mail: spc@zssekaninova.cz

Naše Zn. (č.j.): SPC Sek 0734/2020

Základní škola a Mateřská škola Benešov, okres Blansko,
příspěvková organizace

Datum: 19. 5. 2020

155, 67953 Benešov

Vyřizuje: Mgr. Zdeňka Křížová

Evid. č. spisu: 38/19

IZO ŠPZ: 110003969

DOPORUČENÍ ŠKOLSKÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ

PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE ŠKOLE

Dítě/žák/student

Jméno a příjmení:

Věk v den vyšetření: 6 let 10 měsíců 3 dny

Datum narození:

Bydliště:

Škola: Základní škola a Mateřská škola
Benešov, okres Blansko, příspěvková
organizace

Adresa školy: 155, 67953 Benešov

Ročník: 1

Třída: 1.

Souhrnné údaje k vyšetření a stanoveným PO

Převažující stupeň PO: **3**

Identifikátor znevýhodnění: **01M0020**

Změna stupně: ne

Další znevýhodnění: **000000**

Návrh organizační formy vzdělávání:

☐ bez IVP	☐ třída, oddělení, skupina v běžné škole podle §16 odst. 9 ŠZ
☒ s IVP	☐ zařazení do školy zřízené pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ
	☐ vzdělávání v základní škole speciální podle RVP ZŠS

Datum přijetí žádosti o poskytnutí poraden. pomoci: 7. 5. 2020

Datum vyšetření v ŠPZ: 16. 5. 2019

Datum konzultace se školou: 7. 5. 2020

Platnost doporučení do: 31. 8. 2021

Termín nového posouzení SVP*: 11.2020

Návrh poskytování pod. opat. (od - do): 1. 9. 2020 - 31. 8. 2021

I. Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole

Vzhledem k vyhlášenému nouzovému stavu v České republice nebylo možno žákyni vyšetřit v řádném termínu, a proto jsou zpráva a doporučení vystavené na základě péče o jmenovanou v našem SPC od 16.5.2019. U žákyně je diagnostikováno MP. Poslední vyšetření bylo psychologické (16.5.2019 M.Procházka, Ph.D.) se závěrem:

Dítě ve věku 6,10 s aktuálně zjištěnou globální intelektovou úrovní ve středním pásmu lehké mentální retardace s doprovodem poruchy percepce.

Škola konstatuje, že nastavená podpůrná opatření včetně vzdělávacího programu se osvědčují kromě AP. Následující školní rok nemohou funkci AP zřídit z organizačních důvodů. S touto změnou lze podpůrná opatření prodloužit. Vzhledem k stávajícímu stavu pokud by se podpůrná opatření nastavená po konzultaci se školou dne 7.5.2020 v průběhu následného vzdělávání žákyně ukázala jako nedostatečná, je nezbytné se s námi bezprostředně spojit a situaci operativně řešit.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

III. Podpůrná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpůrných opatření, které mají být aplikovány)

Metody výuky Individuální výuka, hromadná (frontální) výuka, individualizovaná výuka, projektová.					3
Úpravy obsahu vzdělávání Žákyně se bude vzdělávat podle ŠVP vycházejícího z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zahrnujícího minimální výstupy. Pokud oblast minimálních výstupů žák zvládá je možno, bez přetížení a při respektování jeho specifických vzdělávacích potřeb, obsah výuky dále navýšit.					3
Forma vzdělávání Denní					3
Úprava očekávaných výstupů vzdělávání Očekávané výstupu budou zahrnovat minimální výstupy v rámci ŠVP a je možno, při respektování jejich specifických vzdělávacích potřeb, výstupy dále navýšit aniž by ale došlo k jejímu přetížení - výrazné propojení do praxe velmi vhodné.					3
Organizace výuky Výuka bude probíhat v kmenové třídě. Individuální či individualizovaná práce s vyučujícím ve třídě je vhodná. Střídání aktivity s uvolněním, respektování rychlé unavitelnosti; po splnění náročného úkolu zařadit odpočinkovou činnost. Výklad učiva bude podpořen názornými pomůckami a současně přemostěním do praxe. Vzhledem k následujícímu - řeč – dyslalická, místy snížená úroveň porozumění, snížená pojmová vybavenost; pozornost a koncentrace významně kolísají – nutnost opakované aktivace; psychomotorický neklid lehký; pracovní tempo spíše průměrné; schopnost samostatné práce po zácvičku založena, ale nedokončena, průběžný dohled a motivace i vedení nezbytné. Číselná řada do 12 jen mechanicky bez ujasnění pojmu množství, velikosti a pořadí, tyto dosud nevytvořeny; barvy - nepojmenuje a nevybere ani základní; tvary – označí „kulaté“ a nejspíše čtverec; orientace v ploše a prostoru včetně pravo – levé dosud nevytvořeno - se jako nezbytné jeví zařazení PSPP - péče - v rozsahu 2 hodiny/ týden.					3

Požadavky na organizaci výuky ve škole	Stupeň	Hod./týden	Zdroj financování	Kód podmíněné NFN*	Od - do
Předmět speciálně pedagogické péče (2 hodiny) [III. 7. 1 A)]	3	2	PNFN	P1x0,10 03A701A02	1. 9. 2020 31. 8. 2021

Personální podpora ve škole

S ohledem na stav dítěte je současně vhodné rozšíření personální péče o druhého pedagoga ve třídě - řeč – dyslalická, místy snížená úroveň porozumění, snížená pojmová vybavenost; pozornost a koncentrace významně kolísají – nutnost opakované aktivace; psychomotorický neklid lehký; pracovní tempo spíše průměrné; schopnost samostatné práce po zácvičku založena, ale nedokončena, průběžný dohled a motivace i vedení nezbytné. Číselná řada do 12 jen mechanicky bez ujasnění pojmu množství, velikosti a pořadí, tyto dosud nevytvořeny; barvy - nepojmenuje a nevybere ani základní; tvary – označí „kulaté“ a nejspíše čtverec; orientace v ploše a prostoru včetně pravo – levé dosud nevytvořeno.

Personální podpora - Pedagogická	Stupeň	Hod./týden	Zdroj financování	Kód NFN	Od - do
Další pedagogický pracovník (úvazek 0,50) [III. 5. 3 A)]	3	20	NFN	P1x0,50 03B503A20	1. 9. 2020 31. 8. 2021

Hodnocení žáka	3
Žákyně bude hodnocena dle IVP tak, aby hodnocení odráželo jak složku motivační, tak evaluační. Hodnocení dílčí je realizováno formou ústní, symbolem či známkou. Celkové hodnocení je prováděno známkou.	
Pomůcky	3
Škola využívá fundus vlastních názorných pomůcek podporujících výklad učiva a současně přemostěním do praxe.	
IV. Podpůrná opatření jiného druhu (dle zdravotního stavu, zátěžové situace v rodině či škole – vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)	
V. Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání - . stupeň	
Další doplňující informace	

Dne 19. 5. 2020

Zpracoval(a):

Mgr. Zdeňka Křížová
Speciální pedagog – psychoped

Miroslav Procházka, Ph.D.
Psycholog, Vedoucí SPC

Základní škola Brno, Sekaninova,
příspěvkové organizace

Brno, Sekaninova 1, 614 00

SPC Brno, Sekaninova

školské poradenské zařízení

razítko pracoviště

Poučení: Žák nebo zákonný zástupce žáka může do 30 dnů ode dne, kdy obdržel toto doporučení poradenského zařízení, požádat právnickou osobu zřízenou a pověřenou ministerstvem prováděním revizí o jeho revizi. O revizi tohoto doporučení může požádat také škola, školské zařízení nebo orgán veřejné moci, který svým rozhodnutím uložil zákonnému zástupci dítěte nebo žáka, dítěti, žákovi nebo studentovi povinnost využít odbornou poradenskou pomoc ve školském poradenském zařízení, do 30 dnů ode dne, kdy doporučení obdržely.

VI. Převzetí doporučení

Datum Podpis žáka nebo jeho zákonného zástupce

VII. Žádost o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (od 1/2020 není povinné)

V případě doporučení podpůrného opatření spočívajícího ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu žádám o jeho zpracování školou.

ANO NE

Datum Podpis žáka nebo jeho zákonného zástupce

VIII. Informovaný souhlas zákonného zástupce nebo žáka s poskytováním navržených doporučených podpůrných opatření

Prohlašuji, že:

- výslovně souhlasím s poskytováním v doporučení uvedených podpůrných opatření,
- byl/a jsem informován/a o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření,
- byl/a jsem informován/a o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat, a
- podpisem stvrzuji, že jsem informacím uvedeným v písmenech b) a c) porozuměl.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, SEKANINOVA,
PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Speciálně pedagogické centrum

pracoviště Brno, Husovická 14, 614 00

Telefon: 545 241 414, 545 212 334

e-mail: spc@zssekaninova.cz

Naše Zn. (č.j.):	572/19	Základní škola a Mateřská škola Benešov, okres Blansko,
Datum:	20.5.2019	příspěvková organizace
Vyřizuje:	Miroslav Procházka, Ph.D.	Benešov 155
Evid. č. spisu:	38/19	67953 Benešov
IZO ŠPZ:	110003969	

DOPORUČENÍ ŠKOLSKÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ
PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE ŠKOLE

Dítě/žák/student

Jméno a příjmení: _____
Datum narození: _____ Věk v den vyšetření: 6 let 9 měsíců 23 dnů
Bydliště: _____
Škola: Základní škola a Mateřská škola Benešov, okres Blansko, příspěvková organizace Benešov 155, 67953 Benešov
Ročník: 1. Třída: 1.

Souhrnné údaje k vyšetření a stanoveným PO

Převažující stupeň PO: **3** Identifikátor znevýhodnění: **01M00Z0**
Změna stupně: ne Další znevýhodnění: **000000**

Návrh organizační formy vzdělávání:

☐ bez IVP	☐ třída, oddělení, studijní skupina v běžné škole podle §16, odst. 9 ŠZ
☒ s IVP	☐ zařazení do školy zřízené pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ
☐	☐

Datum přijetí žádosti o poskytnutí por. pomoci: 10.5.2019
Data vyšetření v ŠPZ: 16.5.2019 Datum konzultace se školou: 16.5.2019
Platnost doporučení do: 31.8.2020 Termín nového posouzení SVP⁵⁾: 06.2020
Návrh poskytování pod. opat. (od-do): 1.9.2019 - 31.8.2020

I. Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole

Dítě ve věku 6,10 s aktuálně zjištěnou globální intelektovou úrovní ve středním pásmu lehké mentální retardace s doprovodem poruchy percepce.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

PLPP ani IVP nebyl poskytován.

III. Podpůrná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpůrných opatření, které mají být aplikovány)

Metody výuky	3
Individuální výuka, hromadná (frontální) výuka, individualizovaná výuka, projektová.	
Úpravy obsahu vzdělávání	3
Žákyně se bude vzdělávat podle ŠVP vycházejícího z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zahrnujícího minimální výstupy. Pokud oblast minimálních výstupů žák zvládá je možno, bez přetížení a při respektování	

jeho specifických vzdělávacích potřeb, obsah výuky dále navýšit.

Forma vzdělávání ¹⁾ 3
denní

Úprava očekávaných výstupů vzdělávání ²⁾ 3

Očekávané výstupu budou zahrnovat minimální výstupy v rámci ŠVP a je možno, při respektování jejich specifických vzdělávacích potřeb, výstupy dále navýšit aniž by ale došlo k jejímu přetížení - výrazné propojení do praxe velmi vhodné.

Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě případně i mimo ni; požadavky na práci pedagogů; podpora žáků, u kterých nelze zajistit domácí přípravu; požadavky na specifika domácí přípravy) 3

Výuka bude probíhat v kmenové třídě. Individuální či individualizovaná práce s vyučujícím ve třídě je vhodná. Sřídání aktivity s uvolněním, respektování rychlé unavitelnosti; po splnění náročného úkolu zařadit odpočinkovou činnost. Výklad učiva bude podpořen názornými pomůckami a současně přemostěním do praxe.

Vzhledem k následujícímu - řeč – dyslalická, místy snížená úroveň porozumění, snížená pojmová vybavenost; pozornost a koncentrace významně kolísají – nutnost opakované aktivace; psychomotorický neklid lehký; pracovní tempo spíše průměrné; schopnost samostatné práce po zácvíku založena, ale nedokončena, průběžný dohled a motivace i vedení nezbytné.

Číselná řada do 12 jen mechanicky bez ujasnění pojmu množství, velikosti a pořadí, tyto dosud nevytvořeny; barvy - nepojmenuje a nevybere ani základní; tvary – označí „kulaté“ a nejspíše čtverec; orientace v ploše a prostoru včetně pravo – levé dosud nevytvořeno - se jako nezbytné jeví zařazení PSPP - péče - v rozsahu 2 hodiny/ týden.

Požadavky na organizaci výuky ve škole	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód podmíněné NFN ³⁾	Od-do
☒ Předměty speciálně pedagogické péče	3	2	NFN	P1x0,10 03A701A02	1.9.2019 31.8.2020
☐ Pedagogická intervence (podpora přípravy na školu)					
☐ Snížení počtu žáků ve třídě					
Uzpůsobení forem komunikace a zprostředkování informací (AAK, Braillovo písmo)					
☐ ANO ☒ NE					

Personální podpora ve škole

Vzhledem k tomu, že se jedná o žáka se sníženým rozumovým nadáním je fce. as. pedagoga plně na místě.

Asistent pedagoga zajišťuje zejména:

- přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků a práce související s touto přímou pedagogickou činností;
- podporu žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přítom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti;
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí;

S ohledem na stav dítěte je současně vhodné rozšíření personální péče o druhého pedagoga ve třídě - řeč – dyslalická, místy snížená úroveň porozumění, snížená pojmová vybavenost; pozornost a koncentrace významně kolísají – nutnost opakované aktivace; psychomotorický neklid lehký; pracovní tempo spíše průměrné; schopnost samostatné práce po zácvíku založena, ale nedokončena, průběžný dohled a motivace i vedení nezbytné.

Číselná řada do 12 jen mechanicky bez ujasnění pojmu množství, velikosti a pořadí, tyto dosud nevytvořeny; barvy - nepojmenuje a nevybere ani základní; tvary – označí „kulaté“ a nejspíše čtverec; orientace v ploše a prostoru včetně pravo – levé dosud nevytvořeno.

Personální podpora - pedagogická	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód NFN ³⁾	Od-do
☒ Asistent pedagoga	3	20	NFN	P2x0,50 03B501A20	1.9.2019 31.8.2020
☒ Další pedagogický pracovník	3	20	NFN	P1x0,50 03B503A20	1.9.2019 31.8.2020
☐ Školní speciální pedagog Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					
☐ Školní psycholog Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					

Hodnocení žáka (kritéria hodnocení, specifika forem hodnocení dle charakteru obtíží) 3

Žákyně bude hodnocena dle IVP tak, aby hodnocení odráželo jak složku motivační, tak evaluační. Hodnocení dílčí je realizováno formou ústní, symbolem či známkou. Celkové hodnocení je prováděno známkou.

Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny dle §16 odst. 9 ŠZ (odůvodnění) 3

Pomůcky (včetně pomůcek pro SZ zřízené při škole) 3

Škola využívá fondus vlastních názorných pomůcek podporujících výklad učiva a současně přemostěním do praxe.

Speciální učebnice a pomůcky (uveďte také období užívání pomůcky)	Stupeň	Souborů /ks	Forma pořízení ⁴⁾	Kód NFN ³⁾	Od-do
Speciální učebnice pro výuku žáků s mentálním postižením [B.III.2.8]	3	1	nákup	3000 B30208A01	1.9.2019 31.8.2020
Softwarové a IT vybavení (uveďte také období užívání pomůcky)	Stupeň	Souborů /ks	Forma pořízení ⁴⁾	Kód NFN ³⁾	Od-do
Výukový software [B.III.3.1]	3	1	nákup	5000 B30301A01	1.9.2019 31.8.2020

IV. Podpůrná opatření jiného druhu (dle zdravotního stavu, zátěžové situace v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

V. Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání (stupeň podpůrného opatření) 3

Další doplňující informace

VÝČET PŘÍLOH, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ DOPORUČENÍ:

Pocet stran přílohy:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, SEKANINOVA,
PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Speciálně pedagogické centrum

pracoviště Brno, Husovická 14, 614 00

Telefon: 545 241 414, 545 212 334

e-mail: spc@zssekaninova.cz

Naše Zn. (č.j.):	658/19	Základní škola a Mateřská škola Benešov, okres Blansko,
Datum:	3.6.2019	příspěvková organizace
Vyřizuje:	Mgr. Lenka Striešková, Mgr. Veronika Džmura	Benešov 155 67953 Benešov
Evid. č. spisu:	86/18	
IZO ŠPZ:	110003969	

DOPORUČENÍ ŠKOLSKÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ
PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE ŠKOLE

Dítě/žák/student

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Věk v den vyšetření: 8 let 10 měsíců 15 dnů

Bydliště:

Škola: Základní škola a Mateřská škola Benešov, okres Blansko, příspěvková organizace Benešov 155, 67953 Benešov

Ročník: 2.

Třída: 1.

Souhrnné údaje k vyšetření a stanoveným PO

Převažující stupeň PO: **3**

Identifikátor znevýhodnění: **01M4MZ0**

Změna stupně: ne

Další znevýhodnění: **000000**

Návrh organizační formy vzdělávání:

bez IVP

třída, oddělení, studijní skupina v běžné škole podle §16, odst. 9 ŠZ

s IVP

zařazení do školy zřízené pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ

Datum přijetí žádosti o poskytnutí por. pomoci: 3.5.2019

Data vyšetření v ŠPZ: 16.5.2019 23.5.2019

Datum konzultace se školou: 16.5.2019

Platnost doporučení do: 31.8.2021

Termín nového posouzení SVP⁵⁾: 05.2021

Návrh poskytování pod. opat. (od-do): 1.9.2019 - 31.8.2021

I. Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole

Chlapec ve věku 8, 10 s aktuálně zjištěnou úrovní globálních mentálních schopností v horním pásmu lehkého mentálního postižení, chlapec ve školním výkonu značně omezuje snížená úroveň koncentrace pozornosti a nízká pojmová vybavenost i výbavnost. Školní výkon celkově splňuje minimální výstupy, přičemž je v jednotlivých oblastech nevyrovnaný; nejslabších výsledků dosahuje v Prvouce.

Chlapec potřebuje pevnější vedení, věnovat neustálou pozornost. Projevuje se tenze cílená směrem ke svému výkonu – pesimismus, nejistota, v běžném sociálním kontaktu sa tato tenze neprojevuje. Potíže ve výkonu dělá zejména snížená úroveň koncentrace pozornosti spojená se snahou o únik z testové situace - potřebuje pevné vedení v činnostech, vracet do úkolů. Vzhledem k tomu, že chlapec potřebuje ujišťování a pozornost, a vzhledem ke sklonem ke zbrklosti a nižší úrovni verbální paměti je potřeba dohledu ve správnosti řešení u samostatné práce.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

PLPP nebyl poskytován.

III. Podpůrná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpůrných opatření, které mají být aplikovány)**Metody výuky** 3:

Individuální výuka, hromadná (frontální) výuka, individualizovaná výuka, projektová.

Úpravy obsahu vzdělávání 3:

Žák se vzdělává podle IPV dle ŠVP vycházejícího z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zahrnujícího minimální výstupy. Při naplňování minimálních výstupů je nutno vycházet ze zjištěného stavu úrovně školsky významných vědomostí a dovedností (viz níže) a na tyto navazovat.

Z vyšetření vyjímáme:

Trénuje čtení všech písmen abecedy, která nejsou dosud plně osvojena. Bez problémů přečte otevřené slabiky i slova dvojslabičná slova s otevřenou a uzavřenou slabikou typu „koláč“. Obtíže dělají troj a víceslabičná slova a slova se shluky. Během těchto slov se objevuje dvojitý čtení, popř. tichá analýza, ale po upozornění se snaží o hlasitou syntézu. Největší chybovost zaznamenána v různé záměně samohlásek.

Čte bez intonace, kratší text vnímá a dokáže jej svými slovy reprodukovat. Pomáhají také návodné otázky.

Analýzu a syntézu slov zvládá, u těžších slov s mírnou pomocí. Určí náslechovou hlásku ve slově.

Píše PHK, držení psacího náčiní je správné, ale křečovitě. Malá i velká psací písmena abecedy neupevněna – často špatná výbavnost. Nepoužívá psaní velkých písmen ani znamének na konci věty, ačkoli tato pravidla si v průběhu diktátu opakovaně připomínáme. Nepoužívá diakritická znaménka.

Zvládá psaní vět s dvoj a trojslabičnými slovy tvořenými otevřenými slabikami a dvojslabičnými slovy tvořenými otevřenou a uzavřenou slabikou. Během psaní si slovo potichu správně hláskuje, ale často nějaké písmeno vynechá.

Opisuje i přepisuje po písmenech v pomalejším tempu. Opis výrazně lepší než přepis. Největší obtíže jsou ve výbavnosti a použití velkých písmen a diakritiky. Na stránce se příliš neorientuje, často hledá, kde skončil. Píše bez porozumění.

Čtení čísel do 20 bez problémů, do 100 již nejistý, plete si desítky a jednotky (81 – 18); diktát čísel zvládá do 20.

Číselné řady do 20 vzestupně doplní bez obtíží, sestupně po zácivku také. Množství čísel na prstech uhaduje do 8; množství 9 si na prstech musí opakovaně dopočítávat. Není zde ještě plně osvojena představa čísla.

Množství správně porovná, k množství prvků doplní správné číslo.

Během sčítání a odčítání do 10 si dopočítává na prstech, ale používá nahodile obě ruce. Nemá upevněno dopočítávání nejprve do jedné ruky a poté pokračování na druhé – nutno osvojit. Chlapec se pak během příkladů s vyššími čísly, které se blíží k 10, ztrácí. Rozklady čísel do 10 ani po opakovaném zácivku nechápe.

Na prstech zvládne k celé 10 přičíst jednotky (příklady typu 10+3). Odčítání ve druhé desítce nezvládá.

U pojmenování geometrických tvarů patrná nejistota, zvládne narysovat úsečku dle zadaných parametrů.

V prostoru se orientuje, v čase částečně.

Forma vzdělávání ¹⁾ 3:

denní

Úprava očekávaných výstupů vzdělávání ²⁾ 3:

Očekávané výstupy zahrnují minimální výstupy v rámci IPV dle ŠVP a je možno, při respektování jeho specifických vzdělávacích potřeb, výstupy dále navýšit aniž by ale došlo k jeho přetížení - výrazné propojení do praxe velmi vhodné.

Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě případně i mimo ni; požadavky na práci pedagogů; podpora žáků, u kterých nelze zajistit domácí přípravu; požadavky na specifika domácí přípravy) 3:

Výuka probíhá v kmenové třídě. Individuální či individualizovaná práce s vyučujícím ve třídě je vhodná. Střídání aktivity s uvolněním, respektování rychlé unavitelnosti; po splnění náročného úkolu zařadit odpočinkovou činnost. Výklad učiva je podpořen názornými pomůckami a současně přemostěním do praxe.

Ve vzdělávání je vhodné:

- rozšiřování slovní zásoby propojit s probíraným učivem (zavedení pojmového deníku velmi vhodné)
- procvičovat zrakovou diferenciaci, fonemický sluch, optickou a verbálně akustickou paměť (lze využít cvičení B.Sindelar k překonání deficitů dílčích funkcí)
- při čtení dbát na to, aby chlapec neužíval tichého skladu, procvičovat čtení víceslabičných slov a slov se shluky
- upevňovat psací písmo
- pravidelně (nejlépe každý den) zařazovat krátký diktát (3 slova, posléze 2-3 věty), doplňovat přepisem a opisem
- upevnit písmena 1.roč.; čtení propojit s rozšiřováním slovní zásoby
- zaměřit se na porozumění čtenému a přitom procvičovat gramaticky správnou mluvu - např. dospělý vypráví jednoduchý příběh a dítě doplňuje např. auto - Táta přijel domů - autem.
- procvičovat orientaci na stránce
- budovat pojem čísla; dopňování čísel do číselných řad - vzestupných, sestupných
- procvičovat představu početní řady, možné využít graficky upravené tabulky
- zaměřit se na rozklady čísel - opětovně dovysvětlit rozklad čísla a následně ho využít při počítání s přechodem přes desítku
- osvojit u chlapce dopočítávání do jedné ruky, až poté použije druhou

- upevnit sčítání a odčítání do 20

Vzhledem k aktuálnímu obrazu žáka je vhodné nadále pokračovat v předmětu speciálně pedagogické péče - Čj - v rozsahu 2 hodiny/ týden se zahrnutím oblasti vlastního předmětu Čj, dále vhodné zahrnout rozvoj matematických schopností a cílenou péči zaměřenou na celkový rozvoj poznávacích schopností spolu s oblastí řeči - zde nezbytná logopedická péče - předmět realizovat v individuální formě.

Požadavky na organizaci výuky ve škole	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód podmíněné NFN ⁶⁾	Od-do
☒ Předměty speciálně pedagogické péče	3	2	NFN	P1x0,10 03A701A02	1.9.2019 31.8.2021
☐ Pedagogická intervence (podpora přípravy na školu)					
☐ Snížení počtu žáků ve třídě					
Uzpůsobení forem komunikace a zprostředkování informací (AAK, Braillovo písmo)					
☐ ANO ☒ NE					

Personální podpora ve škole

Vzhledem k tomu, že se jedná o žáka se sníženým rozumovým nadáním je fce. as. pedagoga plně na místě.

Asistent pedagoga zajišťuje zejména:

- přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků a práce související s touto přímou pedagogickou činností;
- podporu žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přítom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti;
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí.

Personální podpora - pedagogická	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód NFN ³⁾	Od-do
☒ Asistent pedagoga	3	20	NFN	P2x0,50 03B501A20	1.9.2019 31.8.2021
☐ Další pedagogický pracovník					
☐ Školní speciální pedagog					
Zdůvodnění potřeby opatření pro školu (podmínky školy):					
☐ Školní psycholog					
Zdůvodnění potřeby opatření pro školu (podmínky školy):					

Hodnocení žáka (kritéria hodnocení, specifika forem hodnocení dle charakteru obtíží) 3:

Žák je hodnocen dle IVP tak, aby hodnocení odráželo jak složku motivační, tak evaluační. Hodnocení dílčí je realizováno formou ústní, symbolem či známkou. Celkové hodnocení je prováděno známkou.

Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny dle §16 odst. 9 ŠZ (odůvodnění) 3:

Pomůcky (včetně pomůcek pro ŠZ zřízené při škole) 3:

Škola využívá fondus vlastních názorných pomůcek podporujících výklad učiva a současně přemostěním do praxe.

IV. Podpůrná opatření jiného druhu (dle zdravotního stavu, záležitostí v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

V. Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání (stupeň podpůrného opatření) 3:

Další doplňující informace

Vzhledem k celkovému obrazu žáka a potížím jak v chování, tak fyziologickým, je důležité monitorovat jak fyzický, tak psychický stav žáka. Absolvoval již neurologické vyšetření, ve kterém se neprokázaly potíže. Chlapec by měl v blízké době absolvovat i psychiatrické vyšetření, případně by bylo vhodné absolvovat ještě hloubkové psychologické vyšetření osobnosti. Tyto kroky dáváme na zvážení zákonnému zástupci. V případě obtíží škola i rodiče byli instruováni obrátit se na pracovníky SPC Sekaninova.

V Brně dne 3.6.2019

Zpracoval(a):

Mgr. Lenka Striešková
psycholog

Mgr. Veronika Džmura
speciální pedagog

Miroslav Procházka, PhD.
ZŘ pro SPC

ZŠ Brno, Sekaninova, příspěvková organizace, Speciálně
pedagogické centrum
Husovická 14
61400 Brno

školské poradenské zařízení

Základní škola Brno, Sekaninova,
příspěvková organizace
Brno, Sekaninova 1, 614 00

razítko pracoviště

Na vědomí: ZZ, škola, SPC

Poučení: Žák nebo zákonný zástupce žáka může do 30 dnů ode dne, kdy obdržel toto doporučení školského poradenského zařízení, požádat právnickou osobu zřízenou a pověřenou ministerstvem prováděním revizí o jeho revizi. O revizi tohoto doporučení může požádat také škola, školské zařízení nebo orgán veřejné moci, který svým rozhodnutím uložil zákonnému zástupci dítěte nebo žáka, dítěti, žákovi nebo studentovi povinnost využít odbornou poradenskou pomoc ve školském poradenském zařízení, do 30 dnů ode dne, kdy doporučení obdržely.

VI. Převzetí doporučení

Datum

Podpis žáka nebo jeho zákonného zástupce

VII. Žádost o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

V případě doporučení podpůrného opatření spočívajícího ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu žádám o jeho zpracování školou.

ANO NE

Datum

Podpis žáka nebo jeho zákonného zástupce

VIII. Informovaný souhlas zákonného zástupce nebo žáka s poskytováním navržených doporučených podpůrných opatření

Prohlašuji, že:

- výslovně souhlasím s poskytováním v doporučení uvedených podpůrných opatření,
- byl/a jsem informován/a o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření,
- byl/a jsem informován/a o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat, a
- podpisem stvrzuji, že jsem informacím uvedeným v písmenech b) a c) porozuměl.

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, SEKANINOVA,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Speciálně pedagogické centrum

pracoviště Brno, Husovická 14, 614 00

Telefon: 545 241 414, 545 212 334

e-mail: spc@zssekaninova.cz

Naše Zn. (č.j.):	722/19	ZŠ a MŠ Benešov, okr. Blansko, p.o.
Datum:	3.6.2019	Benešov 155
Vyřizuje:	Mgr. Lucie Buřilová, Mgr. Zdeňka Křížová	67953 Benešov
Evid. č. spisu:	130/16	
IZO ŠPZ:	110003969	

**DOPORUČENÍ ŠKOLSKÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ
PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE ŠKOLE**

Dítě/žák/student

Jméno a příjmení: _____
Datum narození: _____ Věk v den vyšetření: 11 let 6 měsíců 23 dnů
Bydliště: _____
Škola: ZŠ a MŠ Benešov, okr. Blansko, p.o. Benešov 155, 67953 Benešov
Ročník: 4. Třída: 4.

Souhrnné údaje k vyšetření a stanoveným PO

Převažující stupeň PO: **3** Identifikátor znevýhodnění: **01M4SV0**
Změna stupně: ne Další znevýhodnění: **000000**

Návrh organizační formy vzdělávání:

☐ bez IVP	☐ třída, oddělení, studijní skupina v běžné škole podle §16, odst. 9 ŠZ
☒ s IVP	☐ zařazení do školy zřízené pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ
☐	☐

Datum přijetí žádosti o poskytnutí por. pomoci: 16.4.2019
Data vyšetření v ŠPZ: 16.5.2019 23.5.2019 Datum konzultace se školou: 23.5.2019
Platnost doporučení do: 31.8.2021 Termín nového posouzení SVP⁵⁾: 4.2021
Návrh poskytování pod. opat. (od-do): 1.9.2019 - 31.8.2021

I. Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole

Dívka ve věku 11, 6 let intelektově aktuálně ve středním pásmu lehkého mentálního postižení se symptomatickou vadou řeči, která je agravována výchovou ve vícejazyčném prostředí a susp. vadou sluchu (odborné vyšetření sluchu nutné). Školní výkon zejména v českém jazyce splňuje minimální výstupy při jejich dolní hranici, v matematice pak dosahuje výsledků lepších.

Do oblasti vzdělávání se nejvíce promítá myšlení zvýšeně vázané na názor (myšlení lépe dokáže utvářet vztahy mezi vnímanými či představovanými jevy, méně mezi pojmy), snížená a nepružná schopnost tvořit úsudky a soudy; nízký vhléd do abstraktních konceptů, snížená schopnost se vyjádřit a porozumět řeči. Řeč dysgramatická, není vždy přiléhavá – výrazný deficit v porozumění a v sluchovém vnímání, slovní zásoba nízká, pojmy používá v nesprávném smyslu, vážně porozumění a pojmová výbavnost, výslovnost – artikulační neobratnost, spontánně neměkčí. Důležité je tedy pracovat se zásadami názornosti, srozumitelnosti, jednoduchosti.

Dlouhodobá paměť pro informace v kontextech je nedostatečná - vhodné vše znovu projít těsně před ověřováním znalostí, mít na vědomí, že zapomínání je přirozené, informace je třeba stále opakovat.

Schopnost samostatné práce je dosud snížena - susp. i na podkladě sluchové vady - instrukce je nutné zadávat srozumitelně, hlasitě, čelem k dívce, jasně artikulovat; vždy je se ujistit, že zadání porozuměla. Vada sluchu se může promítat do nejistoty při práci, „zasekávání“ se apod. Nutno citlivě reagovat, podporovat, oceňovat.

K pozitivním stránkám patří kvalitní pozornost, ochota ke spolupráci, solidní úroveň neverbálního logického uvažování.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

Z hodnocení IVP: zatím zhodnocena práce za 1. pololetí školního roku 2018/2019 - žákyně učivo v rozsahu minimálních výstupů zvládá s výraznějšími potížemi především v českém jazyce a anglickém jazyce. V matematice a vlastivědě pracuje lépe.

III. Podpůrná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpůrných opatření, které mají být aplikovány)

Metody výuky

3:

Individuální výuka, hromadná (frontální) výuka, individualizovaná výuka, projektová
Krokování - zadávat informace postupně, používat jednoduché věty, nepřehlcovat.
Vždy si ověřit, zda a jak žákyně porozuměla.

Instrukce zadávat pomalu, jednoduše, zřetelně artikulovat, být v kontaktu s dívkou (např. očním).

Při kontaktu s dívkou se vyvarovat dvojsmyslů, nedokončených vět, negativně formulovaných složitých souvětí.

Názorné pomůcky- může mít u sebe na lavici nejrůznější pomůcky, které jsou aktuálně vhodné (například vyjmenovaná slova, číselná osa, počítadlo, tabulka s násobkou, obrázkový slovníček), využívá tyto pomůcky, přestože spolužáci tyto pomůcky již nevyužívají nebo nikdy nevyužívali

Úpravy obsahu vzdělávání

3:

Žákyně se vzdělává na podkladě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) zhotoveného podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) vycházejícího z Rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro základní vzdělávání zahrnujícího minimální výstupy. Při naplňování minimálních výstupů je nutno vycházet ze zjištěného stavu úrovně školsky významných vědomostí a dovedností (viz níže) a na tyto navazovat.

Z vyšetření vyjímáme:

Čtení – relativně plynulé, slabikuje delší slova, skupiny de, te... čte jako dě, tě...intonace naznačena. Psací písmo čte obdobně. Porozumění velmi nízké, pamatuje si konec nebo jen jednotlivosti, na dotazy odpověď dohledává, ale reprodukuje nepřehledně – některé pojmy nezvládá ani pasivně, dysgramatismy, komolí, potíže s orientací na stránce.

Diktát – nerespektuje diakritiku a hranice slov u předložek. Učivo o druhých vět osvojeno. Měkké, tvrdé souhlásky odřiká, chybí v dy,ty, ny/ di,ti,ni – sluchově rozlišuje s obtížemi. Vlastní jména místní píše s malým písmenem, postupně si pravidla vybavuje a chyby opraví. Pravopis psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova nezvládá, i když se na pravidla rozpomíná. Samostatně vyhledá podstatná jména, mluvnické kategorie neurčí – u rodu chybí jazykový cit. Slovesa vyhledá po záčivku. Přepisuje po slabikách, téměř bez chyb, slova na konci řádku nerozděluje. Píše PHK, úchop nesprávný, písmo čitelné. Jednoduchý smysluplný vzkaz napíše s pomocí, záměny ž x š, p x t.

Čte, píše dle diktátu a porovnává čísla v oboru do 1000, mírná nejistota u čísel s číslicí 0 na některé z. Doplní jednotkové číselné řady vzestupné i sestupné a násobkové vzestupné po opakovaném názorném zácviku; úlohy typu58..... se daří po intervenci a pouze v oboru do 100. Pozice číslice v čísle neosvojeny. Počítá na prstech. Ústně sčítá a odčítá v oboru do 10, dále vysoký počet chyb – nepamatuje si, nerozumí, zda mínus či plus, výrazné prodlevy; s vizuální podporou správně sčítá a odčítá až dvojciferná čísla bez i s přechodem přes základ 10. Písemně sčítá a odčítá bez přechodu i s přechodem přes základ 10 pod přímým vedením, jak se provádí zkouška, si nevybaví. Násobí a dělí v rámci násobků do 5. Některé příklady zautomatizovány, u jiných si musí vždy odřikat násobkové řady. I když číselnou řadu po desítkách do 100 odřiká, přesto aplikovat na násobení nedokáže. Čísla nezaokrouhuje. Jednoduchou praktickou úlohu nevyřeší samostatně, chybí představa a porozumění. Rovinné geometrické tvary pojmenuje, identifikuje válec, dle zadání narýsuje úsečku.

Zná své jméno, adresu bydliště a datum narození. Ví, který je den, aktuální datum i roční období; odřiká kalendářní měsíce. Vědomosti z naukových předmětů velmi nízká, nerozumí otázce, odpovídá na zcela jiné učivo.

Angličtina – napočítá do 10, pojmenuje barvy, některá zvířata, reaguje pouze na frázi What i tis a name?

Forma vzdělávání ¹⁾

3:

denní

Úprava očekávaných výstupů vzdělávání ²⁾

3:

Očekávané výstupy zahrnují minimální výstupy v rámci IVP. Pokud žákyně tyto výstupy s přehledem zvládá, je možné je dále navyšovat. Bez přetížení a s ohledem na její specifické vzdělávací potřeby.

Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě případně i mimo ni; požadavky na práci pedagogů; podpora žáků, u kterých nelze zajistit domácí přípravu; požadavky na specifika domácí přípravy)

3:

Výuka probíhá v kmenové třídě na podkladu IVP s podporou asistenta pedagoga. Individuální či individualizovaná práce s vyučujícím ve třídě je vhodná. Střídání aktivit s uvolněním, respektování rychlé unavitelnosti; po splnění náročného úkolu zařadit odpočinkovou činnost. Výklad učiva je podpořen názornými pomůckami a současně přemostěním do praxe. Dbá se na přirozené začlenění žákyně do tříd - dobře k tomu slouží zapojení do života tříd mimo výkonové situace (práce

na společném úkolu třídy, funkce typu šatnář apod.)

Žákyně se účastní hromadné práce s ostatními tak, že její úkol je stanoven na úrovni jejich schopností a dovedností např. žákyně ještě neumí určit mluvnické kategorie sloves, ale pozná je - její úkol je tedy vyhledat je v textu pro ostatní. Cílem je umožnit dívce, aby se cítila součástí skupiny a zároveň neselhávala.

Žákyně může mít napsané svoje zadání úkolů (příkladů apod.) na tabuli stejně jako ostatní žáci např. na jiné straně, jinou barvou křidy apod.

Ve vzdělávání je zejména vhodné:

- rozvoj dílčích kognitivních funkcí - zejm. sluchového vnímání (je však nutné nejprve odborné vyšetření sluchu a popřípadě následná korekce) - zaměřit se také na sluchovou analýzu a syntézu, verbálně akustickou paměť (možno využít Cvičné programy B.Sindelar k překonání deficitů dílčích funkcí)
 - rozšiřovat obecné vědomosti - propojení do praxe
 - rozvoj generalizace myšlení - řazení pojmů do kategorií
 - postupně si osvojovat čtenářské dovednosti od jednoduššího k obtížnějšímu - aktuálně je velmi vhodné využívat Čítanku pro 3.ročník zvláštní školy od Vladimíra Lince, kde se systematicky trénují souhláskové shluky a slabiky dě, tě, ně, které dívky dělají potíže
 - čtení propojit s upevňováním učiva gramatiky; motivovat dívku ke čtení výběrem pro něj atraktivních článků např. z časopisů, encyklopedií...
 - nácvik porozumění přečtenému textu
 - 1/ pomocí dotazů
 - a/ dítě vybere správnou odpověď (ze slov, možno využít i obrázky)
 - b/ správnou odpověď vyhledá v textu
 - 2/ ve správném pořadí uspořádá krátké věty vytvořené k textu
 - posléze se snažit o souvislou reprodukci přečteného textu
 - pravidelné krátké diktáty (3 věty, ve kterých zpočátku nově probíraný gramatický jev bude izolovaný, posléze se gramatická pravidla objeví různá) - měl by psát každý den
 - zaměřit se na určování hranic slov
 - rozšiřování slovní zásoby propojit s probíraným učivem; učivo o vyjmenovaných slovech podpořit obrázky, dát prostor slovům příbuzným - pro dítě se symptomatickou poruchou řeči je velmi obtížné pojímům porozumět
 - v naukových předmětech je vhodné minimalizovat zápisy a zavedení pojmového deníku, kam se budou zapisovat neznámá slova, s kterými se dívka setkává a průběžně se k nim vracet...; využívání postupů a metod alternativní komunikace - např., obrázků ze souboru VOKS, výběr ano - ne...
 - pokračovat v budování pojmu čísla s maximálním využitím názoru
 - procvičovat sčítání a odčítání bez i s přechodem přes základ 10 v oboru do 20; zkracovat prodlevy; po případném nasazení sluchadel trénovat pamětné počítání; zúročí se při písemném sčítání a odčítání
 - převody jednotek (až bude dívka probírat) procvičovat při praktických činnostech např. krokování, při pracovních činnostech, nakupování...
 - v předmětu výtvarná výchova - přihlížet k symptomatice základní dg. - horší jemná i hrubá motorika, zhoršená koordinace ruka - oko, horší orientace na papíře a nakládání s prostorem, nízká schopnost abstrakce, nižší schopnost samostatně vymyslet reakci na zadání či samostatně realizovat projekt - vždy hodně probrat zadání, možnosti jeho realizace, navrhnout první krok, ocenit, povzbudit, často se k dívce vracet, pobýt u ní, sledovat její práci
 - v předmětu Anglický jazyk se zaměřit na zvukovou stránku jazyka - využívat hodně pohybová říkadla, písničky; tolerovat kostrbatou výslovnost; vést žákyni k tomu, aby poznala, že se jedná o cizí jazyk a ne češtinu; těsně před ověřováním znalostí je vhodné s asistentem pedagoga učivo znovu projít; vhodné je potom využívat hravou formu např. učitel řekne slovíčko, žákyně najde správný obrázek; základní fráze doprovázet gesty
 - předmětu speciálně - pedagogické péče realizovat 1 h Matematiky a 1 h Českého jazyk metodami speciálně pedagogickými. Zahmout rozvoj pojmosloví, přičemž je nutné přihlížet k životnímu kontextu žákyně (některá slova mohou být neznámá, protože daný předmět či činnost se v jejím životě ani nevyskytuje).
- Soustředit se též na propojování učiva do praxe - probírají se jednotky váhy - něco si navázat; probírají se živočichové - věnovat více času seznámení s tímto živočichem s návazností na běžný život (ukázat obrázky, film apod.).

Požadavky na organizaci výuky ve škole	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód podmíněné NFN ⁶⁾	Od-do
☒ Předměty speciálně pedagogické péče	3	2	NFN	P1x0,10 03A701A02	1.9.2019 31.8.2021
☐ Pedagogická intervence (podpora přípravy na školu)					
☐ Snížení počtu žáků ve třídě					

Užnůsolení forem komunikace a zprostředkování informací (AAK Braillovo písmo)

☐ ANO	☒ NE	
------------------------------	--	--

Personální podpora ve škole

Vzhledem k tomu, že se jedná o žákyni se sníženým rozumovým nadáním je fce. as. pedagoga plně na místě. Asistent pedagoga se v ideálním případě stává přirozenou součástí třídy (nezasvěcený pozorovatel nemusí na první pohled poznat, ke komu asistent patří). Vyučující a asistent tvoří tým.

Asistent pedagoga podporuje samostatnost žákyně tam, kde je schopná samostatné práce, v žádném případě nevykonává úkony ani úkony za ni. Vzhledem k nízké úrovni samostatné práce dívky susp. mimo jiné na podkladu vady sluchu, může asistent napomáhat postupnému nárůstu této schopnosti a dobu samostatné práce postupně prodlužovat:

- ujistit se, že žákyně vůbec sluchem dokázala zachytit instrukci - příp. instrukci zopakovat s výraznou artikulací, hlasitě
- vždy se nejprve ujistit, že má všechny podstatné informace k práci (vl, „jak na to“), ověřovat si otázkami typu Co máš teď dělat? Čím teda začneš? Co bude potom?
- zpočátku práce pobýt u ní, povzbudit, ocenit, potom se po domluvě na chvíli vzdálit ("Vrátím se, až dokončíš tento řádek").

Asistent pedagoga především

- ujistňuje se, že žák pochopil instrukci
- v případě nepochopení instrukce instrukce modifikuje tak, aby žák pochopil (použije jednodušší slova, věty, instrukci rozkrojuje, doprovodí příkladem, obrázkem apod.)
- asistent pracuje pod vedením vyučujících příp. vychovatele - vyučující metodicky zacvičí asistenta pedagoga pro daný úkol tak, aby byla metodika co nejvíce na míru dítěti s mentálním postižením, asistent dále s dítětem procvičuje
- asistent dopomáhá se začleněním do kolektivu
- asistent pedagoga může dopomoci žákovi s ověřováním znalostí - ověření pochopení zadání, dopomoc s pochopením zadání, může žáka zacvičit na zácvičném úkolu, asistent pedagoga v průběhu ověřování znalostí žákovi nenapovídá ani nedělá práci za něj
- pokud žák dává najevo, že úkol/úkon nezvládne - je déle nejprve žáka podpořit Já myslím, že to můžeš vyzkoušet. pokud žákovo řešení nevede k cíli, dodávat pomoc postupně, ukazovat jednotlivé kroky
- asistent žáka podporuje a povzbuzuje, umožňuje zážitek úspěchu, snaží se budovat schopnost sebehodnocení (rozebereme co se dařilo, co ne - z pohledu žáka)
- asistent dále zajišťuje výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí

Personální podpora - pedagogická	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód NFN ³⁾	Od-do
☒ Asistent pedagoga	3	20	NFN	P2x0,50 03B501A20	1.9.2019 31.8.2021
☐ Další pedagogický pracovník					
☐ Školní speciální pedagog					
Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					
☐ Školní psycholog					
Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					

Hodnocení žáka (kritéria hodnocení, specifika forem hodnocení dle charakteru obtíží)

3:

Žákyně je hodnocena na podkladě IVP tak, aby hodnocení odráželo jak složku motivační, tak evaluační. Hodnocení dílčí je realizováno formou ústní, symbolem či známkou. Celkové hodnocení je prováděno známkou.

Žákyně je hodnocena v rámci minimálních výstupů. Nikdy není srovnávána s ostatními žáky.

Vhodné je srovnávat žákyniny výkony mezi sebou v čase (kam se posunula, co nového se naučila s ohledem na její učební cíl) a to takovým způsobem, aby sama žákyně svůj progres byla schopná chápat a aby zažívala uspokojení z vykonané práce (formativní hodnocení).

Inspirační je k tématu například kniha Hodnocení v současné škole - východiska a nové metody pro praxi (J. Slavík).

Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny dle §16 odst. 9 ŠZ (odůvodnění)

3:

Pomůcky (včetně pomůcek pro SZ zřízené při škole)

3

Škola využívá fondus vlastních názorných pomůcek podporujících výklad učiva a současně přemostěním do praxe.

Dále je vhodné rozvíjet řeč ve všech jazykových rovinách - výběr konkrétní pomůcky je na vyučujících.

Vhodné jsou učebnice z nakladatelství Prima a Septima.

Učebnice lze doporučovat pouze na dva roky. Nárok na další má tedy škola až od 1.9.2020.

Speciální učebnice slouží zejm. jako inspirace k metodice výuky. Použití konkrétní učebnice závisí na aktuálním stavu dovedností a vědomostí daného žákyně. Pokud žákyně má dobře osvojené učivo při horní hranici minimálních výstupů, je možné, že bude učivo navyšováno a v některém předmětu bude využívat učebnice, které mají k dispozici spolužáci či využije speciálních učebnic pro vyšší ročník a naopak. Pokud bude dívka potřebovat trénovat nějaké konkrétní učivo (např. čtení dě, tě, ně), jež je obsahem 3.roč., využije odpovídající slabikář.

Z reedukačních materiálů lze doporučit využívat zejména materiály na zrakovou diferenciaci Rozvoj vnímání a poznávání (V. Pokorná) I. díl, Rozvoj zrakového poznávání (J. Bednářová) 1. - 3. díl, Sluchové vnímání (J. Bednářová), Zrakové vnímání (J. Bednářová), Předmatické představy, Orientace v prostoru a v čase (J. Bednářová), Předčíselné představy (J. Bednářová), Šimonovi pracovní listy - celé spektrum dle potřeby, Celkový rozvoj kognitivních funkcí pro inspiraci lze využít např. publikaci Předcházíme poruchám učení (B. Sindelárová).

Kompenzační pomůcky (uveďte také období užívání pomůcky)	Stupeň	Souborů /ks	Forma pořízení ⁴⁾	Kód NFN ²⁾	Od-do
Pomůcky pro podporu sluchového vnímání a rozlišování [A.III.1.1]	3	1	nákup	1000 A30101A01	1.9.2019 31.8.2021
Speciální učebnice a pomůcky (uveďte také období užívání pomůcky)	Stupeň	Souborů /ks	Forma pořízení ⁴⁾	Kód NFN ²⁾	Od-do
Pomůcky pro rozvoj řeč. funkcí, nácvik jaz.kompetencí ve všech jaz.rovinách [A.III.2.1]	3	1	nákup	5000 A30201A01	1.9.2019 31.8.2021
Názorné didaktické manipulační pomůcky pro výuku naukových předmětů [B.III.2.3]	3	1	nákup	2000 B30203A01	1.9.2019 31.8.2021
Demonstrační obrázky [B.III.2.4]	3	1	nákup	2000 B30204A01	1.9.2019 31.8.2021
Speciální učebnice pro výuku žáků s mentálním postižením [B.III.2.8]	3	1	nákup	3000 B30208A01	1.9.2020 31.8.2021

IV. Podpůrná opatření jiného druhu (dle zdravotního stavu, zátěžové situace v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

Zapojení dívky do volnočasových aktivit, které jsou na škole dostupné.

V. Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání (stupeň podpůrného opatření)

3

Další doplňující informace

Vyšetření sluchu je velmi nutné. Je podezření na oboustranou vadu sluchu. (Vyšetření zajišťuje zákonný zástupce v nejbližším možném termínu).

Vzhledem k deficitům v řeči, logopedická péče nutná.

Domácí příprava nezbytná.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, SEKANINOVA,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Speciálně pedagogické centrum

pracoviště Brno, Husovická 14, 614 00

Telefon: 545 241 414, 545 212 334

e-mail: spc@zssekaninova.cz

Naše Zn. (č.j.):	651/19	Základní škola a Matefská škola Benešov, okres Blansko,
Datum:	27.5.2019	příspěvková organizace
Vyřizuje:	Mgr. Zdeňka Křížová	Benešov 155
Evid. č. spisu:	131/16	67953 Benešov
IZO ŠPZ:	110003969	

DOPORUČENÍ ŠKOLSKÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ
PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE ŠKOLE

Dítě/žák/student

Jméno a příjmení: _____
Datum narození: _____ Věk v den vyšetření: 12 let 5 měsíců 18 dnů
Bydliště: _____
Škola: Základní škola a Matefská škola Benešov, okres Blansko, příspěvková organizace Benešov 155, 67953 Benešov
Ročník: 5. Třída: 5.

Souhrnné údaje k vyšetření a stanoveným PO

Převažující stupeň PO: **3** Identifikátor znevýhodnění: **01M4SKO**
Změna stupně: ne Další znevýhodnění: **000000**

Návrh organizační formy vzdělávání:

☐ bez IVP	☐ třída, oddělení, studijní skupina v běžné škole podle §16, odst. 9 ŠZ
☒ s IVP	☐ zařazení do školy zřízené pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ
	☐

Datum přijetí žádosti o poskytnutí por. pomoci: 16.4.2019
Data vyšetření v ŠPZ: 16.5.2019 Datum konzultace se školou: 16.5.2019
Platnost doporučení do: 31.8.2021 Termín nového posouzení SVP⁵⁾: 5.2021
Návrh poskytování pod. opat. (od-do): 1.9.2019 - 31.8.2021

I. Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole

Chlapec ve věku 12,5 let z bilingválního prostředí se zjištěnou úrovní globálních intelektových schopností v horním pásmu lehkého mentálního postižení se symptomatickou poruchou řeči v receptivní i expresivní složce (M.Procházka, Ph.D. ze dne 24.9.2018).

Školní výkon splňuje minimální výstupy, přičemž nejslabších výsledků dosahuje v čtenářských dovednostech.

Jedná se o chlapce s 3. stupněm podpory, potřebuje asistenta pedagoga.

Spolupracuje, snaží se vyhovět. Patrná tenze, neustále se omlouvá. Řeč místy obtížně srozumitelná - překotná, občas zadržává, artikulační neobratnost, Ř nekonstantní, dysgramatismy. aktivní slovní zásoba nižší, slova komolí, někdy vážné porozumění – po modifikaci instrukce, pochopí. Je schopen samostatně pracovat. Potíže se sluchovou pamětí. Pozornost a koncentrace oscilují. Pracovní tempo překotné, zbrklý zejména v matematice, v důsledku toho zbytečně chybje.

Při práci s chlapcem je nezbytné dodržovat zásady pro práci se žákem s lehkým mentálním postižením - používat názor, dbát na jednoduchý jazyk, časté opakování, propojování učeného s praktickým využitím, snížení objemu informací, časté opakování, neustálé ověřování pochopení instrukce či předávané informace, respektovat pomalé pracovní tempo, hledat stále nové způsoby vysvětlování informací (neopakovat učivo stále stejným způsobem, pokud jej žák nechápe).

Zapojování chlapce do práce třídy je nezbytné.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

Hodnocení IVP dodáno v písemné formě za 1.pololetí, ustně pak provedeno v rámci MKN. Dle sdělení žák učivo v rozsahu minimálních výstupů zvládá s výraznějšími potížemi především v českém jazyce, v anglickém jazyce, matematice, přírodovědě a vlastivědě. IVP odpovídá potřebám.

III. Podpůrná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpůrných opatření, které mají být aplikovány)

Metody výuky

3:

Individuální výuka, hromadná (frontální) výuka, individualizovaná výuka, projektová.

Vzhledem k tomu, že chlapec má v pozornosti deficity - při kontaktu s chlapcem se vždy ujistit, že je tzv. „na příjmu“ (využit dotek, oslovení jménem, navázat oční kontakt).

Vždy si ověřit, že chlapec zadání porozuměl - Co tedy budeme dělat? Co si máš nachystat? Při zpětnovazebném ověřování pochopení instrukce se nespolehat jen na chlapcovo přikývnutí, ověřovat, zda všemu skutečně rozumí.

Pokud chlapec informaci nepochopí, není účelné ji pouze zopakovat - je třeba informaci modifikovat, vždy hledat nové způsoby vysvětlování.

Krokování - sdělovat informace postupně, používat jednodušší věty, nepřehlcovat.

Nezadávat příliš mnoho pokynů současně.

Používání názorných pomůcek - chlapec může mít u sebe v lavici a v daném předmětu na lavici nejrůznější pomůcky, které jsou aktuálně vhodné (například číselné tabulky, číselná osa, počítadlo), využívá tyto pomůcky, přestože spolužáci tyto pomůcky již nevyužívají nebo nikdy nevyužívali.

Vyvarovat se používání dvojsmyslů, náznaků, nedokončených vět. Při komunikaci se žákem být co nejjednodušší a konkrétní.

Vzhledem ke slabší paměti často opakovat.

Účelné je i zopakování učiva bezprostředně před ověřováním znalostí (např. s asistentem pedagoga).

Při výuce pracovat s mimikou a modulací hlasu doprovázené gesty, pohyby vyučujícího.

Vzhledem k chochově nejistotě se vyvarovat negativně formulovaných pokynů a sdělení - Když neuděláš, potom nedostaneš X lépe Udělej toto..., potom dostaneš...

Dbát na zklidňování hocha v případě, že se impulsivně pouští do řešení úkolů - opakovaně zabrzdit, zklidnit, poukázat na podstatné aspekty úkolu, zopakovat instrukci, průběžně podporovat, chválit, klidnit.

Úpravy obsahu vzdělávání

3:

Žák se vzdělává dle individuálního vzdělávacího plánu zhotoveného podle Školního vzdělávacího programu vycházejícího z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zahrnujícího minimální výstupy. Pokud oblast minimálních výstupů žák zvládá je možno, bez přetížení a při respektování jeho specifických vzdělávacích potřeb, obsah výuky dále navýšit. Při naplňování minimálních výstupů je nutno vycházet ze zjištěného stavu úrovně školsky významných vědomostí a dovedností (viz níže) a na tyto navazovat.

V 7.ročníku (škol. rok 2020 - 2021) předmět Německý jazyk nahradit předmětem Český jazyk v plném rozsahu.

Z vyšetření vyjímáme:

Čtení - slabikuje s nepřesnostmi. U delších slov se souhláskovými shluky dvojí čtení. Nesprávná intonace. Psací písmo čte obdobně v pomalejším tempu. Přečtený text (tiché čtení) reprodukuje částečně. Na dotazy odpovídá přiléhavě, popřípadě dohledá. Reprodukce přečteného nahlas slabší. V diktátě nerespektuje hranice slov, občas diakritiku. Druhy vět si postupně vybavuje, následně doplní odpovídající znaménka. Vlastní jména místní nepíše s velkým písmenem. Pravopis po měkkých a tvrdých souhláskách osvojen. Řady vyjmenovaných slov neodfíká postupně, chybují zejména v příbuzných slovech. Psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slov bez chyb, pokud daný jev trénuje izolovaně. Přepisuje po písmenech, chyba z nepozornosti – nemá zvlněnou tečku na konci věty. Píše PHK, písmo drobné, čitelné. Na stránce se orientuje. Podstatná jména vyhledá s dopomocí, určí rod, číslo, u mužského rodu životnost. Ve větě identifikuje sloveso. Napíše krátký smysluplný vzkaz. Ve psaní upřednostňuje hůlkové písmo.

Čte, píše dle diktátu a porovnává čísla v oboru do 10 000; patrná mírná nejistota u čísel s číslicí 0 na některé z pozic. Doplní jednotkovou číselnou řadu vzestupnou i sestupnou, z násobkových pouze vzestupné 10 a 100. Úlohy typu ...612... zvládá po začátku do 1000, v oboru do 10 000 chybují. Pozici číslice v čísle určuje nahodile. V oboru do 100 přičítá z paměti až dvojciferná čísla. Úlohy na odčítání bez přechodu přes základ 10 potřebuje vidět napsané, s přechodem přes základ 10 si píše pod sebe, u větších čísel patrná nejistota. Jak provést zkoušku si nevybavuje. Násobí téměř bez chyb, dělení v nácvičku. Převody jednotek nezvládá, chybí jakákoliv představa. Zaokrouhlování osvojeno. Jednoduchou praktickou úlohu vedoucí ke dvěma početním výkonům vyřeší s mírnou dopomocí. Pojmenuje základní rovinné geometrické tvary a válec. Učivo o přímce a úsečce neosvojeno.

Učivo z naukových předmětů si vybavuje zevrubně, informační zisk nízký. Sdělí své jméno a příjmení, částečně adresu bydliště, datum narození ne. V rodinných vztazích se orientuje. Zná aktuální datum, den a roční období.

Anglicky napočítá do 12, pojmenuje některé barvy, zvířata. Na jednoduché fráze nereaguje. Pamatuje si některá probíraná slovíčka.

Forma vzdělávání ¹⁾

3:

Úprava očekávaných výstupů vzdělávání²⁾ 3

Očekávané výstupy zahrnují výstupy dle individuálního vzdělávacího plánu (zpracované na podkladě ŠVP dle RVP ZV se zahrnutými minimálními výstupy).

V 7.ročníku (škol. rok 2020 - 2021) předmět Německý jazyk nahradit předmětem Český jazyk v plném rozsahu.

Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě případně i mimo ni; požadavky na práci pedagogů; podpora žáků, u kterých nelze zajistit domácí přípravu; požadavky na specifika domácí přípravy) 3

Žák je vzděláván na podkladě individuálního vzdělávacího plánu v kmenové třídě s podporou asistenta pedagoga.

Žák tráví většinu času se spolužáky v kmenové třídě, s asistentem odchází tehdy, když je třeba zajistit naprostý klid např. při procvičování nové látky nebo tehdy, když je chlapec přetížený atd. Dále viz oddíl Personální podpora ve škole.

Žák se účastní hromadné práce s ostatními tak, že jeho úkol je stanoven na úrovni jeho schopností a dovedností např. žák ještě neumí říci, která čísla jsou větší než jiná, může ale čísla ze zadání ostatním žákům přečíst, žák nedokáže sluchovou analýzu celého slova, ale může určit u slov alespoň náslechovou hlásku, spolužáci potom pokračují apod. Cílem je umožnit chlapci, aby se cítil součástí skupiny a zároveň neselhával.

Žák využívá názorné pomůcky, co nejkonkrétnější. Jeho výuka je vázána na názor. Důležité je přemostění do praktického života (K čemu mi tento poznatek bude.)

Žák může mít napsané svoje zadání úkolů (příkladů apod.) na tabuli stejně jako ostatní žáci např. na jiné straně, jinou barvou křídly apod.

Žák je povzbuzován a kontinuálně dostává zpětnou vazbu tak, aby se zmírnila jeho nejistota, a aby se cítil začleněn do třídy (nemělo by docházet ke srovnání s ostatními žáky, tito žáci budou vždycky výkonově o něco napřed). Pozitivně oceňovány by měly být i malé pokroky, snaha a obecně hledat možnosti ocenění i mimo oblast výkonu.

V pozdějších vyučovacích hodinách při případné únavě zařazovat aktivity spíše manipulačního charakteru, které ale zároveň vedou k rozvíjení kognitivních funkcí.

Ve vzdělávání je zejména vhodné:

- rozvoj dílčích kognitivních funkcí - zejm. sluchového vnímání - zaměřit se také na sluchovou analýzu a syntézu, verbálně akustickou paměť a orientaci v prostoru, na ploše, v čase (možno využít Cvičné programy B.Sindelar k překonání deficitů dílčích funkcí)
- rozšiřovat obecné vědomosti - propojení do praxe
- rozvoj generalizace myšlení - řazení pojmů do kategorií
- postupně si osvojuvat čtenářské dovednosti od jednoduššího k obtížnějšímu
- čtení propojit s upevňováním učiva gramatiky; motivovat hoča ke čtení výběrem pro něj atraktivních článků např. z časopisů, encyklopedií...
- nácvik porozumění přečtenému textu
 - 1/ pomocí dotazů
 - a/ dítě vybere správnou odpověď (ze slov)
 - b/ správnou odpověď vyhledá v textu
 - 2/ ve eprávném pořadí uspořádá krátké věty vytvořené k textu
- posléze se snažit o souvislou reprodukci přečteného textu
- pravidelné krátké diktáty (3 věty, ve kterých zpočátku nově probíraný gramatický jev bude izolovaný, posléze se gramatická pravidla objeví různá) - měl by psát každý den
- rozšiřování slovní zásoby propojit s probíraným učivem - např. obtíže s porozuměním se projevují i v matematice - nerozumí, po názorném zácvíku se však daří
- v naukových předmětech je vhodné minimalizovat zápisy a zavedení pojmového deníku, kam se budou zapisovat neznámá slova, s kterými se hoch setkává např. v naukových předmětech a nejen v nich a průběžně se k nim vracet...
- pokračovat v budování pojmu čísla s maximálním využitím názoru - zaměřit se na čísla s 0 - osvojit si určování pozic číslic v čísle
- převody jednotek procvičovat při praktických činnostech např. krokování, při pracovních činnostech, nakupování...
- počítání slovních úloh, zadávat praktické, je možné využít zájmů chlapce a podle toho je sestavit

Ke každé probrané látce je nutné se průběžně vracet. Není příliš vhodné se věnovat delší čas pouze jednomu učivu. Mnohem účinnější je zařazovat více učebních látek současně a věnovat jim sice v hodině méně času, ale osvojuvat si je a upevňovat každý den.

Při rozhodování, zda probrat další nové učivo, postupovat uvážlivě – věnovat dostatečný časový prostor na upevnění látky; průběžně se k probraným tématům vracet.

Vzhledem k výrazně snížené schopnosti logického uvažování a sníženému porozumění řeči je třeba zařadit předmět speciálně pedagogické péče, který bude realizován v rozsahu 1 vyučovací hodiny ČJ a jedné vyučovací hodiny MA (tj. 2h předmětu speciálně pedagogické péče/týden) se zahrnutím individuálního nácviku postupů podle odpovídajících

metodických řad pro děti se sníženou úrovní rozumových schopností při zahrnutí rozvoje percepce a myšlení. Důraz dále bude kladen na rozvoj slovní zásoby, vyjadřovací schopnosti, porozumění mluvené řeči i textu.

V 7.ročníku (škol. rok 2020 - 2021) předmět Německý jazyk nahradit předmětem Český jazyk v plném rozsahu.

Požadavky na organizaci výuky ve škole	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód podmíněné NFN ⁶⁾	Od-do
☒ Předměty speciálně pedagogické péče	3	2	NFN	P1x0,10 03A701A02	1.9.2019 31.8.2021
☐ Pedagogická intervence (podpora přípravy na školu)					
☐ Snížení počtu žáků ve třídě					
Uzpůsobení forem komunikace a zprostředkování informací (AAK, Braillovo písmo)					
☐ ANO ☒ NE					

Personální podpora ve škole

Vzhledem k tomu, že se jedná o žáka se sníženým rozumovým nadáním je fce. as. pedagoga plně na místě.

Asistent pedagoga zajišťuje zejména:

- přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků a práce související s touto přímou pedagogickou činností;
- podporu žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přítom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti;
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí.

Asistent pedagoga tedy podporuje samostatnost žáka tam, kde je žák schopný samostatné práce, v žádném případě nevykonává úkony ani úkony za žáka.

Asistent pedagoga pak především

- ujišťuje se, že žák pochopil instrukci
- v případě nepochopení instrukce instrukci modifikuje tak, aby žák pochopil (použije jednodušší slova, věty, instrukci rozkrokuje, doprovodí příkladem, obrázkem apod.)
- asistent pracuje pod vedením třídního učitele - třídní učitel metodicky zacvičí asistenta pedagoga pro daný úkol tak, aby byla metodika co nejvíce na míru dítěti s mentálním postižením, asistent dále s dítětem procvičuje
- asistent může se žákem před započítím plnění úkolu zopakovat již probrané učivo respektive znovu zvědomit již známé informace
- asistent dopomáhá žákovi s koncentrací - mnoho chyb pramení u tohoto žáka nejen z nejistoty ale ze snížené úrovně koncentrace
- asistent může část některé hodiny pracovat se žákem mimo třídu - psaní písemné práce, procvičování dle pokynů vyučujícího apod., vyvarovat se izolace žáka od ostatních žáků
- asistent pedagoga může dopomoci žákovi s ověřováním znalostí - ověření pochopení zadání, dopomoc s pochopením zadání, může žáka zacvičit na zácvičném úkolu, asistent pedagoga v průběhu ověřování znalostí žákovi nenapovídá ani nedělá práci za něj
- asistent dopomáhá k co největší samostatnosti - snaží se žáka pobízet k hledání řešení např. Co teď uděláš, co uděláš potom?
- pokud žák dává najevo, že úkol/úkon nezvládne - je déle nejprve žáka podpořit Já myslím, že to můžeš vyzkoušet. Pokud žákovo řešení nevede k cíli, dodávat pomoc postupně, ukazovat jednotlivé kroky; někdy stačí žákovi ukázat jen začátek
- brát na vědomí, že již nacvičené nebo naučené musí být stále opakováno
- asistent žáka podporuje a povzbuzuje, umožňuje zážitek úspěchu, snaží se budovat schopnost sebehodnocení (rozebereme co se dařilo, co ne - z pohledu žáka; zpočátku stačí jednoduše palec nahoru/dolů apod.)

Personální podpora - pedagogická	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód NFN ³⁾	Od-do
☒ Asistent pedagoga	3	30	NFN	P2x0,75 03B501A30	1.9.2019 31.8.2021
☐ Další pedagogický pracovník					
☐ Školní speciální pedagog					
Zdůvodnění potřeby opatření pro školu (podmínky školy):					
☐ Školní psycholog					
Zdůvodnění potřeby opatření pro školu (podmínky školy):					

Hodnocení žáka (kritéria hodnocení, specifika forem hodnocení dle charakteru obtíží) 3:

Žák je hodnocen na podkladě individuálního vzdělávacího plánu v rámci minimálních výstupů (výstupy tedy může při jejich spodní hranici, při jejich horní hranici nebo někde mezi).

Dbát na to, aby hodnocení zahrnovalo i složku motivační. Vést žáka k menší závislosti na hodnocení okolí je velmi nutné vzhledem k nejistotě a napětí - budovat schopnost sebehodnocení.

Stále hledat možnosti pozitivního ocenění v průběhu dne. Zaměřovat hodnocení na to, co žák zvládá; nezaměřovat se jen na chyby.

Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny dle §16 odst. 9 ŠZ (odůvodnění) 3:

Pomůcky (včetně pomůcek pro ŠZ zřízené při škole) 3:

Škola využívá fondus vlastních názorných pomůcek podporujících výklad učiva a současně přemostěním do praxe.

Dále je vhodné rozvíjet řeč ve všech jazykových rovinách - výběr konkrétní pomůcky je na vyučujících.

Vhodné jsou učebnice z nakladatelství Prima a Septima.

Speciální učebnice slouží zejm. jako inspirace k metodice výuky. Použití konkrétní učebnice závisí na aktuálním stavu dovedností a vědomostí daného žáka. Pokud žák má dobře osvojené učivo při horní hranici minimálních výstupů, je možné, že bude učivo navyšováno a v některém předmětu bude využívat učebnice, které mají k dispozici spolužáci či využije speciálních učebnic pro vyšší ročník

Z reedukačních materiálů lze doporučit využívat zejména materiály na zrakovou diferenciaci Rozvoj vnímání a poznávání (V. Pokorná) I. díl, Rozvoj zrakového poznávání (J. Bednářová) 1. - 3. díl, Sluchové vnímání (J. Bednářová), Zrakové vnímání (J. Bednářová), Předmatické představy, Orientace v prostoru a v čase (J. Bednářová), Předčíselné představy (J. Bednářová), Šimonovi pracovní listy - celé spektrum dle potřeby, Celkový rozvoj kognitivních funkcí pro inspiraci lze využít např. publikaci Předcházíme poruchám učení (B. Sindelářová).

Speciální učebnice a pomůcky (uveďte také období užívání pomůcky)	Stupeň	Souborů /ks	Forma pořízení ⁴⁾	Kód NFN ³⁾	Od-do
Speciální učebnice pro výuku žáků s mentálním postižením [B.III.2.8]	3	1	nákup	3000 B30208A01	1.9.2019 31.8.2021
Pomůcky pro rozvoj řeč. funkcí, nácvik jaz. kompetencí ve všech jaz. rovinách [A.III.2.1]	3	1	nákup	5000 A30201A01	1.9.2019 31.8.2021

IV. Podpůrná opatření jiného druhu (dle zdravotního stavu, zátěžové situace v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

V. Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání (stupeň podpůrného opatření) 3:

Další doplňující informace

Vzhledem k deficitům v řeči, logopedická péče nutná, a to zejména v lexikálně - sémantické rovině řeči. Domácí příprava nezbytná.

Informace o charakteristikách žáka s LMP vč. vhodných metodických postupů lze najít v knize Metodika práce se žákem s mentálním postižením (Valenta, Petráš a kol.)

V Brně dne 27.5.2019

Zpracoval(a):

Mgr. Zdeňka Křížová
speciální pedagog

Miroslav Procházka, Ph.D.
ZŘ pro SPC

ZŠ Brno, Sekaninova. příspěvková organizace, Speciálně
pedagogické centrum

Husovická 14
61400 Brno

školské poradenské zařízení

Základní škola Brno, Sekaninova,
příspěvková organizace

Brno, Sekaninova 1, 614 00

razičko pracoviště

Na vědomí: ZZ škola SPC

Poučení: Žák nebo zákonný zástupce žáka může do 30 dnů ode dne, kdy obdržel toto doporučení školského poradenského zařízení, požádat právnickou osobu zřízenou a pověřenou ministerstvem prováděním revizí o jeho revizi. O revizi tohoto doporučení může požádat také škola, školské zařízení nebo orgán veřejné moci, který svým rozhodnutím uložil zákonnému zástupci dítěte nebo žáka, dítěti, žákovi nebo studentovi povinnost využít odbornou poradenskou pomoc ve školském poradenském zařízení, do 30 dnů ode dne, kdy doporučení obdržely.

VI. Převzetí doporučení

Datum

Podpis žáka nebo jeho zákonného zástupce

VII. Žádost o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

V případě doporučení podpůrného opatření spočívajícího ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu žádám o jeho zpracování školou.

ANO NE

Datum

Podpis žáka nebo jeho zákonného zástupce

VIII. Informovaný souhlas zákonného zástupce nebo žáka s poskytováním navržených doporučených podpůrných opatření

Prohlašuji, že:

- a) výslovně souhlasím s poskytováním v doporučení uvedených podpůrných opatření,
- b) byl/a jsem informován/a o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření,
- c) byl/a jsem informován/a o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat, a
- d) podpisem stvrzuji, že jsem informacím uvedeným v písmenech b) a c) porozuměl.

Pole pro dopsání vyjádření rodiče nebo školy:

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Marie König

Obor: Speciální pedagogika - vychovatelství

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Práce asistenta pedagoga u žáků s lehkým mentálním postižením ze sociálně znevýhodněného prostředí v Základní škole Benešov, okres Blansko

Rok: 2021

Počet stran textu bez příloh: 60

Celkový počet stran příloh: 45

Počet titulů českých použitých zdrojů: 24

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 3

Počet internetových zdrojů: 15

Vedoucí práce: Mgr. Milan Fleischmann